REGULÆ
SOCIETATIS
J E S U.

AVCTORITATE

Septimæ Congregationis Generalis auctæ.

ANTVERPIÆ,
Apud JOANNEM MEURSIUM.
M. DC. XXXV.
SVPERIORVM PERMISSV.

AD

RELIGIOSOS SOCIETATIS.

UID *novi habeat hæc editio, quoniam id desiderari posse intelligebam, paucis hoc loco monendum censui. Accesserunt enim primùm quidem Regulæ Scholasticorum Societatis, & Coadjutorum temporalium; quæ antehac seorsim excusæ, nondum in commune hoc Regularum volumen relatæ fuerant. Deinde pluscula quoque alia variis passim, tum Superiorum, tum aliorum Regulis, ex* VII. *Congregationis Decreto* XCIII. *nuper adjecta. Nam cùm ex nonnullis partim Quintæ, partim Sextæ, Instructionibus, quas in posterum ad directionem tantummodò retineri voluit, excerpta quædam fuissent, & Congregationi*

pro-

probata, quæ vim legis habere, atque observari omnino debere judicabat; singula in Regulas referri, suisque locis inseri jussit. Quod nimirum in hac novâ editione præstari cùm oporteret, id accuratè ut fieret, diligenter, ut speramus, elaboratum est. Romæ 11. *Februarii* M. DC. XVI.

BERNARDUS de ANGELIS
Secretarius Societatis JESU.

IN-

INDEX

REGULARUM.

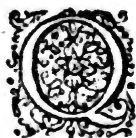
INDEX REGULARUM.

SUM-

SUMMARIUM
EARUM
CONSTITVTIONVM,

Quæ ad ſpiritualem Noſtrorum inſtitutionem pertinent, & ab omnibus obſervandæ ſunt.

I.

VAMVIS ſumma Sapientia & bonitas Dei Creatoris noſtri ac Domini ſit, quæ conſervatura eſt, gubernatura, atque promotura in ſuo ſancto ſervitio hanc minimam Societatem Iesu, ut eam dignata eſt inchoare; ex parte verò noſtrâ interna caritatis & amoris illius lex, quam ſanctus Spiritus ſcribere, & in cordibus imprimere ſolet, potius quàm ullæ externæ Conſtitutiones, ad id adjutura ſit; quia tamen ſuavis diſpoſitio Divinæ providentiæ ſuarum creaturarum cooperationem exigit, & quia Chriſti Domini noſtri Vicarius ita ſtatuit,

Conſtitutionum neceſſitas. In proœ. Conſtit. ſ. 1

tuit, & Sanctorum exempla, & ratio ipsa nos ita docet in Domino; necessarium esse arbitramur Constitutiones conscribi, quæ juvent ad meliùs in viâ inceptâ Divini obsequii procedendum, juxta instituti nostri rationem.

Finis Societatis.
In Exa. c. 1. §. 2.

2. Finis hujus Societatis est, non solum saluti & perfectioni propriarum animarum cum Divinâ gratiâ vacare; sed cum eadem impensè in salutem & perfectionem proximorum incumbere.

Commoratio in quavis plaga.
P. 3. c. 2. lit. G. & p. 6. c. 3. §. 5.

3. Nostræ vocationis est diversa loca peragrare, & vitam agere in quavis mundi plagâ, ubi majus Dei obsequium, & animarum auxilium speratur.

Ratio vivendi.
In Exam. c. 1. §. 6.

Pœnitentiæ nullæ ordinariæ, sed quæ assumendæ.

4. Ratio vivendi in exterioribus justas ob causas, majus Dei obsequium semper intuendo, communis est: nec ullas ordinarias pœnitentias vel corporis afflictiones ex obligatione subeundas habet, sed illas assumere quivis poterit, quæ sibi videbuntur cum approbatione Superioris ad majorem sui spiritus profectum convenire; & quas propter eumdem finem Superiores eis poterunt imponere.

Confessio generalis, Sacramentorum usus, & examen conscientiæ.
In Exam. c. 4. §. 41.

5. Ipso initio sui in Societatem ingressus, debet quisq; generalem totius vitæ confessionem apud aliquem Sacerdotem à Superiore assignatum facere, & post eam sacratissimum Christi Domini nostri corpus sumere: &

& sic sexto quoque mense eodem modo generaliter ab ultimâ inchoando confitebitur. Et omnes tam Professi, quàm formati Coadjutores semel singulis annis parati esse debebunt ad confessionem generalem, quæ ab ultimâ generali inchoëtur, ei quem Superior sibi substituerit, faciendam. P.6.c.1.§.2.

6. Utantur quotidie omnes conscientiæ suæ examinatione consuetâ. Si Sacerdotes non fuerint, confiteantur oportet, & sanctissimum Sacramentum Eucharistiæ sumant octavo quoq; die: & unus omnium sit Confessarius à Superiore constitutus: quod si fieri non poterit, quisque certè suum stabilem habeat Confessarium, cui ipsius conscientia prorsus aperta sit. *Examen conscientiæ.* P.3.c.1.§.11. In Exa.c.4.§.25.& P.6.c.3.§.2. *Vnus omnium confessarius.* P.3.c.1.§.11.

7. Qui autem alii, quàm suo confessario designato confiteretur, debet postmodùm (quantùm recordari poterit) eidem suo Confessario totam suam conscientiam aperire, ut nihil ignorando quod ad eam pertineat, meliùs in Domino possit eumdum juvare. *Propria Confessario aperienda conscientia si quis alteri confessus fuerit.* P.3.c.1.lit.Q.

8. Unusquisque eorum, qui Societatem ingrediuntur, consilium illud Christi sequendo, *Qui dimiserit patrem*, &c. existimet sibi patrem, matrem, fratres, & sorores, & quidquid in mundo habebat, relinquendum; imò sibi dictum existimet verbum illud: *Qui non odit patrem & matrem, insuper & ani-* *Exuendus inordinatus sæculi affectus.* In Exa.c.4.§.7.

Amor Parentum in spiritualem convertendus. *animam suam, non potest meus esse discipulus.* Et ita curandum ei est, ut omnem carnis affectum erga sanguine junctos exuat, ac illum in spiritualem convertat; eosque diligat eo solùm amore, quem ordinata charitas exigit, ut qui mundo ac proprio amori mortuus, Christo Domino nostro soli vivit, eumque loco parentum, fratrum, & rerum omnium habet.

Defectuum manifestatio. In Exam. c. 4. §. 8. 9. Ad majorem in spiritu profectum, & præcipuè ad majorem submissionem & humilitatem propriam, contentus esse quisque debet, ut omnes errores & defectus ipsius, & res quæcumque, quæ notatæ in eo & observatæ fuerint, Superioribus per quemvis, qui extra confessionem eas acceperit, manifestentur.

Correctio mutua. In Exam. c. 4. §. 8. 10. Boni etiam omnes consulant ab aliis corrigi, & ad aliorum correctionem juvare, ac manifestare sese invicem sint parati debito cum amore & caritate ad majorem spiritus profectum: præsertim ubi à Superiore, qui illorum curam gerit, fuerit ita præscriptum aut interrogatum ad majorem Dei gloriam.

Rerum humanarum contemptus. In Exam. c. 4. §. 44. 11. Diligenter animadvertant oportet (magni faciendo summique momenti id esse ducendo in conspectu Creatoris ac Domini nostri) quantoperè juvet ac conferat ad vitæ spiritualis profectum omnino, & non ex parte

parte abhorrere ab omnibus, quæ mundus amat & amplectitur; & admittere & concupiſcere totis viribus quidquid Chriſtus Dominus noſter amavit & amplexus eſt. Quemadmodùm enim mundani homines, qui ea quæ mundi ſunt ſequuntur, diligunt & quærunt magnâ cum diligentiâ, honores ſcilicet, famam, magni nominis exiſtimationem in terrâ, ſicut mundus eos edocet; ſic qui procedunt in ſpiritu, & ſeriò Chriſtum Dominum noſtrum ſequuntur, amant & ardenter exoptant, quæ iis omnino contraria ſunt, indui nimirum eadem veſte ac inſignibus Domini ſui pro ipſius amore ac reverentiâ: adeò ut ſi ſine offenſione ullâ Divinæ Majeſtatis, & abſq; proximi peccato foret, vellent contumelias, falſa teſtimonia, & injurias pati, ac ſtulti haberi & exiſtimari (nullâ tamen ad id per eos data occaſione) eò quòd exoptant aſſimilari, ac imitari aliquo modo Creatorem ac Dominum noſtrum Iesum Chriſtum, ejuſque veſtibus & inſignibus indui: quandoquidem illa ipſe propter majorem profectum noſtrum ſpiritualem induit, nobiſque exemplum dedit, ut in omnibus, quoad ejus fieri poterit, Divinâ gratiâ aſpirante, eum imitari & ſequi, cùm vera ſit via, quæ ducit homines ad vitam, velimus.

Contraria iis quæ mundi ſunt, amplectenda.

12. Vt meliùs ad hunc perfectionis gradum in ſpirituali vitâ tam pretioſum perveniatur,

Abnegatio in rebus omnibus quærenda.

In Exam. c.4. §.46. niatur, majus ac impensius studium cujusque sit quærere in Domino majorem sui abnegationem, & continuam in rebus omnibus, quoad poterit, mortificationem.

Officia humilia promptiùs suscipienda. In Exa. c. 4. §. 28. 13. In exercendis officiis abjectis & humilibus promptiùs ea suscipi convenit, à quibus sensus magis abhorrebit: si quidem injunctum fuerit, ut in eis se exerceat.

Tentationes antevertendæ adhibitis contrariis. P.3.c.1.§.13. 14. Antevertere oportet tentationes, adhibitis earum contrariis: ut cùm quis animadvertitur ad superbiam esse propensus, exerceri is debet in rebus abjectioribus, quæ ad humiliandum ipsum utiles futuræ videantur: & sic de aliis pravis animæ propensionibus.

In absolutâ Constitutionum observatione nil prætermittendum. P.6. c.1. §.1. 15. Omnes constanti animo incumbamus, ut nihil perfectionis, quam Divinâ gratiâ consequi possimus, in absolutâ omnium Constitutionum observatione, nostrique instituti peculiari ratione adimplendâ, prætermittamus.

Perfectionis, solidarumque virtutum studium. P.10. §.2. 16. Omnes, qui se Societati addixerunt, in virtutum solidarum ac perfectarum, & spiritualium rerum studium incumbant: ac in hujusmodi majus momentum, quàm in doctrinâ, vel aliis donis naturalibus & humanis constitutum esse ducant: illa enim interiora sunt, ex quibus efficaciam ad exteriora permanare ad finem nobis propositum oportet.

17. Om-

17. Omnes rectam habere intentionem studeant non solùm circa vitæ suæ statum, verùm etiam circa res omnes particulares; id semper in eis sincerè spectantes, ut serviant & placeant divinæ bonitati propter seipsam, & propter charitatem, & eximia beneficia quibus prævenit nos, potiùs quàm ob timorem pœnarum, vel spem præmiorum (quamvis hinc etiam juvari debeant) & in omnibus quærant Deum, exuentes se, quantum fieri potest, amore omnium creaturarum, ut affectum universum in ipsarum Creatorem conferant, eum in omnibus creaturis amando, & omnes in eo, juxta sanctissimam ac divinam ipsius voluntatem. *Recta intentio in rebus omnibus.* P.3.c.1.§.26.

18. In concionibus domesticis de iis crebrò tractent, quæ ad sui abnegationem & in virtutibus profectum, & omnimodam perfectionem attinent; ad ea se invicem exhortando, & præcipuè ad unionem, & charitatem fraternam. *Quid in concionibus domesticis tractandum.* P.3.c.1.§.21.

19. Magnoperè conferet, devotè, quoad fieri poterit, ea munera obire, in quibus magis exercetur humilitas & charitas. Et in universum loquendo, quantò aliquis se arctiùs Deo astrinxerit, & liberaliorem erga summam majestatem se præstiterit, tantò eum in se liberaliorem etiam experietur, & ipse in dies magis idoneus erit ad gratias, *Munera, in quibus magis exercetur humilitas & charitas, obeunda.* P.3.c.1.§.22.

& dona

& dona ſpiritualia uberiora recipienda.

Cura interioris hominis ſpiritualis. P.5.c.4.§.5. & in Exa. c.6.§.5.& 6.

20. Poſtquàm aliquis in corpus Societatis cooptatus fuerit in aliquo gradu, ad alium progredi curare non debet, ſed in ſuo perfici, & obſequio Dei & gloriæ ſeſe impendere.

Studium devotionis. P.3.c.1. §.20.

21. Omnes ſuum tempus rebus ſpiritualibus impendant, & devotioni quærendæ pro menſurâ gratiæ Dei ipſis communicatæ inſiſtant.

Ab illuſionibus cavendum. P.3.c.1.§.10.

22. Ab illuſionibus dæmonis in ſuis ſpiritualibus exercitationibus caveant, & ſe contra omnes tentationes tueantur: ſimul rationes ſciant, quæ adhiberi poſſint, ut eas ſuperent: & ad veras ſolidaſque virtutes conſequendas inſiſtant, ſive plures adſint viſitationes ſpirituales ſive pauciores: curent verò ſemper in viâ divini ſervitii progreſſum facere.

Paupertas diligenda, & conſervanda. P.6.c.2.§.1.

23. Paupertas, ut murus religionis firmus, diligenda, & in ſuâ puritate conſervanda eſt, quantum divinâ gratiâ aſpirante fieri poterit.

Ejus aliqui effectus experiendi. P.3.c.1.§.25. & §.7.

24. Diligant omnes paupertatem, ut matrem, & juxta menſuram ſanctæ diſcretionis ſuis temporibus ejus effectus aliquos experiantur: nullâque re tamquam propriâ utantur: paratique ſint ad mendicandum oſtiatim, quando vel obedientia, vel neceſſitas id exiget.

P.6.c.2.§.10.

25. Vi-

25. Victus, vestitus, & lecti ratio erit ut pauperibus accommodata: & unusquisque sibi persuadeat, quòd quæ vilissima erunt ex iis quæ domi sunt, ei tribuentur propter ipsius majorem abnegationem & spiritualem profectum. *Vilissima optanda.* In Ex.c.4. §. 26.

26. Intelligant omnes, quòd mutuò dare, vel accipere, vel dispensare quidquam de iis quæ domi sunt, minimè possunt, nisi Superior conscius consensum præstiterit. *Dari mutuò vel dispensari nil potest inscio Superiore.* P.3.c.1. §.8.

27. Omnes, qui sub obedientiâ sunt Societatis, meminerint se gratis dare debere, quæ gratis acceperunt, nec postulando, neç admittendo stipendium vel eleemosynas ullas, quibus Missæ, vel Confessiones, vel Prædicationes, vel quodvis aliud officium ex iis, quæ Societas juxta nostrum institutum exercere potest, compensari videatur: ut sic majori cum libertate possit, & proximorum ædificatione in divino servitio procedere. *Nihil pro ministeriis accipiendum.* P.6.c.2. §.7. & in Exa. c. 1. §.3.

28. Quæ ad votum castitatis pertinent, interpretatione non indigent, cùm constet, quàm sit perfectè observanda, nempe enitendo Angelicam puritatem imitari & corporis & mentis nostræ munditiâ. *Castitas.* P.6.c.1. §.1.

29. Omnes diligentissimè curent portas sensuum suorum (oculorum præcipuè, aurium, & linguæ) ab omni inordinatione custodire, *Sensuum custodia.* P.3.c.1. §.4.

ſtodire, ac ſe in pace & verâ humilitate internâ conſervare, & eam in ſilentio, cùm id obſervandum eſt, cùm autem loquendum, in circumſpectione & ædificatione verborum, & modeſtiâ vultus, ac maturitate inceſſus motuumque omnium, ſine ullo impatientiæ, aut ſuperbiæ ſigno exhibere: in omnibus rebus procurando atque optando potiores partes aliis deferre, omnes in animo ſuo tamquàm ſibi ſuperiores ducendo, & exteriùs honorem ac reverentiam, quam exigit cujuſque ſtatus, cum ſimplicitate & moderatione religioſâ exhibendo: atque ita fiat, ut ſe mutuò conſiderantes in devotione creſcant, Deumque Dominum noſtrum laudent, quem quiſque in alio, ut in illius imagine, agnoſcere ſtudeat.

Modeſtia.

Deus in aliis agnoſcendus.

30. In refectione corporis curandum eſt, ut temperantia, modeſtia, & decentia interiùs & exteriùs in omnibus obſervetur. Præmittatur benedictio, & ſequatur actio gratiarum; quas omnes agere debent cum eâ, quâ par eſt, devotione & reverentiâ. Et dum corpus edendo reficitur, ſua etiam animæ refectio præbeatur.

In refectione corporis temperantia & decentia. P. 3. c. 1. §. 5.

31. Expedit in primis ad profectum, & valdè neceſſariũ eſt, ut omnes perfectæ obedientiæ ſe dedant; Superiorem (quicumque ille ſit) loco Chriſti Domini noſtri agnoſcentes, & internâ reverentiâ & amore eum proſequen-

Obedientiæ. P. 3. c. 1. §. 23.

Superior loco Chriſti agnoſcendus.

ſequentes: nec ſolùm in executione externâ eorum, quæ injungit, integrè, promptè, fortiter, & cum humilitate debitâ, ſine excuſationibus obediant, licet difficilia & ſecundùm ſenſualitatem repugnantia jubeat; verùm etiam conentur interiùs reſignationem & veram abnegationem propriæ voluntatis & judicii habere, voluntatem ac judicium ſuum cum eo quod Superior vult & ſentit, in omnibus (ubi peccatum non cerneretur) omnino conformantes, propoſitâ ſibi voluntate ac judicio Superioris pro regulâ ſuæ voluntatis & judicii, quò exactiùs conformentur primæ ac ſummæ regulæ omnis bonæ voluntatis & judicii, quæ eſt æterna Bonitas & Sapientia. *Abnegatio voluntatis & judicii.*

32 Liberam ſui ipſorum, rerumque ſuarum diſpoſitionem omnes cum verâ obedientiâ Superiori relinquant, nihil ei clauſum, ne conſcientiam quidem propriam, tenendo, non repugnando, non contradicendo, nec ullâ ratione judicium proprium ipſius judicio contrarium demonſtrando: ut per unionem ejuſdem ſententiæ & voluntatis, atque per debitam ſubmiſſionem meliùs in Divino obſequio conſerventur & progrediantur. *Omnia Superiori detegenda.* P.4.c.10.ſ.5.

33 Omnes obedientiam plurimùm obſervare, & in eâ excellere ſtudeant, nec ſolùm in rebus obligatoriis, ſed etiam in aliis, licet nihil aliud, quàm ſignum voluntatis Superioris ſine ullo expreſſo præceptô videretur. Verſari au- *Obedientia perfectiſſimè ſervanda.* P.6.c.1.ſ.1.

 tem

tem debet ob oculos Deus Creator ac Dominus noster, propter quem homini obedientia præstatur: & ut in spiritu amoris, & non cum perturbatione timoris procedatur, curandum est.

Ad Superioris vocem littera inchoata relinquenda. Ibid.

34 Ad Superioris vocem perinde, ac si à Christo Domino egrederetur, quàm promptissimi simus, re quavis, atque adeò litterâ à nobis inchoatâ, necdum perfectâ, relictâ.

Obedientia omni ex parte perfecta. Ibid.

35 Ad eum scopum vires omnes, ac intentionem in Domino convertamus, ut sancta obedientia tum in executione, tum in voluntate, tum in intellectu, sit in nobis semper omni ex parte perfecta; cum magnâ celeritate, spirituali gaudio & perseverantiâ, quidquid nobis injunctum fuerit obeundo; omnia justa esse nobis persuadendo; omnem sententiam, ac judicium nostrum contrarium cæcâ quadam obedientiâ abnegando.

In obediendo, ut cadaver & baculus regi se sinant. Ibid.

36 Quisque sibi persuadeat, quòd qui sub obedientiâ vivunt, se ferri ac regi à Divinâ providentiâ per Superiores suos sinere debent perinde, ac si cadaver essent, quod quoquoversus ferri, & quacumque ratione tractari se sinit: vel similiter atque senis baculus, qui ubicumque & quacumque in re velit eo uti, qui eum manu tenet, ei inservit.

Pœnitentiæ implendæ. In Exam. c. 4. §. 33.

37 Adimplere quisque debet quasuis pœnitentias, quæ propter defectus & negligentiam suam, vel quidvis aliud fuerint injunctæ.

Pœni-

Pœnitentias verò hujuſmodi promptâ voluntate quiſque admittere deberet, cum vero emendationis & ſpiritualis profectus deſiderio, etiamſi propter defectum non culpabilem injungerentur. *Etiam ob defectum non culpabilem injuncta.* P. 3. c. 1. §. 15.

38 Cùm aliquis ad miniſteria culinæ obeunda ingreditur, vel ad eum juvandum, qui coquus eſt, eidem obedire cum magnâ humilitate in rebus omnibus ad ipſius officium pertinentibus debet. Atque valdè neceſſarium eſt, ut omnes non ſolùm Superiori Societatis, vel Domus, ſed etiam ſubordinatis officialibus, qui ex illo auctoritatem acceperunt, obediant: & aſſueſcant non intueri, quis ille ſit cui obediunt, ſed potiùs quis ille ſit, propter quem, & cui, in omnibus obediunt, qui eſt Chriſtus Dominus. In Exam. c. 4. §. 29. *Etiam ſubordinatis obediendum.* P. 3. c. 1. §. 24.

39 Si aliquis ex iis qui Domi ſunt, cuiquam ſcriberet, non niſi obtentâ facultate, & litteris ei oſtenſis quem Superior deſtinauerit, id faciet. Si ad eumdem litteræ mitterentur, ei primò reddentur, qui à Superiore fuerit conſtitutus: qui eas lectas reddet, aut non reddet, illi ad quem ſunt deſtinatæ, prout in Domino expedire ad majus ipſius bonum, & Dei gloriam exiſtimabit. *Littera oſtendenda.* P. 3. c. 1. lit. B. & in Exam. c. 4. §. 6.

40 Quicumque hanc Societatem in Domino ſequi volet, & in eadem ad majorem Dei gloriam manere; ſub ſigillo confeſſionis, vel ſecreti, vel quacumque ratione ei placue- *Reddenda ſui ratio, & quando.* In Exam. c. 4. §. 36.

rit & ad mojorem ipsius consolationem fuerit, debet conscientiam suam nagnâ cum humilitate & caritate manifestare, re nullâ, quâ Dominum universorum offenderit, celatâ; & totius anteactæ vitæ rationem integram, vel certè rerum majoris momenti Superiori, qui tum fuerit Societatis, vel cui ex Præpositis vel aliis ex inferioribus ille injungeret, prout magis convenire videretur, reddat: & sexto quoque mense rationem hanc sui, ab ultimâ, quam reddiderit, incipiendo quisque reddet. Sic etiam videtur, quòd Coadjutores formati & Professi singulis annis, vel crebriùs si Superiori videbitur, suæ conscientiæ rationem dicto modo ei reddant.

Ibid. §. 46. & P. 6. c. 1. §. 2.

41 Nullam debent celare tentationem, quam Præfecto rerum spiritualium, vel Confessario, vel Superiori non aperiant: imò verò totam animam suam illis integrè manifestam esse, pergratum habeant: nec solùm defectus aperiant, sed etiam pœnitentias, vel mortificationes, & devotiones, ac virtutes omnes, voluntate purâ optantes ab illis dirigi, sicubi à rectitudine deflecterent; nolentes suo proprio sensu duci, nisi conveniat cum judicio illorum, quos Christi Domini nostri loco habent.

Tentatio nulla celanda. P. 3. c. 1. §. 12.

42 Idem sapiamus, idem, quoad ejus fieri possit, dicamus omnes, juxta Apostolum. Doctrinæ igitur differentes non admittantur, nec verbo in concionibus publicis, nec scriptis libris;

Unio, & conformitas mutua. P. 3. c. 1. §. 18.

bris; qui quidem edi non poterunt in lucem sine approbatione atque consensu Præpositi Generalis. Imò & judiciorum de rebus agendis piversitas, quæ mater esse solet discordiæ, & inimica unionis voluntatum, quantum fieri potest, evitari debet. Unio verò & conformitas mutua diligentissimè curanda est, nec quæ ei adversantur permittenda: quò juncti invicem fraternæ caritatis vinculo, meliùs & efficaciùs possint se Divino obsequio, & auxilio proximorum impendere.

Libri sine approbatione & consensu Gener. non imprimendi.

43 In Societate nec sit nec sentiatur animorum propensio ad partem alterutram factionis, quæ esset fortassis inter Principes vel Dominos Christianos: sed sit potiùs quidam vniversalis amor, qui partes omnes (licet sibi invicem contrariæ sint) in Domino nostro amplectatur.

Animorum propensio. P.10.§.11.

44 Omnes quam diu corpore benè valent, in spiritualibus vel exterioribus habeant in quo occupentur, ne otium malorum omnium origo, quoad ejus fieri posit, Domi nostræ locum habeat.

Otium vitandum. P.3.c.1.§.6.

45 Ut plenius posit Societas rebus spiritualibus juxta suum institutum vacare, quoad ejus fieri poterit, à negotiis sæcularibus abstineat (qualia sunt testamentariorum, vel executorum, vel procuratorum rerum civilium, aut id genus officia) nec ea ullis precibus adducti obeunda suscipiant, vel in illis se occupari sinãt.

Rerum sæcularium privatione abstinendum. P.6.c.3.§.

Ratio habenda valetudinis. P.3.c.2.§.1.

46 Ut nimia sollicitudo in iis quæ ad corpus pertinent, reprehensibilis est; ita moderata tuendæ ad Divinum obsequium valetudinis ac virium corporis laude digna, & ab omnibus adhibenda est: & eâ de causâ cùm animadverterint aliquid sibi nocere, vel aliud necessarium esse circa victum, vestitum, habitationem, officium, aut exercitationem, & sic de aliis rebus, admoneant omnes eâ de re Superiorem, vel quem ad id Superior constituerit, duo interim observantes: Primum, ut antequàm ad eum quid referant, se ad orandum recipiant, & post orationem si senserint rem deferendam ad Superiorem, id faciant: Alterum, ut cùm verbo aut scripto brevi (ne excidat memoria) Superiori rem exposuerint, ei totam curam rei expositæ relinquant, & quidquid ille statuerit, optimum ducant: nec contendere, aut urgere per se, vel alium (sive concedatur quod petitur, sive non) pergant, quandoquidem sibi persuadere debent, id magis expedire ad Divinum obsequium, ac suum majus bonum, quod Superiori, re intellectâ, in Domino visum fuerit.

Exercitia mentalia, externis interrumpenda. P.3.c.2.§.4.

47 Ut non expedit tanto labore corporali quemquam onerari, ut spiritus obruatur, & corpus detrimentum patiatur; ita aliqua corporalis exercitatio, quæ utrumque juvet, omnibus cõmuniter convenit, etiam illis, qui mẽtalibus exercitiis debent insistere: quæ quidem exter-

externis interrumpi deberent, & non continuari, nec sine mensurâ discretionis assumi.

48 Corporis castigatio immoderata esse non debet, nec indiscreta, in vigiliis & abstinentiis, & aliis pœnitentiis externis ac laboribus, quæ & nocumentum afferre, & majora bona impedire solent. Ideò suo Confessario detegi ab unoquoque convenit quidquid in hac parte faciat. *Corporis castigatio non sit immoderata, & Confessario aperienda.* P.3.c.2.s.5.

49 Ægritudinis tempore non solùm observare unusquisque obedientiam magnâ cum puritate debet erga Superiores spirituales, ut ipsius animam regant; sed cum eadem humilitate erga medicos corporales, & Infirmarios, ut corpus ejus regant. *Æger etiam medicis & Infirmariis obediat.* In Exam. c.4.s.32.

50 Qui ægrotat, humilitatem & patientiam suam præseferendo, non minorem ædificationem, dum morbo laborat, iis qui ipsum invisent, & cum eo versabuntur & agẽt, quàm dum valebat corpore, ad majorem Dei gloriam præstare curet, verbis piis & ad ædificationem facientibus utendo, quæ ostendant ægritudinem acceptari ut donum de manu Creatoris ac Domini nostri: quandoquidem non minùs donum est, quàm sanitas. *Ædificet adstantes,* In Exam. c.4.s.32. P.3.c.1.s.17.

51 Aliquoties singulis annis omnes à Superiore sibi pœnitentias injungi propter defectũ observationis Regularum petant: ut hæc curi indicium sit illius, quam de suo profectu spirituali in viâ Dei quisque habet. *Pœnitentia petenda.* P.3.c.1.s.28.

Constitutiones ac regulæ observandæ & legendæ. P.10.§.13.

52 Omnes demum observationi Constitutionum studeant: ad quam easdem scire, saltem quæ ad quemlibet pertinent, necesse est. Quare legere vel audire easdem singulis mensibus oportebit.

REGULÆ

COMMUNES.

Examen conscientiæ, oratio, & lectio. P.4.c.3.§.3. & 4.

1 SINGULI præfinitum sibi tempus suæ conscientiæ bis quotidie examinandæ, orationi, meditationi, lectionique impendant cum omni diligentià in Domino.

Sacrum & concio. P.4.c.4. §.3. & 4.

2 Omnes quotidie Sacro decenter intersint: & concionem, lectionémve sacram, cùm in templo nostro habebitur, audiant.

Confessio. P.3.§.1.§.11. & p.6.c.3.§.2.& in Bul.3. Pauli III.

3 Singuli statuto die, & assignato sibi Confessario confiteantur, & non alteri sine Superioris facultate.

Quid in renovatione votorum. P.4.c.4.§.5. & c.10.§.5. & p.5.c.4. §.6.& Exa. c.4.§.38.& 41.

4 Omnes (qui Professi, aut formati Coadjudores non sunt) bis in anno sua vota renovabunt, præmissâ confessione generali; quo tempore rationem suæ conscientiæ reddent, & quoties etiam Superiori visum fuerit, juxta morem Societatis.

Abstinentia.

5 In abstinentià sextæ feriæ, Societatis consuetudo servetur.

6 Nul-

9 Nullus mortificationem publicè faciat, nec concionetur, nisi Superiore approbante. *Mortificatio publica.* In Ex. c. 4. §. 4.

7 Nemo pecuniam apud se habeat: apud alium verò, nec pecuniam, nec quidquam aliud. *Pecunia.*

8 Libros nemo habeat sine facultate: in iis verò quibus uti licet, nec scribat quidquam, nec notam ullam imprimat. *Libri.* P. 4. c. 6. lit. G.

9 Nemo rem ullam ex domo, vel ex alterius cubiculo sibi usurpet, aut ab externo, quovis modo sibi aut alii accipiat, sine Superioris licentiâ. *Nihil usurpandum.*

10 Ad majorem unionem eorum qui in Societate vivunt, majusque auxilium eorum apud quos habitant, singuli addiscant ejus regionis linguam, in quâ resident, nisi fortè ipsorum nativa illic esset utilior: saluâ tamen Latini sermonis lege in iis, qui litteris dant operam. *Lingua regionis addiscenda.* P. 4. c. 6. §. 13

11 Nullus ita cubiculum suum claudat, quin aperiri extrinsecus possiit aut arcam, seu quidquam aliud habeat obseratum absque Superioris facultate. *Nihil obserandum.*

12 Aperta fenestrâ nemo noctu dormiat, nec sine indusio, aut non coopertus. *Nocta ut dormiendum.* P. 3. c. 2. lit. E.

13 Nemo cubiculo egrediatur, nisi decenter vestitus. *Vestitus decentia.*

14 Nemo eorum, qui ad domestica ministeria admittuntur, aut legere discat aut scribere, aut si aliquid scit, plus litteratū addiscat: *Coadjutores ne legere addiscant.* In Ex. c. 6. §. 6.

 nec

nec quisquam eum doceat sine Præpositi Generalis facultate: sed satis ei erit sanctâ cum simplicitate & humilitate Christo Domino nostro servire.

Obedientia perfectio. P. 4. c. 10. §. 9.

15 Signo campanæ constitutis horis audito, omnes statim vel imperfectâ litterâ relictâ, ad id, ad quod vocantur, se conferant.

Bibere aut comedere extra tempus non licet.

16 Ut consulatur valetudini nemo extra consueta tempora bibat, nec extra domum cibum sumat absque facultate Superioris.

Quid malè habenti agendum. P. 3. c. 2. §. 6.

17 Qui malè se habere præter solitum senserit, id Infirmario, vel Præfecto sanitatis, aut Superiori referat. Nemo verò medicinam ullam accipiat, aut medicum eligat, vel consulat, nisi approbante Superiore.

Lectus componendus.

18 Singuli, etiam si Sacerdotes sint, cùm primùm surgunt, lectum operiant, eumque & reliqua componant horâ consuetâ, & scopis cubiculum verrant tertio saltem quoque die, exceptis iis, qui ob occupationes majoris momenti, aut valetudinis causâ, judicio Superioris sublevandi sunt.

Verrendum cubiculum.

Mundities.

19 Mundities, quæ & ad valetudinem & ad ædificationem confert, omnibus curæ sit, tam circa se ipsos quàm circa alia omnia.

Tentatio aliena aperienda.

20 Qui gravem tentationem alicujus noverit, Superiorem admoneat, ut ei ipse, pro paternâ in suos curâ ac providentiâ, convenienti remedio possit occurrere.

Quæ ad regimen spectant,

21 Quæ à Superioribus circa administrationem

ſtrationem agenda ſunt, nemo curiosè ab aliis exquirat, aut conjecturam faciendo de iis ſermonem miſceat: ſed unuſquiſque ſibi ac muneri ſuo attendens, quidquid de ſe atque aliis conſtituendum erit, tamquàm de manu Dei expectet. *non exquirenda.*

22 Omnes caput aperiant ſuis Superioribus, & Sacerdotibus ij qui Sacerdotes non ſunt; diſcipuli etiam ſuis Præcedtoribus. Vnuſquiſque autem Superiores alloquatur magnâ cum reverentiâ: is verò, quem Superior alloquitur, aut reprehendit, humiliter & ſine interpellatione audiat. *Caput quibus aperiendum.*

23 Si cui à Superiore denegatum aliquid fuerit, alium Superiorem ne adeat ſuper eâ re, quin ei aperiat, quid ſibi ab alio fuerit reſponſum, & quas ob cauſas negatum. *Re à Superiore denegatâ, quid cum alio agendum*

24 Cui fuerit alicujus rei cura commiſſa, ſi impedimentum aliquod intervenerit, maturè admoneat aliquem ex Superioribus, ut provideat. *Occupatus Superiorem moneat.*

25 Nemo cùm ex uno loco in alium proficiſcitur, quidquam ſecum aſportet ſine facultate Superioris. *Nihil ſecum ferendum.*

26 Extra tempora recreationi aſſignata, hac ratione ſilentium ſervandum eſt, ut nemo loquatur, niſi obiter & perpaucis, aut de rebus neceſſariis, præſertim in Eccleſiâ, ſacriſtiâ, & refectorio: in Miſſa verò, concione, menſâ, lectionibus, & diſputationibus ſi quid *Silentium ubi, & quando.*

quid privatim dicere necesse erit, brevissimè, & submissâ voce suggeratur.

Cum iis qui sunt in primâ probatione, non loquendum. P.1.c.4.§.4. lit.A.

27 Nemo, præter eos qui à Superiore deputati fuerint, loquatur cum iis qui in primâ probatione versantur: excipiuntur tamen usitatæ salutationes, quas cùm alii aliis obvii fiunt, charitas religiosa exigit.

Modestia in loquendo.

28 Omnes demissâ voce, ut religiosos decet, loquantur: nullusque cum alio contendat: sed si quâ in re nobis est diversa sententia, eaque videtur manifestanda, rationes modestè & cum charitate afferantur, eo animo ut suus veritati sit locus, non ut in eâ re Superiores videantur.

Ægroti quomodo invisendi.

29 Qui facultate acceptâ ægrotos invisent, non solùm demissâ voce loquantur, sed tantâ etiam moderatione, ut illis molesti non sint, atque de iis agant, quæ & consolari ægrotos, circumstantesque ædificare in Domino possint.

Nationes omnes pari affectu amplectendæ. P.10.§.11.

30 Caveant sibi omnes ab illo affectu, quo aliæ de aliis nationibus sinistrè sentire aut loqui solent: quin potiùs & benè sentiant, & peculiari affectu diversas à suâ nationes prosequantur in Domino: ac proinde nemo bella contentionésve inter Christianos Principes in colloquium inducat.

31 Nemo præter eos quibus per Superiorem licet, quidquam aliis jubeat, aliósve reprehendat.

32 In

32 In alterius officium nemo se ingerat: in locum verò alieno ministerio deputatum nullus ingrediatur sine facultate Superioris, aut Præfecti illius loci, in rebus necessariis. *Alterius officium & locus. P.4.c.15.§.6.*

33 Nemo in alienum cubiculum ingrediatur, sine generali aut speciali Superioris facultate: quòd si aliquis intus sit, non priùs aperiat ostium, quàm post pulsum audiat, *Ingredere*; & tamdiu aperta sit janua, quamdiu intus unà fuerint. *Alterius cubiculum quomodò ingredi liceat. P.3. c.1.lit. D.*

34 Ut ea, quæ religiosos decet, gravitas & modestia retineatur, nemo alium etiam joco tangat, præterquàm in signum caritatis amplexando, cùm quis aut abit, aut redit peregrè. *Tactus mutuus. Amplexus.*

35 Nemo dum mensæ accumbit, cuiquam ex nostris, præterquàm ei Superiori qui præest toti Domui aut Collegio, caput aperiat. Et cùm aliquid in mensâ cuiquam deest, is qui illi assidet, admoneat eum qui ministrat. *Aperire caput in mensâ.*

36 Domi nemo loquatur cum externis, aut alios ad id vocet sine facultate generali aut particulari Superioris. *Loqui cum externis.*

37 Nemo cujusquam externi ad domesticum, aut domestici ad externum mandata deferat, aut litteras, inscio Superiore: sæculares autem rumores qui foris audiuntur, ne temerè & sine fructu narrentur. *Litteræ, aut mandata.*

38 Nemo quæ Domi acta vel agenda sunt, externis referat, nisi Superiori id probari intelligat. *Res domesticæ non referendæ.*

telligat. Constitutiones verò, aliósve hujusmodi libros aut scripto, quibus Societatis institutum vel privilegia continentur, nonnisi ex Superioris expresso consensu iis communicet.

Instructiones spirituales scriptæ, &c.

39 Nemo scriptas dabit aut mittet cuiquam externo vel domestico instructiones spirituales aut meditationes; nec exercitia spiritualia Societatis alicui communicabit, nisi à Superiore id approbetur.

Consilium ab externis.

40 Nemo ab externis consilium petat sine facultate Superioris.

Negotia. P. 6. c. 3. §. 7. & p. 9. c. 6. §. 4.

41 Nemo cujusquam negotii, etiam pii, sine facultate Superioris curam suscipiat, nec ad id operam suam promittat, aut se propensum ostendat: sæcularia verò negotia, ut quæ sunt à nostro instituto aliena, & vehementer à spiritualibus avocant, multò magis aversari convenit.

Proximus ad bonum promovendus. P. 7. c. 4. §. 8. & in Exa. c. 6. §. 4.

42 Omnes, pro ratione sui gradus, datâ commodâ occasione, enitantur piis colloquiis proximum ad meliora promovere; & consilio ac exhortatione ad bona opera, præsertim ad confessionem, excitare.

Cum socio egrediendum. P. 3. c. 1. §. 3. & in Exa. c. 4. §. 25.

43 Nullus Domo egrediatur, nisi quando, & cum quo socio Superiori visum fuerit.

Aperiendum quo, & ad quid eundum, &c.

44 Cùm quis facultatem à Superiore petit aliquò eundi, simul etiam aperiat, quo, & cujus rei causâ ire velit; præsertim si Prælatus aut alius vir primarius conveniendus sit: eademque die referat eidem quid egerit,

sicut

ſicut ipſum velle intelliget, & res poſtulaverit.

45 Ingreſſuri, egreſſuríve Domo, tintinnabulum nec vehementiùs, nec crebriùs pulſent, quàm par eſt. Nemo autem niſi conſuetâ Domus januâ egrediatur, vel ingrediatur. *Tintinnabulum januæ.*

46 Qui Domo egrediuntur, ſignabunt ſua nomina, quæ prope oſtium Domus in tabulâ deſcripta ſunt, & admonebunt janitorem, quò ſint profecturi. *Nomina ſignanda.*

47 Omnes ante noctem, qui foris ſunt, ſe Domum recipiant: nec egredientur ante lucem ſine facultate Præpoſiti, vel Rectoris. *Quando exeundum, redeundum.*

48 Cùm quis iter faciens tranſit per locum, ubi Domus aut Collegium Societatis ſit, ad aliud hoſpitium ne divertat; ejuſque, qui illic præeſt, obedientiæ ſubſit in omnibus, ſicut & reliqui, qui in eadem Domo vel Collegio commorantur. Quòd ſi quis etiam ad negotia tractanda venerit, ea non niſi ex ejuſdem conſilio ac directione tractabit. *Ad noſtrorum Domos divertendum.*

49 Singuli has regulas & officiorum ſuorum habeant atque intelligant, ſibique faciant familiares, ac earum memoriam, menſibus ſingulis eis legendis vel audiendis, renovent: qui tamen peculiaria miniſteria Coadjutorum obeunt, eas, quæ ad ipſorum officia pertinent, ſingulis hebdomadis repetant. *Lectio Regularum.* P. 4. c. 10. lit. F.

REGULÆ PROVINCIALIS.

De iis, quæ ad ejus personam, & communem totius Provinciæ administrationem spectant.

CAPUT I.

Quæ à Provinciali servanda.

1 QUÆ Præpositis Domorum & Rectoribus, quod ad eorum personas attinet, in regulis præscribuntur, eò diligentiùs servare enitatur Provincialis, quò pluribus, pro ratione officii sui, vitæ spiritualis studio præire debet.

Finis ejus officii.

2 Finem officii sui (quem ante oculos habebit) in eo positum esse intelligat, ut Provinciam sibi commissam in acquirendâ perfectione, juxta proprii instituti rationem, & regulas ipsi datas promoveat.

Mansuetudo in regendo. In Bullis Instituti Societatis.

3 Imitetur in gubernatione caritatem, mansuetudinem, & gubernationem Christi Domini nostri, ut juxta eam normam, quam tradiderunt Apostoli, non dominans, sed for-

ma factus gregis ex animo, exemplo magis, quàm verbo subditos ad perfectionem dirigat.

4 Severitatem suo tempore cum benignitate misceat, suamque auctoritatem per solidas virtutes tueatur, ac dilectionem & curam suorum præseferendo, modestè & circumspectè præcipiendo, ita amabilem se reddat, ut omnes fidenter ad illum recurrere possint. *Severitas cu benignitate conjungenda.*

5 Sollicitè animum ad gubernationem applicet, neque tamen in eà ita distrahatur, ut in studio orationis & sanctis desideriis, quibus totam sustentare debet Provinciam, intepescat. Quamvis autem ordinariè concionari non debet, si quando tamen per occupationes officii sui commodè licebit, & hoc & alia Societatis ministeria exercere poterit. *Incumbat gubernationi.* *Spiritualia non deserat.* *Rarò concionetur.* P.9.c.6. s.1. & lit. A.

6 Nullas regulas, aut ordinationes, aut consuetudines toti Provinciæ communes abroget, vel novas inducat inconsulto Generali: sed secundùm eas quas habet, gubernet Provinciam. *Regulas, &c. nullas abroget, nec novas inducat.*

7 Sicut Provincialis, quando necesse est, in Regulis, Ordinationibus, Decretis, & in ipsis etiam Constitutionibus cum particularibus dispensare potest; sic cum dispensaverit in rebus majoris momenti, quæ videantur urgere, & in quibus sine gravi incommodo, Generalis responsum expectari nequeat, debet eum primo quoque tempore *Dispensare potest in Regulis, &c.* P.9. c.3. s.8. & lit. D. & P.4. c.10. lit. B.

de hujuſmodi diſpenſatione, & ejus causâ admonere.

Facultates Provincialis.

8 Præter facultates, quæ in his regulis conceduntur, habet etiam eas omnes, quæ in Compendio facultatum Societatis Provincialibus conceſſæ ſunt, quas ex Compendio ipſo intelliget.

Facultates Superiorum.

9 Omnes facultates eorum Superiorum, qui Provinciali ſubordinati ſunt, ad ipſum quoque pertinent, ab ipſoque etiam ſuſpendi poterunt, quando ei expedire in Domino videbitur.

Viceprovincialem nominare poteſt, & quando. Can. 22. Congreg. 4.

10 poteſt Provincialis in abſentiâ, vel in periculo vitæ, aut in graviore & longiore morbo conſtitutus, nominare Viceprovincialem, ſi Generalis neminem deſignaſſet: quocumque autem modo conſtituatur, eaſdem omnino facultates habeat quas Provincialis, niſi à Generali, vel Provinciali limitentur: rationem tamen adminiſtrationis non immutabit.

De

De iis quæ illum ad bonam Provinciæ administrationem juvabunt.

CAPUT II.

11 CONSULTORES quatuor habebit à Generali designatos in iis locis, ubi frequentiùs resìdet, quoad fieri poterit, cum quibus res graviores communicabit: quòd si absentes sint, per transmissas litteras: quorum unus ab eodem Generali constitutus, erit ejus Admonitor & socius. In quavis autem Domo vel Collegio operâ Superioris, & ejus Consultorum, quos ad consultationem adhibendos judicaverit, utatur in rebus iis, de quibus ordinariè consultandum erit. *Quot, & ubi consultores habebit.* P. 9. c. 6. s. 14. Ibid. c. 4. s. 4.

12 Si expediret, præter Consultores, alios etiam nonnumquàm ad consultationem vocare poterit, & eos quidem, quos de rebus propositis meliùs judicare posse existimaverit: vel si absentes sint, jubere ut de rebus iisdem sententiam suam ad se transmittant. *Quos alios ad consultationem adhibere potest.*

13 Litteras & scripta quæ pertinent ad rem, de quâ consultatio habenda est, ostendat Consultoribus (nisi quid obstet) ut benè informati sententiam suam meliùs dicere possint. *Quæ Consultoribus & Superioribus ostendet.*

Ordinationes communes communicanda, &c.

14 Cùm ordinationes aliquas communes à Generali acceperit, illas Superioribus suæ Provinciæ, & Consultoribus manifestari faciat. Et quæ alicujus momenti fuerint, ad gubernationem vel instructionem pertinentes, in libro ad id designato describendas curet.

In re consultandâ indifferentem se præbeat.

15 In proponendâ re, de quâ deliberandum est, in neutram partem animi sui propensionem ostendat, ne Consultoribus declinandi in eam partem detur occasio, sed quisque liberiùs in Domino suam sententiam aperiat.

Quomodò deliberabit, de quo non licet cum Consultoribus.

16 Si quando aliquid occurrerit, de quo non liceat cum Consultoribus agere, poterit juxta primum & secundum modum in exercitiis ad electionem faciendam traditum, quid agendum sit, deliberare.

Libenter admoneri se patiatur.
P. 9. c. 4. s. 4.

17 Libenter se ab aliis admoneri patiatur de iis, quæ ad officium & personam suam pertinent, & eum præcipuè, qui Admonitoris officio fungitur, benignè audiat.

Constitutiones, Decreta, &c. secum habeat.

18 Habeat secum litteras Apostolicas authenticas, & compendium facultatum Societatis, Constitutiones, Decreta, Regulas omnes, & quæ à Generali ordinantur, eaque benè intelligat & observari faciat.

Archivium.

19 In loco, in quo diutius ei residendum est, habebit archivium, in quo asservabit instrumenta authentica, libros, & cetera quæ ad officium Provincialis, & communem usum Pro-

Provinciæ pertinent, quæ omnia ex catalogo à se subscripto successori tradet.

20 Habeat libellum, in quem referat ea, quæ consultanda, vel providenda, vel ad Generalem scribenda sunt, ne memoriâ excidant. P. 2. c. 3. s. 2. & p. 7. c. 2. lit. M. & c. 4. s. 3. & p. 10. lit. B.

21 Orationes & Missas ad tempus indicere poterit etiam in totâ Provinciâ pro causis, quæ videbuntur id exigere, modum tamen in eâ re non excedat. *Orationes, & Missas indicere potest.*

De Superioribus ei subordinatis, & eorum officialibus.

CAPUT III.

22 ETsi Præpositos Domorum, & Rectores Collegiorum & Domorum Probationis suæ Provinciæ constituere non potest; si tamen necesse esset aliquando mutationem facere Superioris alicujus, & periculum esset in morâ, vel si is moreretur, poterit, aliquem, qui vices Superioris gerat, interim constituere, donec Generalis admonitus provideat. Ministros autem, Procuratores, & Præfectos studiorum ipse designabit, atque etiam Subministros, & Præfectos sanitatis, ubi opus esse judicaverit. *Quando Superiorem constituere potest.* P. 9. c. 3. s. 3. & 14.

23 Constituat Magistros Novitiorum in locis probationum non separatis, à Generali *Magistros Novitiorum.* P. 3. c. 1. s. 12.

rali tamen confirmandos, & eos quidem, qui in rebus ſpiritualibus exercitati ſint, & in modo procedendi Societatis noſtræ benè probati.

Præfectos rerum ſpiritualium, & Confeſſarios noſtrorum. P. 4. c. 10. §. 7.

24 Deſignabit Præfectos rerum ſpiritualium ie omnibus Collegiis, & Domibus profeſſis, quales in primâ regulâ officii illorum præſcribuntur: itemque ordinarios noſtrorum Confeſſarios; ex quibus ferè conveniret Præfectos rerum ſpiritualium deligere.

Conſultores, & Admonitores.

25 Deligere poterit Conſultores & Admonitores eorum qui præſunt, Provinciâ, ita ut ſtatim ſuo officio fungi poſſint: ſcribet tamen de iis ad Generalem, ut ab eo confirmentur.

Prædicatores, & Confeſſarios. Can. 17. Congr. 2.

26 Prædicatores, & Confeſſarios ipſe conſtituet, præmiſſo tamen domeſtico examine, & approbatione Ordinariorum juxta forman Concilii Tridentini.

Lectores, & Officiales Univerſitatum. P. 4. c. 6. lit. F. Ibid. c. 7. lit. A. Ibid. c. 12. lit. C.

27 Lectores ordinarios in omnibus claſſibus, & primarios officiales, præter Rectorem & Cancellarium in Univerſitatibus, deligat; novas tamen lectiones non addat, nec ſcholas uſquam ullas, & prȩſertim eas, in quibus pueri legendo & ſcribendo inſtituantur (quod nec privatim licebit) ſine facultate Generalis aperiat.

Auctoritas Superiorum immediatorum tuenda.

28 Tueatur auctoritatem Superiorum immediatorum in ſubditos, ita tamen, ut conſtet poſſe omnes ad mediatos recurrere: ideò quid-

quidquid agendum vel immutandum erit, quod ad immediatorum officium pertineat, per eosdem fieri curabit. P. 8. c. 1 s. 4. & 6. & p. 9. c. 6. s. 2.

29 Si quos ad gubernationem idoneos judicabit, curet de illis paulatim & negotiis tractandis & domesticis ministeriis obeundis experimentum sumere, ut & ipsi talenti accepti specimen dare, & Societatis officia eis tutò committi possint. *De idoneis ad gubernandum.*

30 Observet, si qui detineantur in ministeriis aliquibus, qui magis idonei essent ad alia: eam tamen habeat cujusque rationem, ut universale bonum semper præferatur. *De aptioribus ad alia ministeria.*

31 Neminem ab obedientiâ Superiorum immediatorum inconsulto Generali eximat, nisi periculum esset in morâ, & tunc certiorem faciat Generalem de personâ, & de causis propter quas eam exemerit. *Neminem eximat ab obedientiâ Superiorum.* P. 8. c. 1. lit. E.

De admittendis.

CAPUT IV.

32 EOs ad probationem per se, vel per alios admittere poterit, quos ad institutum nostrum idoneos in Domino judicaverit: cavebit tamen ne cujusquam admissio justam aliquam externorum offensionem, aut Societatis nocumentum pariat: quod cum iis potissimùm *Qui admittendi ad Societatem.* Par. 1. cap. 1.

ſimùm obſervandum erit, qui in ſcholis noſtris inſtituuntur.

Quomodò ad eam alliciendi.

33 Attendat, ne nimii ſint noſtri in hominibus ad Societatem alliciendis, ſed per virtutes & bonæ vitæ odorem omnes ad Chriſtum trahere ſtudiosè curent.

Inepti non admittendi. P. 10. ſ. 7.

34 Meminerit quòd inepta turba ad inſtitutum noſtrum admitti non debet, & obſervari faciat in hoc diligenter regulas officii Examinatoris.

Quid agendum cum impeditis. In Ex. c. 2. ſ. 6. lit. D. & p. 1, c. 3. lit. G.

35 Quod ad prima quinque impedimenta attinet, etſi Societas in nullo eorum diſpenſare poteſt; ſi tamen in eo qui admitti petit dona aliqua Dei illuſtriora cernerentur, Generalem admoneat: quòd ſi de ejuſmodi impedimentis dubitaret, ad eumdem recurrat.

Quando diſpenſare poteſt cum illis. P. 1. c. 3. ſ. 9. lit. H.

36 In ſecundariis impedimentis diſpenſandi facultatem habebit, præterquàm in deformitate magnâ aut defectu inſigni, qualem habent Eunuchi, & in ætate infra 15. & ultra 50. expletos annos, & in conjugatis, etiam in caſu in quo non eſt impedimentum eſſentiale.

Experimenta anteponere, &c. In Ex. c. 4. ſ. 9. Can. 1, Cong. 2. In Ex. c. 4. ſ. 43.

37 Poterit in caſu aliquo anteponere & poſtponere aliqua ex ſex experimentis, eaque moderari, & alia in alia permutare, dummodò biennio, & benè probentur Novitii: quod etiam tempus prorogare poterit, ſi opus eſſe judicaverit.

Diſpenſare cum Novitiis circa ſtudia.

38 Poterit etiam cum Novitiis in ſecundo anno probationis circa ſtudia diſpenſare, habitâ

bitâ ratione personarum, locorum, & temporum, prout expedire in Domino judicabit. Ii verò cum quibus dispensaverit, extra domum probationis, & seorsum à Collegialibus esse debebunt, sub curà alicujus Sacerdotis ab ipso constituti, qui vicem Magistri Novitiorum gerat; ejusque regulas, & Examinatoris habeat; ex quibus ea servabuntur, quæ commodè servari possunt. Cujusmodi erit, ut per dimidiam horam vesperi orent; sed iis tantùm diebus, quibus à studiis vacaverint.

Can. 1. Cong. 2.

39 Coadjutores temporales plures esse non debent, quàm qui necessarii sint ad sublevandas Domos, vel Collegia in rebus, quibus occupari Sacerdotes & Scholastici non possunt sine detrimento majoris boni.

Coadjutorum numerus. P. 1. c. 2. §. 1. & p. 4. c. 3. §. 2. & in 1. Cong. tit. 6. d. 24.

De dimittendis.

CAPUT V.

40 FACULTATEM habet dimittendi eos, qui in primâ & secundâ probatione, ante & post emissa vota versantur; nisi à Præposito Generali in illius provinciam destinati, vel de Societate ipsi tam benè meriti essent, ut eorum esset particularis ratio habenda. In his enim casibus, inconsulto Generali

Dimittere Novitios potest. P. 2. c. 1. lit. C.

nerali dimittere non debet, nisi causæ admodùm urgentes & graves essent, ita ut minimè dubitaretur Generalis mentem hujusmodi futuram esse.

Alios in aliquibus casibus.
P. 2. cap. 1. lit. C.

41 Scholasticos verò approbatos, & Coadjutores non formatos, qui probationem absolverunt, inconsulto Generali non dimittat; nisi in gravibus & urgentibus casibus, & qui eiusmodi sint, ut sine gravi periculo, Generalis responsum expectari nequeat: quem tamen post dimissionem certiorem faciat, adjunctis causis dimissionis. Et in universum diligenter Provinciali dispiciendum est, ut qui minùs idonei ad nostrum institutum, & tandem aliquando dimittendi videntur, eos ipse intra biennium probationis dimittat. Quòd si peracto etiam probationis tempore aliqui hujusmodi deprehendantur, tempestivè Generalis moneatur, ne cum Societatis jacturâ diutiùs, quàm par est, retineantur.

Quos & quando dimittet.

42 Provincialis erit, juxta commissam sibi facultatem, auditis suis Consultoribus, vel si necessitas urgeat, Superiore & Consultoribus ejus loci, ubi tunc erit, qui ipsi videbuntur, adhibitis, judicare de causis sufficientibus ad dimissionem: curabit tamen, ne ad hæc extrema, nisi quàm consultissimè, & aliis tentatis remediis veniatur.

Formatos, & Professos nullo modo dimittet.
P. 2. cap. 1. lit. C.

43 Coadjutores formatos, sive spirituales sive tẽporales, & Professos nullo modo dimittet.

44 Cir-

44 Circa modum dimittendi obſervet ea quæ in ſecunda parte Conſtitutionum, capite tertio dicuntur: & intelligat, an is qui dimittitur, aliquid Societati dederit, & ſi quid ei reddi oporteat, juxta ejuſdem capitis declarationem: ſcripta verò an ſecum aſportare debeat, conſideret ipſe diligenter.

Modus dimittendi.

P. 2. cap. 3. lit. B.

45 Declaretur iis qui dimittuntur, quòd liberi maneant à votis ſimplicibus, ſi ea juxta formulam Societatis conſuetam emiſerint.

Dimiſſi, liberi manent à votis.

P. 2. c. 4. §. 3.

46 Circa dimiſſos aut egreſſos è Societate, & poſteà reductos, vel ſponte redeuntes, obſerventur ea quæ in Conſtitutionibus & Decretis dicuntur: & ſi admittantur, denuò examinentur, & probentur, prout ipſi videbitur: ſi quis autem ſemel egreſſus erit, poterit quidem iterùm admitti; ſed advertatur, hujuſmodi homines rarò idoneos ad inſtituti noſtri diſciplinam inveniri.

Dimiſſi ſi redeant ad Societatem, iterùm probandi, &c.

P. 2. c. 4. In Cong. 1. tit. 2. dec. 10.

De litterarum ſtudiis.

CAPUT VI.

47 IN Univerſitatibus, & Collegiis, in quibus noſtri litteras profitentur, idoneos & eruditos Profeſſores pro ratione loci & debiti conſtituat. Si aliquis Lector extraordinarius

Idoneos profeſſores conſtituat.

P. 4. c. 12. & 13. & c. 6. §. 6. Ibid. c. 13. lit. C.

narius adjiciendus videretur, Generalem consulat.

Inspiciat res ad scholas pertinentes.

48 Peculiari curâ videat, num lectiones in scholis nostris, & scholasticæ exercitationes diligenter, assiduè, atque ordine habeantur: num Magistri & Discipuli suum in Domino officium faciant: & si quid opus esse judicaverit, provideat, juxta ea quæ in quartâ parte Constitutionum & Regulis habentur.

Quid cuique addiscendum. P. 4. c. 5. s. 2. & c. 6. s. 5.

49 Ipsius prudentiæ relinquitur, quid hi, aut illi addiscere debeant juxta ætatem, & ingenium uniuscujusque ad majorem gloriam Dei; eos autem quos non esse aptos ad studia inveniet, ab illis removere poterit.

Orde in addiscendis disciplinis. P. 4. c. 6. s. 4. & c. 5. lit. D. &. c. 13. s. 4. lit. E.

50 In addiscendis disciplinis ordinem servari faciat: efficietque, ut priùs scholastici in linguâ Latinâ solidum faciant fundamentum, quàm ad alia majora studia transeant: curabit verò humaniorum litterarum studia magni fieri: & eorum qui eas profitentur, peculiarem curam haberi: & ne in his professores idonei desint, illorum Seminaria & instituet & conservabit.

Linguarum studium. P. 4. c. 6. s. 5. & lit. D. c. 13. s. 4.

51 Aliarum linguarum studium valdè commendatum habeat: Hebraicæ verò iis tantùm concedat, qui in Theologiæ facultate mediocriter eruditi jam sint, aut certè tam humiles, ut sperandum meritò sit, hoc studium sine illorum detrimento utile valdè futurum.

52 De-

52 Designet aliquos, qui & probatæ virtutis in primis sint, & ingenio polleant, ut absolutis studiis Philosophiæ & Theologiæ, ad ea repetenda privatum & quietum studium habeant; & positivæ, ac sacræ, Scripturæ se dedant: quo etiam tempore in disputationibus publicis rationem suorum studiorum reddant, ut eas facultates privatim vel publicè ad suam, vel aliorum utilitatem profiteri possint. Iis etiam, qui concionandi talentum habent, duo itidem, vel unus saltem annus concedatur, ut privato studio sacræ Scripturæ, legendisque Patribus, ac sanctæ meditationi vacent.

Quales ad studia repetenda destinandi. P. 4. c. 6. s. 14. 16. 17. & c. 15. s. 3. Ibid. c. 6. s. 18. Ex Instruct. 2. 6. Congr.

53 Diligenter studeat, ut Præceptores Philosophiæ, cum magno delectu eos Aristotelis interpretes legant, qui contra Christiana dogmata impiè scripserunt; & ita Philosophiam interpretentur, ut Theologiæ scholasticæ, quam nobis commendant Constitutiones, subservire faciant.

Quinam Philosophiæ interpretes. Can. 8. Congr. 3.

54 Cùm opinionum novitas vel diversitas, non modò finem ipsum quem Societas ad Dei gloriam propositum habet, impedire possit; sed etiam ipsum Societatis statum maximè labefactare; necesse est ingeniorum licentiam in opinionibus vel introducendis vel sectandis, omnibus modis certâ aliquâ lege coërcere. Quare diligentissimè curent Provinciales, juxta mentem Constitutionum, ea exactè ab omnibus nostris, & præcipuè à professori-

Opinionum novitas, & diversitas coërcenda. P. 3. c. 1. s. 18. & lit. O. & p. 4. c. 5. s. 41. & p. 8. c. 1. s. 8. lit. K.

fessoribus observari, quæ in ratione studiorum præcipiuntur.

Propensi ad aliquam facultatem in eâ exerceantur. P. 4. c. 5. lit. C.

55 Curet, ut ii qui propensum animum habent ad aliquam facultatem, in quâ possunt insignes evadere, in eâ diutius versentur; habitâ tamen spiritualis profectus ratione, & de talibus Generelem admoneat.

Qui casibus studebunt. P. 4. c. 5. lit. D. & c. 13. § 4. & lit. E. & Can. 17. Congreg. 2.

56 Qui propter ætatem provectiorem, aut alias causas, infacultatibus & Scholasticis studiis progressum facere non possunt, curabit, ne in illis tempus insumant, sed casibus conscientiæ discendis dent operam: sintque semper aliqui ex nostris, qui huic studio diligenter incumbant, ut Societas copiam habere possit operariorum, qui confessionibus audiendis sint idonei.

Sit Domi qui casibus conscientia satisfaciat.

57 In singulis Domibus & Collegiis aliquem constituat, qui in casibus conscientiæ benè versatus sit, ut difficultatibus Domi & foris occurrentibus satisfacere possit.

Comœdia, & Tragœdia rarissimè permittantur.

58 Comœdias & Tragœdias rarissimè agi permittat, & non nisi Latinas ac decentes, & priùs aut ipse eas examinet, aut aliis examinandas committat: eas verò, atque alias id genus actiones, in Ecclesiâ fieri omnino prohibeat.

Generalis de talentis admonendus. P. 4. c. 9. § 3.

59 Sub finem studiorum Generalem de uniuscujusque talento admoneat, & quantum singuli profecerint, ei referat.

Translatio libri in aliam linguam ne fiat sine veniâ.

60 Curet ut nullus ex nostris librum aliquem ex unâ in alteram linguam transferat,

aut

aut imprimat, absque Præpositi Generalis facultate.

De promovendis ad ordines, & gradus litterarios.

CAPUT VII.

61 POTEST per se vel per alios præsentare ex nostris eos, quos idoneos juxta instructionem à Generali traditam censuerit, ad ordines Ecclesiasticos recipiendos. *Quos ad ordines præsentabit.*

62 Quamvis in actibus scholasticorum communibus exercendi sunt nostri, juxta Constitutiones; nullus tamen ad Philosophiæ, vel Theologiæ gradus, etiam si idoneus sit, promoveatur sine Præpositi Generalis facultate. *Nullus promovendus ad gradum litterarium inscio Generali.* P. 4. c. 6. §. 10. & 17. & c. 15. §. 3

63 Cùm nostri de Generalis facultate in Universitatibus Societatis promovendi sunt ad gradus litterarios, si quâ in re necessariâ ad promotionem erit dispensandum (quod rarissimè faciendum est, ne hujusmodi gradus veniant in contemptum) ubi id fecerit, tam de personâ, quàm de causâ dispensandi admoneat Generalem. *De dispensatione ad eam rem monendus Generalis.*

64 Etsi Doctoratus & Magisterii gradus juxta Constitutiones prædicto modo nostri accipere possunt, nomine tamen Doctoris vel Magistri, ratione gradus, inter se non utantur. *Nomine Doctoris vel Magistri non utantur.*

De

De promovendis in Professos, & Coadjutores formatos, ac scholares.

CAPUT VIII.

Qui ad vota simplicia admittendi. P. 4. c. 3. §. 3. & p. 5. c. 4. §. 3. & 6.

65 POTEST admittere post biennium ad vota simplicia scholasticorum approbatorum, & Coadjutorum non formatorum, quos in Domino idoneos judicaverit, juxta Regulas & Constitutiones.

Quomodò ea vota post biennium emittenda. In Exam. c. 4. §. 41. & 27. In Exam. c. 1. §. 11.

66 Curet autem, ut quamprimùm aliquis biennium Novitiatus expleverit (nisi justâ de causâ differendus videretur) peractis iis, quæ in Examine habentur, hæc vota in Sacro, antequàm communicet, emittat coram aliquibus domesticis tantùm, non tamen inter eos, qui tunc fortè vota renovarent, etiam si ea priùs ex devotione edidisset.

Indifferentes ad gradum applicandi. Can. 2. Cōg. 4. in Exam. c. 4. §. 6. & p. 5. c. 1. §. 3. & c. 2. §. 1. P. 5. c. 2. & p. 4. c. 9. §. 3.

67 Si quos ut Indifferentes admiserit (quod raro fieri debet) potest eos applicare ad gradum Coadjutorum, vel scholasticorum, sicut magis in Domino convenire judicabit. In hac verò classe Indifferentium ultra tempus biennii probationis nemo maneat,

Tertia Probatio scholasticorum.

68 Scholastici simul atque Superiorum arbitrio studia absolverint, tertium probationis annum in Domibus probationum peragant:

gant : quod si commodè fieri non possit, in Domibus Professorum vel in Collegiis probari eos faciat juxta regulas novitiatus.

De promovendis ad gradus Societatis.

69 Finitâ visitatione consideret, qui sint idonei in suâ Provinciâ, ut in Coadjutores formatos spirituales vel temporales, aut in Professos, juxta Constitutiones & instructionem à Generali traditam admitti possint, & secundùm eamdem accuratè Generalem informari curet.

Servanda antequàm admittantur ad gradus. In Ex. c. 1. §. 8. & c. 4. §. 2. & 27. 38. 41. & c. 6. §. 8. & p. 5. & 6. c. 2. §. 12. & Can. 3. Cong. 2. P. 6. c. 2. §. 1. & p. 10. §. 6. P. 5. c. 3. §. 2. & c. 4. §. 1.

70 Antequàm admittat eos, qui cum Generalis facultate professionem vel vota Coadjutorum formatorum emissuri sunt, ea servari curet, quæ ab ipsis erunt facienda; ejusmodi sunt dispositio bonorum temporalium, si quæ adhuc habuerint; exercitia spiritualia, confessio generalis, & alia quæ in Constitutionibus & Decretis Congregationum dicuntur; in professione etiam, & iis votis emittendis serventur, & ut publicè fiant, & in ceteris omnibus, quæ Constitutiones præscribunt.

Vota simplicia post professionem emittenda. In 1. Cong. tit. 6. dec. 23. & in 3. Congreg. dec. 70. & Can. 20. Congr. 2.

71 Qui professionem fecerint, etiam trium votorum, emittant vota illa simplicia, quę post professionem emittenda sunt, idque juxta formulam primæ Congregationis, ut à tertiâ recognita est: & doctrinam Christianam tam ipsi, quàm Coadjutores formati spirituales per quadraginta dies intra annum doceant.

Notentur vota solemnia emittentes. P. 5. c. 3. & 4.

72 Habeat librum, in quo eorum nomina ſcribantur, qui vota ſolemnia vel ſimplicia poſt biennium in Domibus vel Collegiis ſuæ Provinciæ emittunt, juxta ordinem Præpoſitis Domorum & Rectoribus traditum.

Quanam ſubſcripta ad Generalē mittenda.

37 Cùm aliqui profeſſionem vel vota Coadjutorum formatorum fecerint, exempla hujuſmodi votorum; & aliorum quinque, quæ profeſſi poſt emiſſam profeſſionem faciunt, nomine ipſorum ſubſcripta, ad Generalem quam primùm tranſmittat.

Qui in Domibus profeſſis commorabuntur. P. 6. c. 2. ſ. 3. & 4.

74 Conſtituat juxta Conſtitutiones, ut Profeſſi & Coadjutores ſpirituales formati ſuæ Provinciæ in Domibus Profeſſis, quantùm fieri poteſt, commorentur.

De rebus Collegiorum & Domorum.

CAPUT IX.

Ædificia curabit. Can. 11. Congr. 1. Can. 9. Congreg. 2.

75 ÆDIFICIA conſervari, &, ſi opus erit, inſtaurari curet: quòd ſi quæ ædificanda majoris momenti fuerint, ut eſſet templum, dormitorium, vel aliquid hujuſmodi, niſi approbante Generali nòn fiant, ad quem pertinent formam & modum noſtrorum ædificiorum præſcribere.

Reditus, bona ſtabilia, & donationes.

76 Reditus & reliqua ſtabilia conſervari curet,

curet, & an crescant vel minuantur, intelligat: si quis autem hujusmodi bona augere vellet vel aliquid donare, poterit id admittere: si tamen conditiones aliquæ exigerentur, non nisi approbante Generali ullam admittat: & eodem modo, quæ dantur Domui professæ accipere, & si quid stabile donatum fuerit etiam vendere poterit: si tamen Domui necessarium pretium non esset, & trecentorum ducatorum valorem excederet, consulat Generalem, ut de eo juxta ipsius præscriptum disponat.

77 Cùm lites, pro rebus præsertim temporalibus, diligenter nostris fugiendæ sint; nõ intendat quisquam è nostris omnino litem aliquam absque consensu Generalis, aut ejus, cui expressè suas vices ad hanc rem ille commiserit; nisi in re adeò necessariâ, ut ejus responsum expectari nequeat, de quo tamen posteà ipsum admoneat. Quocircà nitatur Provincialis primùm rem compromissione componere. Nostris autem si lis intendatur, curandum etiam diligenter, nisi de jure nostro manifestè constaret, ut aliquâ transactione vel concordiâ res tota componatur: id si commodè fieri non valet, poterunt in judicio se defendere, cùm Provincialis potestatem habeat conservandi & defendendi res Collegiorum, etiam in judicio, cnm facultate alios substituendi, si id necessarium vel conveniens aliquando fuerit.

Lites devitandæ. Can. 26. Congr. 1.

P. 4. c. 2. lit. C.

78 Intelligat, an exempla authentica contractuum

Exempla authentica contractuum ad Generalem mittat.

In 1. Cong. tit. 6. dec. 14. tractuum majoris momenti, præsertim rerum perpetuarum, ad Archivium quod est in Urbe penes Præpositum Generalem, missa sint, alioqui mittenda curabit.

Computa Collegiorum exigat. 79 Videat computa inter Superiorem & Procuratorem transacta, rationemque exigat accepti & expensi, & resolutionem ultimi sui computi summatim scribi faciat, quam ipse subscribet in libro designato: in hoc autem scripto simul constet tam de summâ accepti & expensi ab ultimâ visitatione, quàm de eo quod residuum fuerit, vel etiam si quid debiti maneat.

Visitet bona stabilia. 80 Visitet bona stabilia extra Domum, quæ sine magno incommodo visitari possint, ut videat, num quâ instauratione vel culturâ egeant, & quid ad eorum conservationem opus sit.

Oblatas fundationes ad Generalem referat. P. 4. c. 2. §. 1. & p. 9. c. 3. §. 17. 81 Si Domus vel Collegia cum commodâ fundatione offerentur, expendat, quid ad commune bonum ex iis speretur, & an aliquæ conditiones exigantur, & an locus sit salubris, & omnia ad Generalem referat, nihil intèrim certi promittendo.

Æs alienum vitet. Can. 12. Congr. 2. 82 Magnum æs alienum Collegia vel Domos conflare non sinat, si solvendo fore probabiliter non speret, habitâ ratione redituum, & eleemosynarum, quæ ordinariè dari solent: nec in iis plures habitare permittat, quàm ali possint.

83 Quan-

83 Quando contribuendum erit ad sumptus communes Provinciæ, statuat ipse quid cuique Collegio vel Domui, servatâ proportione debitâ, imponi debeat. *Contributiones ad sumptus communes statuat.* P. 4. c. 2. lit. E.

84 In vestitus ratione tria observari faciat; Primum, ut honestus ille sit: Alterum, ut ad usum communem & approbatum honestorum Sacerdotum ejus loci, in quo vivitur, accommodatus: Tertium, ut professioni paupertatis non repugnet. *Observanda circa vestitum.* P. 6. c. 2. §. 15.

85 Habitationem, officinas, vestes, & reliquam supellectilem, omnia denique deligenter inspiciat; nec necessaria deesse, aut superflua expendi permittat; & rerum mobilium inventarium conferri faciat cum inventario in præcedenti visitatione à Visitatore vel Provinciali subscripto. Observet etiam, quæ teneatur œconomiæ ratio. *Res domesticæ inspiciendæ.*

De iis qui bonis suis nondum se abdicarunt.

CAPUT X.

86 NON permittat nostros abdicare se possessione bonorum suorum, nisi quos constantes & stabiles in suâ vocatione cognoverit, atque in eâ re maturo semper consilio procedat. *Quos permittet abdicare se possessione bonorum.*

Pactiones cū parentibus quomodò permittat. Can. 4. Congreg. 3.

87 Non ſinat pactiones inire noſtros cum parentibus ſuis, & quibuſcumque aliis de legitimâ parte, & aliis bonis ad ſe pertinentibus, niſi illi priùs admoneantur, Societatem ipſam ad ea bona nullum jus habere, & Generalis de totâ re priùs informentur.

De diſpoſitione noſtrorum in auxilium Societatis. Can. 3. Congr. 2. & Can. 3. Cong. 3.

88 Cùm quis ex noſtris eſt diſpoſiturus de bonis ſuis in auxilium Societatis, admoneatur Generalis de eorum valore, & de animo relinquentis, & neceſſitate etiam Domorum & Collegiorum Provinciæ, ſi in eâ hujuſmodi bona ſint.

Quid, cùm bona applicabuntur Societati.

89 Si aliqua bona applicabuntur Societati cum facultate Generalis, magnoperè curet Provincialis, ut cum ædificatione & caritate, & non cum rigore exigantur; potiuſque per Procuratores externos, quàm per noſtros: expediet quoque, ut ex his eleemoſynæ aliquæ in pauperes ejus oppidi; ubi ſunt bona, diſtribuantur: & ratio dati & accepti talium bonorum ſcripto conſtet, ut ipſe, aut Superior illius Domus vel Collegii, cui applicata fuerunt, eam reddere poſſit ei qui à Generali fuerit deſignatus.

Noſtri ne petant à parentibus, &c. In Exam. c. 4. ſ. 4. & p. 4. c. 4. lit. E.

90 Non ferat noſtros quidquam petere à parentibus, cognatis, vel amicis: ſed omnia eis neceſſaria à Societate provideantur: intelligatque etiam ſi quibuſdā ad tēpus proprietas bonorum temporalium permittitur, uſum tamen eorū ad propriā utilitatē nulli eſſe cōcedendū.

De

De modo, quo cum Generali & aliis Provinciis ac externis se habere debeat.

CAPUT XI.

91 OBEDIENTEM, reverentem, ac fidelem se Præposito Generali exhibeat, & hac re subditis in primis exemplum præbeat: idque potissimùm curet, ut omnes de suis Superioribus benè sentiant, eisque peculiari devotione afficiantur. *Quomodò se gerat erga Generalem.*

92 Perspecta Generali esse cupiat omnia, quæ ad suam Provinciam pertinent, eaque per se, & Superiores Domorum & Collegiorum, & Consultores suæ Provinciæ, juxta formulam scripendi, manifestari diligenter curet. *Quomodò res sua Provincia Generali manifestari curet.*

93 Cogitet de communi bono Societatis, illudque juvet: Congregationes Provinciales suo tempore juxta formulam traditam cogat: si quid annotaverit circa Decreta & Constitutiones, vel quid aliud, quod Congregationem Generalem exposcat, Præposito Generali scribat, vel Procuratori tertio quoque anno ad eumdem venturo tradat. *Congregationes Provinciales.*

94 Si occasio se obtulerit juvandi alias Provincias, non desit caritatis officio, & litte- *Occasio juvandi alias Provincias.*

rarum communicatione, juxta formulam scribendi, mutuam concordiam & caritatem foveat.

Benevolos conservet, adversarios reconciliet. P. 10. s. 11. & lit. B.

95 Benevolos & devotos conservet, curetque ut benefactoribus se gratos nostri exhibeant: si qui autem adversantur Societati, studeat ut meliùs informati reconcilientur.

Eleemosyna pro externis praescribenda.

96 Quae eleemosynae externis pauberibus, sive ordinariae sive extraordinariae, dari debeant, ipse Superioribus praescribet, auditis Consultoribus, pro Collegii vel Domus facultate. Ubi verò habentur bona Ecclesiastica, eleemosynas aliquas fieri providebit, in locis praecipuè, ubi hujusmodi reditus percipiuntur.

De communi ratione invandi proximos.

CAPUT XII.

Intelligat qui ex nostris se communicare debeant externis. P. 4. c. 10. s. 10. & c. 6. s. 3. lit. C. Can. 27. Congr. 2.

97 INTELLIGAT, praesertim sub finem studiorum, qui ex nostris, & quousque, quibusque rationibus, Domi & foris, externis se communicare debeant: quod tamen non nisi probatis, & in vocatione stabilibus, discretis, & benè instru-

ctis,

ctis, quique alios ædificare possint, concedendum erit.

98 Consideret, num Missæ celebrentur & sacramenta alia ministrentur, juxta usum Romanæ Ecclesiæ: concionandi etiam, & doctrinæ Christianæ docendæ modum observet; curetque, ut in his omnibus nostri uniformes sint, & ut finem, quem Societas intendit, assequantur. Præcipuè verò circa concionatores invigelet; ut si quis ex iis ad suas se regulas fortè non accommodaverit, à concionandi munere amoveatur, & in aliis Societatis nostræ ministeriis occupetur. *Missæ, & Sacramentorum ritus.* P. 4. c. 8. s. 2. p. 10. s. 9.

99 Videat, num in Domibus & Collegiis Concionatores, & Confessarii ad sua munera idonei sint, & statuat pro ratione instituti, & loci, quàm frequenter Domi vel foris concionandum, vel publicè legendum sit, vel doctrina Christiana tradenda: & tempore pestis aliqui ab eo designentur, qui separati ab aliis, proximis juvandis vacent. *Confessarii & Concionatores idonei.* Can. 27. Congr. 2. *Statuat qui peste infectis assistant.*

100 Det operam, ut Confessarii maturi sint ætate quantum fieri potest, ac multò magis spiritu & moribus, præsertim qui ad confessiones mulierum audiendas mittuntur. Curetque ut nostri gratiis & privilegiis Apostolicis prudenter & moderatè utantur. *Quales Confessarii.* Dec. 93. s. 11. Congr. 7. P. 10. s. 12.

101 In iis locis, in quibus simul Domus Professorum & Collegium fuerint, Societatis ministeria in Domo exercenda curabit: in *Quid cùm simul fuerint Domus Professorum, & Collegium.*

P. 4. c. 8. & p. 7. c. 4. Collegiis verò ea quæ ad ſtudia litterarum, & auxilium ſpirituale ſcholaſticorum pertinent, tractanda ſunt.

Ornatus in feſtis. 102 Efficiet, ut in feſtis, quæ à noſtris præcipuè celebrari ſolent, ornatus noſtrarum Eccleſiarum ſit moderatus ac religioſus, & quoad fieri poteſt, ſine nimiâ diſtractione noſtrorum, & moleſtiâ externorum.

Externorum Confraternitates. P. 7. c. 4. lit. G. 103 Non permittat, ut cum Congregationibus externorum, quæ Confraternitates dicuntur, noſtri miſceantur, nec in Domibus vel Collegiis ulli earum conventus agantur, niſi qui ad finem earùmdem Domorum & Collegiorum in divino obſequio fient.

Iudicium de admittendis externis ad ordines. Can. 19. Cong. 2. & Can. 7. Congr. 4. 104 Si examinandi miniſterium ab ordinario injunctum effugere noſtri nullâ ratione poſſint, quamvis de doctrinæ ſufficientiâ judicium ferre valeant, illud tamen retineant, ne de admittendis vel non admittendis ferant, ſed illud omnino Prælatis relinquatur.

De

De missionibus & mutationibus nostrorum.

CAPUT XIII.

105 PROVINCIALIS non abeat à suâ Provinciâ sine Generalis, nec Præpositus aut Rector à suâ Domo vel Collegio absque Provincialis facultate, nisi locus esset vicinus, aut sine gravi incommodo Superioris responsum expectari non posset. Reliquorum verò mutationes intra Provinciam Provincialis ipse ne faciat sine causâ alicujus momenti. *Quâ facultate aliò proficisci quis possit.* Can. 32. Congr. 2.

106 In mittendis operariis per Provinciam extra Domos & Collegia, ut in vineâ Domini laborent, observet, quæ in Constitutionibus & regulis Missionum dicentur: videat tamen, ne Domus & Collegia necessariis ministris destituantur. *Observanda circa missiones.* P.7.c.1.s.5. & c.2.s.2. can.27. Congr.2.

107 Quocumque mittat aliquem, eum per se vel alium plenè instruat, & ordinariè in scriptis, tam de modo procedendi quàm de mediis, quibus eum uti velit ad finem, quem in animo habet. *Missi instruendi.* P.7.c.1.s.5.

108 Per crebram litterarum communicationem, juxta formulam scribendi, totius successus certior factus, ex eo loco ubi ipse commo- *Quomodò adjuvandi.* P.7.c.2.s.2.

moratur, consilio & orationibus, & aliis rationibus eum juvabit, ut persona & negotium postulaverit.

Maturiores mittendi. P.8. c.1. s.4.

109 Optimi quique, & maturiores ad proximos juvandos, quantum commodè fieri poterit, mittantur: & si ei videbitur expedire, alicui Superiori vicinioris Domus vel Collegii subjiciantur.

Cui subjiciendi.

Quomodò revocandi. Part. 7. c. 2. lit. H.

110 Cùm mutari aliquem oportebit, animadvertat, ut ad eum revocandum, quoad fieri poterit, iis mediis utatur, ut ii, à quibus evocatur, potiùs benevoli omnino maneant, quàm offensi vel malè affecti.

Quid si inutiliter occupentur. In Bul. 3. Paul. III.

111 Si missum à Superiore vel à Summo Pontifice, minùs utiliter occupari videret, Generalem admoneat.

De missionibus & transmutationibus extra Provinciam.

112 Extra Provinciam suam neminem mittat, nec etiam ad laborandum in vineâ Domini, nisi negotii alicujus, aut peregrinationis causâ, aut nisi ei constaret de Generalis voluntate, vel conveniret cum Provinciali illius Provinciæ, ad quam mittere aliquem ad tempus voluerit: ad provincias tamen extra Europam, & inter ipsasmet hæ transmutationes sine facultate Generalis ne fiant.

Cognitâ morte Generalis, non mittendi extra Provinciam qui jus suffragii habent.

113 Post cognitam Generalis mortem Provincialis neminem ex iis qui jus suffragii habent, ex suâ provinciâ in aliam mittat ante congregationem Provincialem, nisi causa sit adeò urgens, ut ipse & major pars Consultorum

torum ipsius existimet esse mittendum.

115 Cùm peregrè erit nostris proficiscendum, aliquem, cui maximè confidat, præficiet, cui toto itineris tempore ceteri tamquàm Superiori in omnibus obediant. *Superior in itinere.*

115 Ad retinendam religiosam disciplinam & paupertatis rationem, det operam, ut nostri in profectionibus, quos ipsorum Superiores id præstare posse judicaverint, in toto vel in parte pedestri itinere utantur; & in equitando solius necessitatis, sive personæ, sive negotiorum ratio habeatur. *Quomodò iter faciendum.* Can. 12. Cong. 3.

116 Expensas itinerum solvere ejus erit Provinciæ, aut Collegii, aut Domus, in cujus bonum & utilitatem cedit profectio; quòd si in eâ re dubium esset, arbitrio ipsius, auditis Consultoribus, statuendum relinquitur: si aliquando tamen inter aliquos Provinciales non conveniret, recurrant ad Generalem. *Itinerum expensa.* Can. 10. Congr. 2.

117 Quando quis ab uno loco ad alium transfertur, Superior, ad quem talis mittitur, informandus est, quantum ad cognoscendum & juvandum eum sit satis. Neminem autem ex uno in alium locum ire permittat sine litteris patentibus. Qui verò in aliquo Collegio aut Domo molè se gerit, non mittatur, si fieri potest, ad aliud, nisi juvetur ubi deliquit. *Superior informandus, quando ex uno loco ad alium quis transmittitur.* Dec 1. 93. Congr. 7. s. 2.

De

De visitatione.

CAPUT XIV.

Singulis annis Provincia visitanda. Can. 29. Congr. 1. & P. 8. c. 1. lit. I.

118 SINGULIS annis per se ipsum singula loca suæ Provinciæ visiter, cùm hoc sit valdè proprium sui officii; & ibi diutius immoretur, ubi magis erit opus, præsertim in loco ad communicationem cum inferioribus & Generali Præposito magis commodo.

Quando per alium visitabit.

119 Si quando ob causas graviores visitare omnia loca suæ Provinciæ ipse non possit, re cum suis Consultoribus collatâ, ad ea, quæ non potest, sibi alium substituat. Quamvis omnino curandum sit, ut Domos Probationis & scholasticorum Seminaria peculiari curâ, & per se, visitet.

Quid cùm ad locum visitandum pervenerit.

120 Cùm ad Domum vel Collegium aliquod pervenerit, Superiorem interroget, num aliquid urgeat, cui statim necessariò sit remedium adhibendum: & Visitationes præteritas petat. Deinde omnes simul benignè alloquatur, eosque ad renovationem in spiritu, & studium perfectionis hortetur.

Visitatio inchoanda à Templo.

121 Incipiat Visitationem à Templo, cujus ostio clauso, videat quomodò custodiatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum: mox vi-

visitet sacrum infirmorum oleum, & Sanctorum reliquias, ex quibus nihil ullâ ratione auferatur; altaria, sedesque Confessariorum, atque alia, quæ tam in Templo quàm in Sacristiâ ad divinum cultum pertinent.

Tum personarum.

122 Posteà ad visitationem personarum accedat, & curet, ut omnibus benevolum se exhibeat, ne alicujus mentum subeat suspicio, quòd ob sinistras aliquas informationes minùs hilarem vultum ipsis ostendat.

Informatio de statu Collegii vel Domus, & Superiore.

123 Petat à Superiore, & consequenter à Consultoribus, & ab aliquibus Patribus antiquioribus, vel præcipuis officialibus, ut ea quæ sciunt alicujus momenti de statu Collegii vel Domus, aut de personis referant: quòd si judicaverit expedire, jubere poterit, ut informationes hujusmodi, vel partem earum, breviter scribant, & sibi tradant: scripta autem, quæ secretum continent, clausa ipse diligentissimè servet, caveatque ne minimo quidem indicio eos, qui sibi aliquid referunt, prodat.

Tum de singulis personis

124 Hujusmodi informationibus acceptis & consideratis, percurrat cum Superiore catalogum personarum Domus vel Collegii, brevemque de singulis ab eo capiat informationem.

Singuli seorsum interrogandi.

125 Deinde vocet sigillatim omnes eo ordine, qui ei magis convenire videbitur, & singulos seorsum juxta instructionem sequenti capite positam memoriter potiùs, quam ex

scripto

ſcripto interrroget, & quæ advertenda judicaverit, ſibi memoriæ causâ ſcribat. Quid verò à quoque interrogandum ſit, illius prudentiæ relinquitur.

Ad veritatem hortandi.

126 Hortetur omnes ad veritatem ſincerè dicendam, ne ipſis imputetur, ſi morbi propter eorum ſilentium incogniti & latentes curari non poſſint: admoneatque teneri eos ſervare ſub ſecreto, quidquid cum eo quod ſecretum requirit, tranſegerint, licet à quovis alio, qui ipſo ſit inferior, de eâ re interrogentur.

Non facilè credat, quæ contra alios, præſertim Superiores.

127 Non facilè credat, ſi quæ forſan contra alios, præſertim Superiores, dicentur: ſed ea notet & expendat, ut veritatem aſſequatur. Caveatque ne dum ſubditos conſolari ſtudet, illi debiliores in obedientiâ & reverentiâ erga ſuos immediatos Superiores reddantur.

Diſſenſionis auctor.
P.8.c.1.ſ.5.

128 Si quis diviſſionis, aut diſſenſionis eorum, qui unâ vivunt, inter ſe vel cum ſuo capite auctor eſſe inveniretur, diligentiſſimè ab eâ Congregatione, velut peſtis quæ eam poteſt inficere, ſi præſens remedium non adhibeatur, ſeparandus eſt.

Examinandæ Regulæ officialium.

129 Viſitatio rerum, aut partium, juxta ea quæ in præcedentibus regulis, præſertim in nono capite hujus officii dicta ſunt, fieri debet; in quâ ſimul examinandæ ſunt regulæ officialium, qui ejuſmodi rerum curam habent:

ſi

ſi quid autem non ſolùm informationem, ſed inſpectionem requirat; ipſ per ſe aut ſocium id præſtabit.

130 Summarium Conſtitutionum & Regulas Communes coram Superiore, Conſultoribus, & Miniſtro examinabit: & ſi quas non obſervari intellexerit, conſideratis cauſis remedia adhibebit, ut obſervari poſſint. Regulas autem Miniſtri, Conſultorum, & Admonitoris, Concionatorum, & Sacerdotum, itemque præcipuorum officialium ipſe per ſe cum ipſiſmet examinabit: reliquas verò aliorum officialium poterit ſocio, aut alteri coram ſingulis eorum examinandas committere. *Quæ Regula, & cum quibus.*

131 Provincialis integram rationem totius anteactæ vitæ, juxta Conſtitutiones ab iis exigat, qui Societatem ingrediuntur: & ab eo tempore, quo ad ſtudia miſſi ſunt ab iis, qui illis abſolutis ad tertium probationis annum peragendum mittuntur. Quòd ſi id aliquando per ſe præſtare non poterit, ſubſtituat ad id ordinariè Superiorem Domus vel Collegii. Singulis verò annis in quacumque Domo vel Collegio ſuæ Provinciæ, abſolutâ rerum domeſticarum viſitatione, aut in ipſo viſitationis decurſu (ſi id opportunius in aliquibus fore judicaret) rationem conſcientiæ ab omnibus accipiat ab ultimâ, quam reddiderunt, juxta modum inferiùs præſcriptum. Quòd ſi viſitatio circa renovationem votorum *Conſcientiæ rationem à quibus, & quando exigat.* In Exam. c. 4. ſ. 36. & 39.

Quando renovatio Votorum præmitti aut differri possit.

tum inciderit (quam extra statutum tempus ratione sui adventus in Domum aliquam vel Collegium, præsertim magnum, per unum aut alterum mensem præmittere aut differre poterit) ipse ad excipiendas confessiones generales nostrorum, aliquos Patres probatos & maturiores designabit; eosque, qui sibi confiteri volent, benignè audiet.

Superior, postremus omnium visitandus.

132 Postremum omnium visitet Superiorem Domus vel Collegii, circa ea quæ ad personam & officium ejus attinent, juxta officii ejus regulas, & ea quæ ex acceptis informationibus collegerit.

Recognoscenda post visitationem absolutam.

133 Visitatione cujusque Domus vel Collegii absolutâ, & rebus omnibus perspectis, ut laboris sui fructum capiat, denuò omnia, quæ accepit in visitatione, consideret, & ea quæ majoris momenti sunt, diligentiùs expendat; quid item clarum, quidque tantùm probabile videatur, & de quibus Generalis consulendus est, & quæ cum solo Superiore Domus vel Collegii, quæ etiam cum Consultoribus, & quæ cum aliis particularibus sint transigenda, diligenter discernat.

Ordinanda ad gubernationem spectantia, expendenda, Deoq; commendanda.

134 Quæ ad gubernationem spectantia ipsi ordinanda videbuntur, hæc vel illa iis etjam expendenda tradat, quos de unaquâque re meliùs judicare posse confidat. Et antequàm ultimam executionis manum rebus imponat, omnia in orationibus, & Missarum sacrificiis

Deo

Deo commendet, ut juxta ipſius Divinum beneplacitum dirigantur.

135 Poſtquàm autem apud ſe omnia conſtituerit, ex præteritæ viſitationis memoriali, ubi rerum quæ temporariæ ſunt, ordinationes ſcribuntur, eas quæ executioni mandatæ fuerint, expungat. In libro verò in quo non niſi majoris momenti ordinationes ſcribendæ erunt, ipſe ea tantùm ſcribet, ſuâque manu ſubſcribet, quæ cum Generali communicaverit, & ab ipſo fuerint approbata. *Quænam expungenda ex præterita viſitatione.*

Inſtructio de iis quæ in viſitatione interroganda ſunt.

CAPUT XV.

Quæ ad gubernationem pertinent à Superioribus, & Conſultoribus, & aliis, quibus videbitur, petenda.

1 INTERROGET, ſi quid gravius in eâ Domo vel Collegio accidiſſe extra confeſſionem intellexerit, & quod remedium ſit adhibitum. *Quænam, & à quibus de gubernatione i rrogãda.*

 2 Quo-

2 Quomodò ſerventur regulæ, quæ ad Novitios pertinent.

3 An aliqui, præſertim pueri, aut mulieres, ad vota emittenda inducantur, vel ad conſilia alia obſervanda indiſcretè trahantur.

4 An aliquis Domi nimis affectus videatur ad conſanguineos, vel ad eorum ſubventionem teneatur.

5 De numero & ſufficientiâ Confeſſariorum, & de frequentiâ & fructu confitentium.

6 Quomodò litterarum ſtudia vigeant, & quàm exactè ſerventur, quæ de opinionum novitate & diverſitate ſtatuta ſunt. Et an aliqui videantur finitis jam ſtudiis educendi è Collegiis.

7 An infirmi, hoſpitalia, carceres, & triremes (ubi eſſent) viſitentur & adjuventur à noſtris.

8 Ex quibus operibus piis juxta noſtrum inſtitutum, major fructus percipiatur.

9 De curâ in tradendis ſpiritualibus exercitiis, & quàm exactè illa fiant. Et de vigilantiâ in puerorum ac rudium in doctrinâ Chriſtianâ inſtitutione.

10 De modo converſandi juxta rationem & finem noſtri inſtituti.

11 De miſſionibus & earum fructu, & modo procedendi eorum qui mittuntur.

12 An aliqui prætextu valetudinis juvandæ, à ſpiritus perfectione degenerent, & à laboribus

boribus nostri instituti abhorreant, atque ad otium aspirent.

13 An erga nostros infirmos, & hospites debita Societatis caritas & cura exerceatur.

14 An aliqua ambitionis & proprietatis indicia in aliquo appareant.

15 Quæ eleemosynæ externis pauperibus dentur.

Quæ ab omnibus peti possunt.

16 QUOMODO valeat corpore & viribus, & quomodò ei conveniat ratio victus, vestitus, cubiculi, & exercitationis corporalis, quâ utitur. *Quæ ab omnibus.*

17 Si quid dubitationis aut difficultatis, si quid etiam ad suam consolationem, instructionem, aut profectum fore putat, confidenter proponat.

18 Quod ad alios attinet, interrogetur quomodò tractetur à Superioribus, & quid sentiat de illis, tam de personis, quàm de officiis eorum.

19 An aliquis Superior impedierit libertatem subditorum scribendi ad Superiores mediatos, aut quovis modo significaverit sibi non placere, ut nostri de ipso, aut ejus gubernatione, ad eosdem scribant.

20 An noverit extra confeſſionem aliquid de quavis perſonâ, quod non ei probetur, ut de inobedientiâ, murmuratione, conſpirationibus, præſertim contra Superiores, & ſi quid parum honeſtum & incautum in familiaritate nimiâ cum aliquâ perſonâ accidiſſet, vel contrà de diſſenſione.

21 Quomodò ſerventur Domi Conſtitutiones, Decreta, Regulæ, communis ordo, & ordinationes, quæ a Præpoſito Generali, & aliis Superioribus emanant.

22 Quomodò exerceantur miniſteria Societatis erga externos, quod ad modum & fructum attinet.

23 Quis ſit profectus noſtrorum in rebus ſpiritualibus, & quod omnium in ſolidis virtutibus acquirendis ſtudium.

24 Si de iis etiam, quæ pertinent ad alias Domos & Collegia totius Provinciæ aliquid habet, quod alicujus momenti videatur, liberè proponat.

Pro Scholaſticis addatur.

Quanam à Scholaſticis. 25 QUID ingenii, memoriæ, virium, & propēſionis ad litteras in ſe experiatur.

26 An occupatione exteriore vel ſtudiis removeatur vel diſtrahatur à rebus ſpiritualibus.

27 An

27 An habeat libros necessarios; & an scribat, legat, disputet.

28 De suo profectu in litteris quid sentiat.

29 An omnia experimenta Societatis fecerit, & quo fructu.

Pro iis qui in probatione versantur.

30 AN firmus sit in proposito vivendi & moriendi in Societate. *Quæ abiis, qui in probatione.*

31 An sit indifferens ad quemlibet gradum, ministeria, & exercitia Societatis, prout obedientia constituerit.

32 An Exercitia spiritualia, vel aliqua alia experimenta fecerit, & in quibus plus profecerit; & alia, si videbitur, ex Examine.

Modus accipiendæ rationis conscientiæ.

QUOD in summario Constitutionum, §. 40. præscribitur de manifestandâ conscientiâ, id magni momenti ad Dei gloriam, & Societatis nostræ bonum, Pater noster sanctæ memoriæ IGNATIUS existimavit: quare ut omni diligentiâ & animi sinceritate servetur, Provinciali curandum erit. Et cùm quisque *Ratio conscientiæ.*

que dixerit, quæ dicere voluerit, juxta inſtructionem datam, poterit Provincialis, ſi qua exiſtimaverit ampliùs interroganda, id etiam facere: quamvis, quæ hominem pudore multùm afficerent, ea extra confeſſionem interroganda non eſſent. Nec à ſingulis ſingula petet, ſed prudentur & circumſpectè pro ratione perſonarum. Denique eam ſuavitatem teneat, ut illa omnia non tamquàm judex exigere, ſed ut benignus parens ob ſubditi conſolationem cognoſcere velle videatur.

REGULÆ PRÆPOSITI Domus Profeſſæ.

De iis quæ ad ejus perſonam, & totius Domus adminiſtrationem pertinent.

CAPUT I.

Qualis eſſe debeat. P.4.c.10.ſ.4. 1 OMNI ſtudio enitatur, ut talis ſit, qualis operatur Rector in noſtris Cõnſtitutionibus;

bus; atque eò magis, quòd illis præsit, quos viros spirituales, & perfectionis studiosos esse oportet.

2 Primam officii sui curam in eo positam esse intelligat, ut oratione & sanctis desideriis totam Domum velut humeris suis sustineat; & quæcumque in iis, quibus præest, ad ipsorum aliorumque ædificationem, juxta instituti nostri rationem, optare debet, priùs in seipso præstare studeat. *Oratione, &c. Domum sustineat.* P.4.c.10.s.5.

3 Communes regulas ipse servet, & particularia in cibo, indumentis, & aliarum rerum usu, quantum fieri potest, vitet; & familiaritate atque indulgentiâ cum quibusdam, alios ne offendat. *Vitet particularia in omnibus.*

4 Intra annum, postquàm officium Præpositi primâ vice inierit, quadraginta diebus Christianā doctrinam eo modo, quo in secundâ Congregatione de Rectore expositū est, legat aut doceat: sed ex causâ per alium id munus cum facultate Provincialis obire poterit. *Quando Christianam doctrinam docebit.* P.4.c.10.s.10.& Can. 15. Cong. 2.

5 Consuetudines receptas, & à Generali vel Provinciali approbatas servet, ac servari faciat: si tamen aliqua alia à præcedenti Præposito inducta fuerit, non mutet inconsulto Provinciali: ipse verò, nisi suo Superiore approbante, nullam introducat. *Consuetudines approbatæ servandæ.* *Nova non inducenda.*

6 Eos qui domestica obeunt ministeria (exceptis quibusdam, quorum electio ad Provincialem pertinet) prudenter constituat, *Constituendi qui domestica obeant ministeria.* P.4.c.10.s.5.& 6.

E 5 suas

ſuas cuique regulas tradat, aliquando viſitet, & prout in Domino convenire judicabit, vel in eiſdem miniſteriis detineat, vel ab eis removeat. Quia verò officia quædam, ut benè fiant, experientiam requirunt, qui ad idonei inveniuntur, non facilè mutari debebunt.

Ibid. lit. E.

Officiales juvandi. P.4.c.10.ſ.6.

7 Ut proſpicere officialibus de ſubſidio, ſi neceſſarium id fuerit, ne labore graventur, debebit; ita cùm tempus vacuum illis fuerit, ut illud utiliter impendant divino ſervitio, curabit.

Deſignatio Confeſſarii. P.3.c.1.ſ.11.

8 Etſi poteſtatem habet deſignandi Confeſſarios ſuis ſubditis, ordinarium tamen Confeſſarium Domus non conſtituet ſine approbatione Provincialis.

Quando in virtute obedientiæ *jubendum.* P.6.c.5.

9 Quamvis *in virtute obedientiæ* jubere poſſit, non niſi rariſſimè, & ex gravi ac urgenti causâ id faciat.

Quales pœnitentiæ imponendæ.

10 Ordinarias tantùm pœnitentias imponat, quales ſunt parva menſa, reprehenſio, concluſio in circulo, edere ſub menſâ, oſculari aliorum pedes, orare in refectorio, dicere culpam ſuam, ſubtractio cibi uſque ad panem & aquam, ſi res poſtulaverit, diſciplina publica in refectorio, & alia exercitia humilia, & domeſtica.

Quandò diſpenſat in regulis. P.4.c.10.lit. B. & p.9.c.3. ſ.8.

11 Sicut ad Præpoſitum pretinet diſpenſare in regulis, & Conſtitutionibus, & Decretis Congregationum Generalium cùm particularibus, quando neceſſe erit; ſic &, cùm diſpenſa-

pensaverit in rebus majoris momenti quæ videntur urgere, & in quibus sine gravi incommodo Provincialis responsum expectari non potest, eum primo quoque tempore de hujusmodi dispensatione ac ejus causâ admonere.

12 Nomina eorum, qui vota solemnia, vel simplicia emiserunt, in libro ad hoc parato notentur, in Professis quidem & Coadjutoribus formatis cum nominibus admittentium; in reliquis verò post biennium cum nominibus celebrantium, adnotato loco & tempore, juxta Constitutiones. *Vota solemnia & simplicia notanda* P. 5. c. 3. §. 4. & c. 4. §. 4.

13 Quas habeat facultates partim ex iis quæ ipsi in his regulis concedentur, partim ex compendio facultatum Societatis intelligat, ut in iis, quas non habet, sciat ad Superiorem recurrere. *Unde cognoscet suas facultates.*

De iis quæ Præpositum ad bonam administrationem juvabunt.

CAPUT II.

14 SIT solliciuts, ne Minister & reliqui officiales suo desint officio, omissis aliis quæ possent impedire. *Ne Minister, & alii suo desint officio.* P. 4. c. 10. §. 7. & p. 9. c. 6. §. 14.

15 Singulis vel saltem alternis hebdomadis cum suis Consultoribus conveniat, (nisi *Consultationes faciendæ.*

pro

pro re natâ aliquid extraordinariè esset consultandum) deque rebus majoris momenti, quæ pro temporum & negotiorum varietate occurrunt, cum illis agat: quamquàm iis auditis, penes ipsum erit de singulis statuendi facultas.

Admonitor, & Consultores libenter audiendi. P. 9. c. 4. s. 4.

16 Consultores, aliosque omnes, cùm ei aliquid proponunt, libenter & benignè excipiat, & præcipuè cum, cui Monitoris officium commissum est: efficiatque ut in suâ domo, quæ in formulâ scribendi præscripta sunt, serventur.

Visitationes, & ordinationes scribendæ.

17 Habeat librum, in quo scribantur visitationes Domus à Generali approbatæ; in quo etiam scribantur ordinationes aliæ alicujus momenti, quæ à Generali mittuntur: & quæ perpetuæ fuerint, ab iis quæ temporariæ sunt separatim notentur: alia verò quæ Visitator, & Provincialis præscripserint, in alio libro scribantur.

Unde institutum Societatis cognoscat.

18 Institutum Societatis cognoscat ex lectione litterarum Apostolicarum, Constitutionum & Decretorum generalium Congregationum: magis autem particularia ex lectione regularum tam communium, quàm officii sui & aliorum, qui sub ipsius curâ sunt, ac Provincialis, & compendii facultatum Societatis, atque ex observatione consuetudinum receptarum, ac demum ex recursu ad Superiorem in iis de quibus dubitabit.

19 Libel-

19 Libellum habeat, in quem referat quæcumque sibi ad bonum Domus statum subinde occurrent, ne memoriâ excidant, præcipuè illa, de quibus ad Generalem vel Provincialem scribendum putat. *Quæ in libellum referenda.*

20 Pro occurrentibus necessitatibus communibus. & privatis, Missas & orationes suorum (moderatè tamen) juxta consuetudinem Societatis applicare poterit. *Missas applicare potest.* P. 2. c. 3. §. 2. & p. 7. c. 2. lit. M. & c. 4. § 3. & 4. p. 10. lit. B.

De curâ nostrorum in spiritu.

CAPUT III.

21 CURET ut cuique in suo officio integram obedientiam ceteri præstent, & officiales Ministro, & sibi etiam omnes: studeatque eisdem exemplo obedientiæ præire, quam ipse suis Superioribus, quos Christi loco habet, præstare debet. *Obedientia in omnibus curanda.* P. 4. c. 10. §. 8.

22 Det operam, ut Constitutiones & regulæ observentur: omnibus domesticis cum omni sollicitudine invigilet, eosdemque ab iis quæ nocere possint domi & foris defendat, tum præveniendo, tum etiam si quid mali acciderit, remedium adhibando. *Observantia Regularum.* P. 4. cap. 10. §. 5. & p. 6. §. 1. & p. 10. §. ult.

23 Efficiat, ut sibi vel aliis ab ipso deputatis statis temporibus ratio conscientiæ reddatur, juxta modum, qui in officio Provincialis præscribitur, *Ratio conscientiæ.* In Exa. c. 4. §. 36. 38. & p. 6. c. 1. §. 2.

ſcribitur, & inſtructionem, ad reddendam cōſcientiæ rationem, à Profeſſis quidem & Coadjutoribus formatis ſemel in anno, ab aliis verò bis: & aliquos prætereà maturiores Patres aſſignet, qui eorum confeſſiones generales excipiant, niſi Provincialis tunc adſit.

Renovatio votorum quando. P.4. c.4. §.5. & p.5. c.4. §.6. & Can.14. Congr. 2.

24 Meminerit, ut Scholaſtici, ſi qui erunt, & Coadjutores non formati, bis ſingulis annis circa feſta Circumciſionis Domini noſtri, & Apoſtolorum Petri & Pauli, vota ſua renovent, præmiſſis iis quæ fieri ſolent.

Exhortatio quando, & quibus de rebus habenda. P.3. c.1. §.28.

25 Singulis, vel alternis diebus Veneris exhortationem noſtris vel ipſe faciat, vel aliquis alius, qui rationem noſtri inſtituti benè teneat; in quâ agatur de obſervatione Conſtitutionum & Regularum, de fraternâ caritate, humilitate, patientiâ, mortificatione, & aliis virtutibus, præſertim de obedientiâ: tametſi exhortationis loco, ſpiritualis collatio eiſdem de rebus aliquando haberi poteſt.

Crebrò ſubditos alloquatur, eorumq; neceſſitatibus tempeſtivè proſpiciat.

26 Crebrò, & magnâ caritatis ſignificatione, alloquatur ſubditos, eorumque neceſſitatibus non corporis tantùm, ſed multò etiam magis animæ, paterno affectu proſpiciat. Si quem verò intelligat aliquâ tentatione pulſari, præſertim gravi, ejus peculiarem curam & ſollicitudinem non ſolùm per ſe, ſed etiam, ſi neceſſe fuerit, per alios gerat; nec remedium longiùs differendo, difficiliorem morbi curationem reddat.

27 In

27 In correctionibus & pœnitentiis injungendis rationem habebit dispositionis personarum, & ædificationis universalis & particularis earum, ad gloriam Dei. *Ratio in pœnitentiis habenda.* P. 3. c. 1. §. 15.

28 Nisi prudentia rebus particularibus adhibita aliter procedendum dictaverit, illud in correctionibus observet, ut ii qui peccant, primò in caritate & dulcedine admoneantur: secundò in caritate quidem, sed eo tamen modo, ut eis confusio & rubor injiciatur: tertiò amori ea quæ timorem incutiant, si opus erit, adjiciantur. *Modus in correctionibus servandus.* P. 3. c. 1. lit. N.

29 De publicis defectibus publica debet esse pœnitentia, iis tantùm, quæ ad omnium ædificationem faciunt, declaratis. *Publica pœnitentia.* P. 3. c. 1. lit. N.

30 Poterit mittere interdum aliquem ex suis, ut ostiatim petat eleemosynam, aut comitetur emptorem, aut ut inserviat hospitali, aut in plateis concionetur, Cristianámve doctrinam doceat, prout magis in Domino expedire videbitur; habitâ ratione ædificationis, & spiritualis utilitatis nostrorum. *Mortificationes publicæ.*

31 Delegare poterit Confessario vel aliis vices suas, ut eas pœnitentias approbent vel improbent, quas ad majorem sui spiritus profectum assumere quisque volet: & ut nostris qui Sacerdotes non sunt, facultatem dare possint frequentius quam octavo quoque die communicandi, quos ea ratione magis in spiritu juvari in Domino judicaverint. *Pœnitentiarum approbatio.* In Exam. c. 1. lit. C.

32 In

Mensura in pœnitentiis ne excedatur. In 1. Cong. tit. 6. dec. 17. & in Exam. c. 1. s. 6.

32 In dandâ facultate jejunandi, sicut & in aliis pœnitentiis concedendis, videat ne mensuram rectæ rationis excedat; detque operam, ut omnes intelligant, ad singularitatem non pertinere, si quis iejunet aliis non jejunantibus, dummodò ordinaria consuetudo jejunandi, quæ juxta Constitutiones non sit, non introducatur.

Nostrorum curet unionem. P. 3. c. 1. s. 18.

33 Unio & conformitas mutua diligentissimè curanda est, nec ferenda inter ullos domesticorum perturbatio vel ira mutua si quid autem hujusmodi accideret, curet ut statim cum satisfactione debitâ in gratiam invicem redeant.

Ibid. lit. P.

Officia domestica à Sacerdotibus obeunda. P. 3. c. 1. s. 19.

34 Tam ipse quàm omnes alii Sacerdotes, qui ei videbuntur, juxta Constitutiones, aliquando intra annum officium vel officia eorum, qui Domi inserviunt, ad tempus aliquod obibunt.

Littera danda. In. Exa. c. 4. s. 6. & p. 3. c. 1. lit. B.

35 Videat scripta & litteras omnes, quæ scribuntur ad domesticos, & quas ipsi aliis scribunt; aut aliquem virum fidelem & qui donum discretionis habeat, Domi constituat, qui eas lectas reddat aut non reddat, prout in Domino magis expedire judicabit: sibique referat, si quid invenerit, quod tanti momenti sit, ut de eo Superior monendus videatur. Res autē vanas aut quæ aliâ ratione offendere possint, neminē scribere permittat: nec sigillū quēquam habere sinat sine Provincialis facultate.

36 Non

36 Non ſint Domi arma, nec inſtrumenta muſica, nec libri laſcivi aut vani, nec novæ ullæ recreationes introducantur.

Arma, inſtrumenta muſica, & libri laſcivi, &c.
P. 3. c. 1. ſ. 14. & lit. M.

De auxilio animarum.

CAPUT IV.

37 MEMINERIT hoc pertinere ad ſcopum totius Societatis, ut ad animarum ſalutem & perfectionẽ cum Divinâ gratiâ promovendam incumbat; & noſtri inſtituti puritatẽ in Domibus Profeſſis præcipuè eluceſcere debere, quæ non tam circa media ad hunc finem præparanda (quemadmodùm Collegia) quàm circa finem ipſum, & uſum mediorum ad eum conferentium verſantur.

Inſtituti perfectio in Domibus profeſſis.
In Ex. c. 1. ſ. 2. & par. 4. in proœm.

38 Videat, an noſtri zelum habeant animarum, & an ſtrenuè ac diligenter earum ſalutem procurent, ut ii ſolent quos ſanctus Dei amor impellit: nec ſolùm immoderatos pro ratione virium labores ſuſcipi non ſinat, ſed multò etiam minùs in proximis juvandis negligentiam toleret.

Zelus animarum.

32 Proponatur populo aſſiduè in eccleſiâ verbum Dei in prædicationibus, & ſacræ Scripturæ vel doctrinæ Chriſtianæ lectionibus, quod etiam in aliis eccleſiis, plateis, & locis præſtari poteſt, quandò ad majorem Dei gloriam conferre videbitur: nominatim ve-

Aſſiduè in eccleſiâ prædicandum.
P. 4. c. 8. ſ. 3. & 6. & p. 7. c. 4. ſ. 6 & 7. & Can. 21. Cong. 1. & Can. 20. Cong. 2.

rò puerorum ac rudium perſonarum in Chriſtianiſmo inſtitutionem, tamquàm proprium noſtræ vocationis miniſterium valdè commendatum habeat: intelligatque Chriſtianam doctrinam canendo doceri poſſe, ubi ad majorem ædificationem id fore obſervabitur. Modus autem, ſive id canendo ſive ſecus fiat, pro locorum ratione ad ædificationem & majorem utilitatem exigatur.

Can. 14. Congreg. 1.

Confeſſarii non deſint. P. 4. c. 8. ſ. 4. & p. 7. c. 4. ſ. 5. & n. 9. & in Bullâ noſtri inſtit. Paul. III. & Iul. III.

40 Procuret diligenter ne deſint deſignati Confeſſarii, qui Domi in adminiſtratione ſacramentorum confeſſione & communionis cum fructu exerceantur: quiq; extra Domum ægrotorum confeſſiones audire, morientibus opem ferre, & eos qui in carceribus & hoſpitalibus inveniuntur, viſitare & conſolari poſſint, & reliquis pietatis operibus, quæ in litteris Apoſtolicis inſtituti noſtri, & Conſtitutionibus proponuntur, incumbere: *ſed hæc omnia ipſe juxta ordinem à Provinciali præſcriptum exequatur, qui pro ratione loci, & copiâ Noſtrorum metietur, quantum in hujuſmodi rebus operæ ſit ponendum.*

Exercitia ſpiritualia à quo tradentur. P. 4. c. 8. ſ. 5. & p. 7. c. 4. ſ. 8.

41 Curet, ut noſtri in ſpiritualibus Exercitiis tradendis accuratè exerceantur, poſtquàm ea in ſe fuerint experti: nullus tamen deberet ea tradere, niſi prudentiâ ac rerum ſpiritualium uſu ſatis probatus eſſet.

Ad loca vicina mitti poſſunt noſtri.

42 Si operariorum copia ſuppetet, poterit ſuos mittere ad alia loca vicina, habit con-

ſenſu

ſenſu Provincialis, ut ſimilibus operibus caritatis functi, Domum conſtituto tempore redeant.

43 Non permittat eodem tempore omnes Sacerdotes abeſſe, ſed ſemper Domi, aut in eccleſiâ aliqui maneant, qui occurrentibus neceſſitatibus proximorum ſatisfacere poſſint. *Aliqui Domi maneant.*

44 Cùm quis prædicationi, lectioni ſacræ, aut confeſſionibus audiendis vacat, provideat, ne ſtudii tempus, aliáve neceſſaria illi deſint. *Operariis proſpiciendum.*

45 Si quis ad ſacros ordines promovendus, aut in confeſſarium vel concionatorem eſſe eligendus videbitur, Provincialem admoneat. *De promovendis ad aliquod munus.* P. 4. c. 8. ſ. 2. & p. 7. c. 4. ſ. 5. & 6.

46 Si quem ex iis qui in eccleſiâ noſtrâ aſſiduè ad ſacramenta accedunt, intelligeret vitæ ſuæ exemplo alios offendere, quantum in ipſo eſt, remedium per confeſſarium vel aliquem alium, convenienti ratione adhibere curet. *Quid de iis, qui offendiculo ſunt.*

47 Non permittat, ut noſtri curam mulierum religioſarum, & aliarum quarumcumque ſuſcipiant, ut ordinariè illarum confeſſiones audiant vel ipſas regant: quamvis nihil repugnet aliquando apud eas concionari, aut ſemel unius Monaſterii confeſſiones, ſpeciales ob cauſas, audire; quod tamen non fiet, niſi poſtulent ii qui eis præſunt. *Religioſarum curam ne ſuſcipiant noſtri.* P. 6. c. 3 ſ. 5.

rò puerorum ac rudium personarum in Christianismo institutionem, tamquàm proprium nostræ vocationis ministerium valdè commendatum habeat: intelligatque Christianam doctrinam canendo doceri posse, ubi ad majorem ædificationem id fore observabitur. Modus autem, sive id canendo sive secus fiat, pro locorum ratione ad ædificationem & majorem utilitatem exigatur.

Can. 14. Congreg. 1.

Confessarii non desint. P. 4. c. 8. s. 4. & p. 7. c. 4. s. 5. & n. 9. & in Bullâ nostri instit. Paul. III. & Iul. III.

40 Procuret diligenter ne desint designati Confessarii, qui Domi in administratione sacramentorum confessione & communionis cum fructu exerceantur: quiq; extra Domum ægrotorum confessiones audire, morientibus opem ferre, & eos qui in carceribus & hospitalibus inveniuntur, visitare & consolari possint, & reliquis pietatis operibus, quæ in litteris Apostolicis instituti nostri, & Constitutionibus proponuntur, incumbere: sed hæc omnia ipse juxta ordinem à Provinciali præscriptum exequatur, qui pro ratione loci, & copiâ Nostrorum metietur, quantum in hujusmodi rebus operæ sit ponendum.

Exercitia spiritualia à quo tradentur. P. 4. c. 8. s. 5. & p. 7. c. 4. s. 8.

41 Curet, ut nostri in spiritualibus Exercitiis tradendis accuratè exerceantur, postquàm ea in se fuerint experti: nullus tamen deberet ea tradere, nisi prudentiâ ac rerum spiritualium usu satis probatus esset.

Ad loca vicina mitti possunt nostri.

42 Si operariorum copia suppeteret, poterit suos mittere ad alia loca vicina, habit consensu

ſenſu Provincialis, ut ſimilibus operibus caritatis functi, Domum conſtituto tempore redeant.

43 Non permittat eodem tempore omnes Sacerdotes abeſſe, ſed ſemper Domi, aut in eccleſiâ aliqui maneant, qui occurrentibus neceſſitatibus proximorum ſatisfacere poſſint. *Aliqui Domi maneant.*

44 Cùm quis prædicationi, lectioni ſacræ, aut confeſſionibus audiendis vacat, provideat, ne ſtudii tempus, aliáve neceſſaria illi deſint. *Operariis proſpiciendum.*

45 Si quis ad ſacros ordines promovendus, aut in confeſſarium vel concionatorem eſſe eligendus videbitur, Provincialem admoneat. *De promovendis ad aliquod munus.* P. 4. c. 8. ſ. 2. & p. 7. c. 4. ſ. 5. & 6.

46 Si quem ex iis qui in eccleſiâ noſtrâ aſſiduè ad ſacramenta accedunt, intelligeret vitæ ſuæ exemplo alios offendere, quantum in ipſo eſt, remedium per confeſſarium vel aliquem alium, convenienti ratione adhibere curet. *Quid de iis, qui offendiculo ſunt.*

47 Non permittat, ut noſtri curam mulierum religioſarum, & aliarum quarumcumque ſuſcipiant, ut ordinariè illarum confeſſiones audiant vel ipſas regant: quamvis nihil repugnet aliquando apud eas concionari, aut ſemel unius Monaſterii confeſſiones, ſpeciales ob cauſas, audire; quod tamen non fiet, niſi poſtulent ii qui eis præſunt. *Religioſarum curam ne ſuſcipiant noſtri.* P. 6. c. 3 ſ. 5.

Concionari, & confessiones audire potest. P. 9. c. 6. §. 1.

48 Etsi proprium Præpositi officium est, Domum sibi commissam diligenter ac fideliter gubernare, neque is propter aliud quid quàm huic muneri deesse debet; si quando tamen per officii sui occupationes licebit, & concionari & confessiones audire, & alia Societatis ministeria exercere poterit ac debebit.

De ordine domestico.

CAPUT V.

Sacrum quotidie audiendum.

49 QUOTIDIE post orationem matutinam fiat Sacrum, cui intersint omnes, qui Sacerdotes non sunt; nisi aliquibus propter peculiares causas aliud tempus ad Sacrum audiendum concessum sit.

In oratione, & examine visitandum.

50 Tempore orationi & examini assignato sit aliquis qui observet, num omnes iis vacent, quod & Minister ipse aliquando faciat, & Præpositus huic rei diligenter invigilet.

Syndici officium. P. 3. c. 1. §. 16. & p. 4. c. 10. §. 7.

51 Syndicum Domi constituat, ubi Ministri aut Subministri operâ ad id non uteretur, cujus officium erit observare in omnibus, quod ad honestatem & decentiam externam pertinet, Ecclesiam & domum in locis publicis perlustrando, & si quid quod non conveniat annotaverit, Superiori referendo.

52 A posteriore prandii signo ad cœnam octo, ut minimùm, horæ intersint: aliquid verò ampliùs usque ad refectiunculam diebus Veneris & jejuniorum, juxta morem regionis: à tempore autem quo se nostri cubitum receperunt usque ad signum quo excitantur, septem

Quâ horâ ad cœnam, & cubitum eundum.
P. 3. c. 2. lit. E.

53 Benedictio & gratiarum actio in refectorio juxta usum Breviarij Romani in primâ mensâ fiant: in secundâ verò & privatâ, retineri possunt antiqua benedictio & gratiarum actio, quæ à singulis submissè & stando fieri debent.

Benedictio mensæ, & gratiarum actio.
Can. 6. Congreg. 1.

54 In mensâ Sacerdotes præcedant alios ad eum gradum non promotos, sed nec inter Sacerdotes, nec inter eos qui Sacerdotes non sunt, ullus ordo constituatur.

Ordo in mensâ servandus.
Can. 30. Congreg. 1.

55 Si aliquâ de causâ Præpositus primæ mensæ adesse non poterit, curet ut Minister adsit.

Adsit primæ mensæ Minister.

56 A prandio & à cœnâ hora una, diebus autem Veneris post collationem vespertinam dimidia recreationi religiosè impendatur, idque in uno loco, si commodè fieri poterit: sed neque extra hujusmodi horas labores nimiùm continuati, sine aliquâ convenienti relaxatione, sinat.

Hora recreationis.
P. 3. c. 2. lit. D.

57 Conferentiæ casuum conscientiæ bis singulis hebdomadis habeantur, quibus Sacerdotes omnes, qui commodè poterunt, interesse

Conferentia casuum conscientiæ.

tereſſe debent, Præſide docto aliquo, qui ea de quibus agetur, luculentiùs explicare ac definire poſſit.

De iis quæ pertinent ad res temporales.

CAPUT VI.

Fiducia in Deum.

58 MAGNO & conſtanti animo ſperet à Divinâ bonitate ſuæ Domui ſubſidia temporali adjicienda, ſi & noſtri ad quærendum Dei regnum ſibi & proximis ſeriò incumbant, & ipſe, ratione indigentiæ, inſtituti noſtri integritatem violari numquàm permittat.

Procurator eleemoſynarum. P.6.c.2.ſ.10.

59 Habeat Procuratorem qui eleemoſynas petat, cui alios ad eam rem ſubſtituere poterit, ſi neceſſarium judicabit, ita tamen ut quàm pauciſſimi in mendicando occupentur.

A Procuratore rationem exigat. P.4.c.7.ſ.5. & p.9.c.3. ſ.4. lit.C.

60 Singulis menſibus à Procuratore rationem accepti & expenſi, præſente Miniſtro, exigat, ut totius Domus adminiſtrationis ratio ipſi conſtet, eamque reddere poſſit cui & quando per Superiorem conſtituetur: caveat autem, ne Domus alieno ære gravetur.

In victu & veſtitu moderatio. P.6.c.2.ſ. ult.lit.N.

61 In iis quæ ad rationem victus, & aliarum rerum vitæ neceſſariarum aut convenientium ſpectant, quamvis curandum eſt, ut communis

munis illa ſit, & valetudini noſtrorum accommodata; habenda tamen ſemper eſt ratio humilitatis, paupertatis, ac ſpiritualis ædificationis in Domino.

62 Ut curare debet ne ii, qui in vineâ Domini magno cum proximorum fructu ſe exercent, neceſſario ſubſidio privati majoro bona relinquere cogantur, néve morbo aut ætate debiles miniſterio fraternæ caritatis deſtituantur; ita iis, qui neutrâ ratione aliorum indigent operâ, adjutores aſſignare non debet. *Qui in vineâ Domini ſublevandi ſunt.*

63 Ægrotorum verò cura habeatur magna, & obſervetur diligenter tam in victus ratione quàm in ceteris, quod medicus præſcripſerit. *Ægrotorum magna habenda cura.* P. 3. c. 2. lit. G.

64 Si cui particulari quidpiam ab externo aliquo mittatur, id in communem uſum accipiatur ac diſpenſetur. *Eleemoſyna in commune diſpenſanda.*

65 Caveat, ne Domus ipſa aliquiſve Profeſſorum aut Coadjutorum redditibus Collegiorum, præterquàm in rebus minimis utatur. *Collegiorum redditibus non utantur.* In ex. c. 1. §. 4. & p. 4 c. 2. lit. F. & P. 6. c. 2. §. 3.

66 Si quid ſtabile donatum legatúmve Domui fuerit, Provincialem admoneat, ut quàm primùm vendatur, & pretium in uſus neceſſarios juxta illius judicium expendatur: temporis tamen opportunitas ad vendendum non eſt excludenda. *Stabilia ſtatim vendenda.* P. 6. c. 2. lit. E.

67 Lites forenſes fugiat, nec ullum inconſulto Provinciali intentet, nec intentæ reſpondeat niſi cogatur. *Lites fugienda.* Can. 26. Cong. 2.

Expensæ extraordinariæ. P. 3. c. 1. §. 7. & 9. & Can. 3. Cong. 2.

68 Si bona alicujus ex nostris distribuenda essent, si ineundi contractus, si fabrica alicujus momenti, & expensæ extraordinariæ faciendæ, aut si bona offerantur cum aliquâ obligatione, rem ad Provincialem deferat.

Deposita non admittantur.

69 Depositum pecuniæ nullum prorsus admittat; aliarum verò rerum non nisi cautissimè, dummodò sint eorum quibus multum debeamus, aut alioqui id officii sine magnâ offensione denegari non possit.

Examinatio nostrorum in civilibus. P. 6. c. 3. §. 8.

70 Neminem ex nostris in causis civilibus, nedum criminalibus, examinari (nisi qui ad peccatum obligare potest, compelleret) permittat absque licentiâ; quam minimè dabit, nisi in causis, quæ ad religionem Catholicam pertinent, aut alioqui piæ sint, & ita uni faveant ut non in alterius detrimentum cedant.

Quomodò jumento domi utendum. P. 6. c. 2. §. 14. Ibid. lit. K.

71 Nullum domi jumentum equitandi causâ ad usum alicujus de ipsâ Societate ordinariè habeatur, nisi aut propter continenter infirmam alcujus valetudinem, aut propter publica negotia, id necessarium & urgens judicaret Generalis.

De

De communicatione cum externis, & gratitudine erga fundatores & benefactores.

CAPUT VII.

72 MULIERES invisere, aut ad eas scribere nisi in necessitate, aut cum spe magni fructus, nostros non sinat: nec hoc quidem permittat nisi viris valdè probatis & prudentibus. *Mulierum visitatio, & ad eas litteræ.*

73 Non permittat feminas domum nostram ingredi. *Domum non ingrediantur mulieres.* P.3.c.1.§.14.

74 Curet, ne primarios viros invisere nostri consuescant, nisi sancto studio piorum operum ducerentur, vel quando intimâ benevolentiâ in Domino conjuncti essent. *Magni viri quando invisendi.* P.6.c.2.§.9.

75 Non sinat offerri munuscula, quæ magnatibus ab res majores obtinendas offerri solent. *Munuscula.* P.6.c. 2.§. 9.

76 Non permittat, ut nostri cibum capiant apud externos, aut ab eis, cùm ægrotant, visitentur, nisi causa non levis momenti ad id concedendum moveret; quam eamdem esse oportebit, si quando externus aliquis ad mensam, præsertim Refectorii, invitandus videretur. *Nostri non capiant cibũ apud externos, nec ab eis visitentur cùm ægrotant.*

Amici conservandi, inimici reconciliandi. P. 1. lit. B.

77 Amicos conservare, & eos qui malè erga nos affecti sunt, præcipuè si homines sint non vulgaris auctoritatis, orationibus & rationibus convenientibus in amicitiam revocare, aut saltem ne adversarii sint efficere studeat.

Gratitudo erga fundatores, & benefactores. P. 4. c. 1.

78 Observet, quæ erga fundatores & benefactores, tam vivos quàm mortuos, observanda sunt, eisque gratitudinem exhibeat; & si quam aliam obligationem Domus habet, ei satisfieri curet.

De iis qui admitti petunt, ad Domum divertunt, aut foras mittuntur.

CAPUT VIII.

In Societatem neminem admittat. P. 1. c. 1. s. 2.

79 IN Societatem neminem admittat, nisi à Generali vel Provinciali id ipsi committatur: sed de iis, qui admitti petunt, ad Provincialem referat, vel scribat, quales illi sint, & quibus donis Dei præditi.

Quid cum valdè idoneis agendum. P. 1. c. 1. lit. A.

80 Si is qui admitti petit, ad institutum Societatis valdè idoneus videbitur, & necessitas urgeret, poterit eum tamquàm hospitem Domi recipere, donec responsum à Provinciali accipiat, vel ad eumdum mittere, si expedire judicaverit.

81 Rece-

81 Recedentem ſine licentiâ ab alio loco Societatis, vel ab eâ dimiſſum non admittat: ſed ſi expedire videretur ad Provincialem de eo ſcribat, & ejus ordinationem expectet; illo domi ut hoſpite, vel in alio pio loco, ſi videbitur, detento.

Quid cum veniente ſine licentia. P.2. c.4. ſ.1. & lit. A.

82 Caritatem magnam exhibeat erga alios de Societate per domum tranſeuntes, eoſque amanter hoſpitio excipiat, ac meminerit ſe aliquo viatico aut eleemoſynâ eos, ſi indigerent, juvare poſſe: curet item diligenter dirigere ac juvare expeditiones hoſpitum qui negotiorum causâ domi verſantur.

Caritas erga alios per domos tranſeuntes. P.4. c.2. lit. F. & p.6. c.2. lit. D.

83 Externi ne accipiantur hoſpitio, ut Domi pernoctent, niſi ii ſint quibus multum debeatur, aut id officii ſine magnâ offenſione prætermitti non poſſit: quâ in re habeatur præcipua ratio religioſorum, cùm neceſſitatis causâ ad nos divertunt.

Externi quando domi pernoctabunt.

84 Cùm quis Domo egredietur, det ei ſocium convenientem: ſi quando autem aliquis ſolus foras mittitur, is ſit cui meritò poſſit confidere.

Cum ſocio Domo egrediendum. P.3. c.1. ſ.3.

85 Neminem ex ſuâ Domo in alium locum mittat ſine litteris patentibus.

Non ſine patentibus mittendi. P.7. c.2. lit. M.

86 Si quis experimento comperiretur ferre non poſſe Domus cælum, & malè habere continenter cerneretur, vel aliâ ratione videretur mutandus; Provincialem admoneat, an aliò mitti debeat.

Quid de malè habentibus. P.3. c.2. lit. G.

87 Pro-

Amici conservandi, inimici reconciliandi. P.1. lit. B.

77 Amicos conservare, & eos qui malè erga nos affecti sunt, præcipuè si homines sint non vulgaris auctoritatis, orationibus & rationibus convenientibus in amicitiam revocare, aut saltem ne adversarii sint efficere studeat.

Gratitudo erga fundatores, & benefactores. P. 4. c. 1.

78 Observet, quæ erga fundatores & benefactores, tam vivos quàm mortuos, observanda sunt, eisque gratitudinem exhibeat; & si quam aliam obligationem Domus habet, ei satisfieri curet.

De iis qui admitti petunt, ad Domum divertunt, aut foras mittuntur.

CAPUT VIII.

In Societatem neminem admittat. P.1.c.1. s.2.

79 IN Societatem neminem admittat, nisi à Generali vel Provinciali id ipsi committatur: sed de iis, qui admitti petunt, ad Provincialem referat, vel scribat, quales illi sint, & quibus donis Dei præditi.

Quid cum valdè idoneis agendum. P. 1.c.1. lit. A.

80 Si is qui admitti petit, ad institutum Societatis valdè idoneus videbitur, & necessitas urgeret, poterit eum tamquàm hospitem Domi recipere, donec responsum à Provinciali accipiat, vel ad eumdum mittere, si expedire judicaverit.

81 Rece-

81 Recedentem ſine licentiâ ab alio loco Societatis, vel ab eâ dimiſſum non admittat: ſed ſi expedire videretur ad Provincialem de eo ſcribat, & ejus ordinationem expectet; illo domi ut hoſpite, vel in alio pio loco, ſi videbitur, detento.

Quid cum veniente ſine licentia. P.2. c.4. ſ.1. & lit. A.

82 Caritatem magnam exhibeat erga alios de Societate per domum tranſeuntes, eoſque amanter hoſpitio excipiat, ac meminerit ſe aliquo viatico aut eleemoſynâ eos, ſi indigerent, juvare poſſe: curet item diligenter dirigere ac juvare expeditiones hoſpitum qui negotiorum causâ domi verſantur.

Caritas erga alios per domos tranſeuntes. P.4. c.2. lit. F. & p.6. c.2. lit. D.

83 Externi ne accipiantur hoſpitio, ut Domi pernoctent, niſi ii ſint quibus multum debeatur, aut id officii ſine magnâ offenſione prætermitti non poſſit: quâ in re habeatur præcipua ratio religioſorum, cùm neceſſitatis causâ ad nos divertunt.

Externi quando domi pernoctabunt.

84 Cùm quis Domo egredietur, det ei ſocium convenientem: ſi quando autem aliquis ſolus foras mittitur, is ſit cui meritò poſſit confidere.

Cum ſocio Domo egrediendum. P.3. c.1. ſ.3.

85 Neminem ex ſuâ Domo in alium locum mittat ſine litteris patentibus.

Non ſine patentibus mittendi. P.7. c.2. lit. M.

86 Si quis experimento comperiretur ferre non poſſe Domus cælum, & malè habere continenter cerneretur, vel aliâ ratione videretur mutandus; Provincialem admoneat, an aliò mitti debeat.

Quid de malè habentibus. P.3. c.2. lit. G.

87 Pro-

Quid cum profecturis alio. 87 Profecturi ad alia loca, eâ quam sottanam vocant, & aliis interioribus indumentis, quibus utuntur, privari non debent, nisi fortè ratio temporis, aut alioqui caritas suaderet melioribus esse commutanda. Reliqua verò omnia, quæ ad iter necessaria erunt, magnâ caritatis significatione ab eo loco, unde mittuntur, subministrentur, sumptibus tamen eorum, quorum erit expensas itineris solvere.

REGULÆ

RECTORIS.

De iis quæ ad ejus personam, & totius Collegii administrationem pertinent.

CAPUT I.

Oratione Collegium sustineat. P. 4. c. 10. §. 4. & 5. 1 OMNI studio enitatur, ut talis sit qualis optatur in nostris Constitutionibus, primamque officii sui curam in eo positam esse intelligat, ut oratione & sanctis desideriis totum Collegium, velut humeris suis, sustineat.

Particularia vitet. P. 4. c. 10. §. 10. & Cā. 15. Cong. 2. 2 Communes regulas ipse servet, & particularia in cibo, indumentis, & aliarum rerum usu,

usu, quantum fieri potest, vitet: & familiaritate atque indulgentiâ cum quibusdam, alios ne offendat.

3 Intra annum, postquàm officium Rectoris primâ vice inierit, quadraginta diebus Christianam doctrinam, eo modo quo in secundâ Congregatione expositum est, legat aut doceat: sed ex causâ per alium id munus cum facultate Provincialis obire poterit. *Doctrinam Christianam doceat.*

4 Consuetudines receptas, & à Generali vel Provinciali approbatas servet, ac servari faciat: si tamen aliqua alia à præcedenti Rectore inducta fuerit, non mutet inconsulto Provinciali: ipse verò, nisi suo Superiore approbante, nullam introducat. *Consuetudines servet, & nihil immutet.*

5 Eos qui domestica obeunt ministeria (exceptis quibusdam, quorum electio ad Provincialem pertinet) prudentur constituat, suas cuique regulas tradat, aliquando visitet, & prout in Domino convenire judicabit, vel in eisdem ministeriis detineat vel ab eis removeat. Quia verò officia quædam, ut benè fiant, experientiam requirunt, qui ad ea idonei invenientur, non facilè mutari debebunt. *Ministeria domestica distribuat.* P. 4. c. 10. s. 5. & 6. Ibid. lit. E.

6 Ut prospicere officialibus de subsidio, si necessarium id fuerit, ne labore graventur, debedit; ita cùm tempus vacuum illis fuerit, ut utiliter illud impendant Divino servitio curabit. *Officiales sublevandi.* P. 4. c. 10. s. 6.

7 Etsi potestatem habeat designandi confessa- *Designatio Confessarii.*

fessarios suis subditis, ordinarium tamen Confessarium Collegii non constituet sine approbatione Provincialis.

Quando in præcepto jubendum. P.6.c.5.

8 Quamvis *in virtute obedientiæ* jubere possit, non nisi rarissimè, & ex gravi ac urgenti causâ id faciat.

Quales pœnitentias imponet.

9 Ordinarias tantùm pœnitentias imponat, quales sunt parva mensa, publica reprehensio, conclusio in circulo, edere sub mensâ osculari aliorum pedes, orare in Refectorio, dicere culpam suam, subtractio cibi usque ad panem & aquam, si res postulaverit, disciplina publica in Refectorio, & *alia exercitia humilia & domestica.*

Quando in Regulis dispenset. P.4. c.10. lit. B.& p.6.c.3. s.8.

10 Sicut ad Rectorem pertinet dispensare in Regulis, Constitutionibus, & Decretis Congregationum Generalium cum particularibus, quando necesse erit; sic & cum dispensaverit in rebus majoris momenti, quæ videntur urgere, & in quibus sini gravi incommodo Provincialis responsum expectari non potest, eum primo quoque tempore de hujusmodi dispensatione, ac ejus causâ admonere.

Notentur in libro qui vota emiserunt. P.5. c.3. s.4. & c. 4. s.4.

11 Nomina eorum qui vota solemnia, vel simplicia emiserunt, in libro ad hoc parato notentur: in Professis quidem & Coadjutoribus formatis, cum nominibus admittentium; in reliquis verò post biennium, cum nominibus celebrantium, adnotato loco & tempore, juxta Constitutiones.

12 Quas

12 Quas habeat facultates, partim ex iis quæ ipsi in his regulis conceduntur, partim ex compendio facultatum Societatis intelligat, ut in iis, quas non habet, sciat ad Superiorem recurrere. *Unde suas facultates intelligat.*

De iis quæ Rectorem ad bonam administrationem juvabunt.

CAPUT II.

13 SIT sollicitus, ne Minister & reliqui officiales suo desint officio, omissis aliis quæ possent impedire. *Ne desint officio suo officiales.*

14 Singulis, vel saltem alternis, hebdomadis cum suis Consultoribus conveniat (nisi pro re natâ aliquid extraordinariè esset consultandum) deque rebus majoris momenti, quæ pro temporum & negotiorum varietate occurrunt, cum illis agat: quamquàm iis auditis penes ipsum erit de singulis statuendi facultas. *Singulis hebdomadis consultandum.* P. 4. c. 10. s. 7. & p. 9. c. 6. s. 14.

15 Consultores, aliosque omnes, cùm ei aliquid proponunt, libenter ac benignè excipiat, & præcipuè eum, cui Monitoris officium commissum est: efficiatque ut in suo Collegio, quæ in formulâ scribendi præscripta sunt, accuratè serventur. *Consultores & Admonitorem benignè audiat.* P. 9. c. 4. s. 4.

16 Ha-

Quæ in libris scribenda.

16 Habeat librum, in quo scribantur visitationes Collegii à Generali approbatæ; in quo etiam scribantur ordinationes aliæ alicujus momenti, quę à Generali mittuntur: & quę perpetuæ fuerint, ab iis quæ temporariæ sunt, separatim notentur: alia verò quæ Visitator & Provincialis præscripserint, in alio libro scribantur.

Vnde institutum cognoscet.

17 Institutum Societatis cognoscat ex lectione litterarum Apostolicarum, Constitutionum, & Decretorum Generalium Congregationum: magis autem particularia ex lectione Regularum tam communium, quàm officii sui, & aliorum, qui sub ipsius curâ sunt, ac Provincialis, & Compendii facultatum Societatis, atque ex observatione consuetudinum receptarum, ac demum ex recursu ad Superiorem in iis, de quibus dubitabit.

In libellum referat, quæ ad bonum Collegii occurrunt.

18 Libellum habeat, in quem referat quæcumque sibi ad bonum Collegii statum subinde occurrent, ne memoriâ excidant, præcipuè illa de quibus ad Generalem vel Provincialem scribendum putat.

Missas applicare potest. P. 2. c. 3. §. 2. & p. 7. c. 2. lit. M. & c. 4. §. 3. & 4. p. c. 10. lit B.

19 Pro occurrentibus necessitatibus, communibus & privatis, Missas & orationes suorum (moderatè tamen) juxta consuetudinem Societatis applicare poterit.

De

De curâ nostrorum in spiritu.

CAPUT III.

20 CURET, ut cuique in suo officio integram obedientiam Collegiales præstent, & officiales Ministro, & sibi etiam omnes, studeatque eisdem exemplo obedientiæ præire, quam ipse suis Superioribus, quos Christi loco habet, præstare debet.

Obedientia in omnibus servanda. P.4. c.10.§.8.

21 Det operam, ut Constitutiones & Regulæ observentur: omnibus Collegialibus cum omni sollicitudine invigilet, eosdemque ab iis quæ nocere possint, Domi & foris defendat, tum præveniendo, tum etiam si quid mali acciderit, remedium adhibendò, ita ut in virtutibus & litteris proficiant.

Constitutionum & Regularum observantia. P.4.c.10. §.5. & p. 6. c.1. §.1.& p. 10. §. ult. in proœ. decl.

22 Efficiat, ut sibi, vel aliis ab ipso deputatis, statis temporibus ratio conscientiæ reddatur à suis, juxta modum qui in officio Provincialis præscribitur, & instructionem ad reddendam conscientiæ rationem: & aliquos prætereà maturiores Patres assignet, qui eorum confessiones generales excipiant, nisi Provincialis tunc adsit.

Conscientiæ ratio reddenda. In Exa. c. 4. §. 36. 38. & 41. & p. 6. c. 1. §. 2.

23 Meminerit ut Scholastici & Coadjutores non formati bis singulis annis circa festa Circumcisionis Domini nostri, & Apostolorum

Vota bis in anno renovanda. P.4. c.4. §. 5. & p.5. c. 4. §. 6. & Can.14. Cong. 2.

lorum Petri & Pauli vota sua renovent, præmissis iis quæ fieri solent.

Quando exhortationes nostris facienda. P.3.c.1.s.28.

24 Singulis, vel alternis diebus Veneris exhortationem nostris vel ipse faciat, vel aliquis alius, qui rationem nostri instituti benè teneat, in quâ agatur de observatione Constitutionum & Regularum, de fraternâ caritate, humilitate, patientiâ, mortificatione, & aliis virtutibus, præsertim de obedientiâ, tametsi exhortationis loco spiritualis collatio eisdem de rebus aliquando haberi potest.

Subditos cum caritate alloquatur.

25 Crebrò & magnâ caritatis significatione alloquatur subditos, eorumque necessitatibus non corporis tantùm, sed multò etiam magis animæ, paterno affectu prospiciat. Si quem verò intelligat aliquâ tentatione pulsari, præsertim gravi, ejus peculiarem curam & sollicitudinem, non solùm per se, sed etiam, si necesse fuerit, per alios gerat: nec remedium longiùs differendo, difficiliorem morbi curationem reddat.

Modus injungendi pœnitentias. P.3.c.1.s.15.

26 In correctionibus & pœnitentiis injungendis rationem habebit dispositionis personarum, & ædificationis universalis & particularis earum, ad gloriam Dei.

Correctio ut facienda. P.3.c.1. lit. N.

27 Nisi prudentia rebus particularibus adhibita aliter procedendum dictaverit, illud in correctionibus observet, ut ii qui peccant, primò in caritate & dulcedine admoneantur; secundò in caritate quidem, sed eo tamen

men modo, ut eis confusio & rubor injiciatur; tertiò amori ea, quæ timorem incutiant, si opus erit, adiiciantur.

28 De publicis defectibus publica debet esse pœnitentia, iis tantùm, quæ ad omnium ædificationem faciunt, declaratis. *Publica pœnitentia.* P.3.c.1.lit. N.

29 Poterit mittere interdum aliquem ex suis, ut ostiatim petat eleemosynam, aut ut inserviat hospitali, aut comitetur emptorem, aut in plateis concionetur, Christianámve doctrinam doceat, prout magis in Domino expedire videbitur, habitâ ratione ædificationis, & spiritualis utilitatis nostrorum. *Publicæ mortificationes.*

30 Delegare poterit Confessario, vel aliis vices suas, ut eas pœnitentias approbent vel improbent, quas ad majorem sui spiritus profectum assumere quisque volet. *Pœnitentiarum approbatio.* In Exam. c.1.lit. C.

31 In dandâ facultate jejunandi, sicut & in aliis pœnitentiis concedendis, videat ne mensuram rectæ rationis excedat, detque operam, ut omnes intelligant ad singularitatē non pertinere si quis jejunet aliis non jejunantibus, dūmodò ordinaria consuetudo jejunandi, quæ juxta Constitutiones non sit, non introducatur. *Ut concedenda.* In 1. Congr. tit.6. dec. 17.

32 Unio & conformitas mutua diligentissimè curanda est, nec ferenda inter ullos domesticorum perturbatio, vel ira mutua: si quid autem hujusmodi accideret, curet ut statim cum satisfactione debitâ in gratiam invicem redeant. *Unionem curet.* P.3.c.1.§.18. Ibid. lit. P.

Officia domestica à Sacerdotibus obeunda. P.3.c.1.§.19.

33 Tam ipſe, quàm omnes alii Sacerdotes, qui ei videbuntur, juxta Conſtitutiones, aliquando intra annum officium vel officia eorum qui Domi inſerviunt, ad tempus aliquod obibunt.

Noſtri quando communicabunt. P.4. c. 4. lit. B.

34 Non permittat noſtros Scholáſticos frequentiùs, quàm octavo quoque die communicare, niſi particulares ob cauſas, habitâ magis ratione neceſſitatis, quàm devotionis: diebus tamen ſolemnibus in hac re diſpenſare poterit. Coadjutoribus verò, & iis qui litteris non dant operam, longè faciliùs concedi poteſt, ut etiam intra hebdomadam communicent, & Præfecto rerum ſpiritualium, aut confeſſario delegari, ut id concedat iis, quos eâ ratione magis in ſpiritu juvari in Domino judicabit.

Littera danda. In Exa. c. 4. ſ. 6. & p. 3. c. 1. lit. B.

35 Videat ſcripta & litteras omnes quæ ſcribuntur ad domeſticos, & quas ipſi aliis ſcribunt; aut aliquem virum fidelem, qui donum diſcretionis habeat, domi conſtituat, qui eas lectas reddat aut non reddat, prout in Domino magis expedire judicabit, ſibique referat, ſi quid invenerit, quod tanti momenti ſit, ut de eo Superior monendus videatur. Res autem vanas, aut quæ aliâ ratione offendere poſſint, neminem ſcribere permittat: nec ſigillum quemquam habere ſinat ſine Provincialis facultate.

Arma, inſtrumenta muſica, libri laſcivi, &c.

36 Non ſint in Collegio arma, nec inſtrumenta

menta musica, nec libri lascivi aut vani, nec novæ ullæ recreationes introducantur. P.3.c.1.s.14. & lit. M.

De litterarum studiis.

CAPUT IV.

37 NEMINEM ad inchoanda studia admittat, nec eos qui ad illa ex Provincialis commissione admissi fuerint, ad aliam facultatem promoveat, absque ejusdem Provincialis approbatione, cui post maturam considerationem & examen, de unoquoque suo tempore significabit quid sentiat. *Ad studia admittendi.* P.4.c.5.s.2. & c.13.s.4.

38 Impedimenta removeat, quæ à studiis animos scholasticorum avocant, qualia sunt nimiæ mortifiationes vel devotiones, vel externæ accupationes aut colloquia cum externis; quæ quidem rarò & paucis, nec sine expressâ ipsius licentiâ, permitti debent. Et circa illorum valetudinem peculiari curâ animadvertat, ut & in laboribus mentis modum servent, & in iis quæ ad corpus pertinent, religiosâ commoditate tractentur, ut diutius in studiis perseverare tam in litteris addiscendis, quàm in eisdem exercendis ad Dei gloriam possint. *Scholasticorum curam geret.* P.4.c.6.s.3. p.4.c.4.s.1. Dec.93.s.17. 7. Congr.

39 Videat quomodò professores omnes suo munere fungantur, curetque diligenter à *Professores suo munere fungantur.* P.4.c.6.s.15.

Philoſophiæ & Theologiæ Profeſſoribus ea ſervari circa opinionum, diverſitatem, quæ in Cōſtitutionibus & Ratione ſtudiorum præſcripta ſunt. Intelligat etiam per ſe, vel per alios, quomodò Scholaſtici in ſuis ſtudiis proficiant: quòd ſi animadverteret aliquem in iis inutiliter tempus terere, ad Provincialem referat.

P. 3. c. 1. ſ. 18. & lit. O. & p. 4. c. 5. ſ. 5. & p. 8. c. 1. ſ. 8. lit. K.

Dies vacationis. P. 4. c. 13. ſ. 5. & p. 6. c. 2. lit. D.

40 Singulis hebdomadis dies unus ſaltem à prandio Scholaſticis ad quietem deſtinatus ſit, in quo eos ad hortum, aut prædium Collegii, vel aliò, exercitii corporis vel recreandi animi gratiâ, mittere poterit: in reliquis autem ſtudiorum intermiſſionibus ſequatur ordinem à Generali vel Provinciali conſtitutum.

Quando præceptores instituet. P. 4. c. 6. lit. F.

41 Etſi præceptorem publicum in ſcholis inſtituere non poteſt abſque Provincialis facultate, ad tempus tamen neceſſitatis gratiâ id facere poterit.

De diſpenſatione ad gradus litterarios. P. 4. c. 6. ſ. 17. & c. 15. ſ. 4.

42 In actibus promovendorum ad gradus litterarios (ad quos noſtri ſine facultate Generalis promoveri non poſſunt) ſi quâ in re alicujus momenti diſpenſatione opus eſſet, Provincialem admoneat.

Regulæ publicè legendæ. P. 4. c. 10. lit. L. & Can. 16. Cong. 2.

43 Conſtitutiones, ſive regulæ, quæ ad Scholaſticos Societatis pertinent, publicè in Refectorio bis aut ter ſingulis annis legantur.

De cujuſque talentis Provincialem admoneat. P. 4. c. 9. ſ. 3.

44 Sub finem ſtudiorum cujuſque, ſuarum eſſe partium Rector intelligat, auditis Conſultoribus Provincialem de uniuſcujuſque talento

to admonere; & quantum ſinguli profecerint referre, & num aliqui ad ſacros ordines promovendi ſint, aut in Confeſſarios, aut Concionatores, aut Lectores eligendi, proponere. Ibid. c. 6. lit. C. & c. 8. ſ. 2. P. 7. c. 4 ſ. 5.

De ordine domeſtico.

CAPUT V.

45 QUOTIDIE poſt orationem matutinam fiat Sacrum, cui interſint omnes qui Sacerdotes non ſunt; niſi aliquibus propter peculiares cauſas aliud tempus ad Sacrum audiendum conceſſum ſit. *Sacrum quotidie audiendum.*

46 Quando noſtri ad ſacram communionem acceſſuri ſunt, præſertim diebus Dominicis, curet ut in eccleſiâ (ſi commodè fieri poteſt) id faciant; ſeparati tamen ab externis, quantum locus feret. *In eccleſiâ communicandum.* In ex. c. 4. ſ. 25. & p. 3. c. 1. ſ. 11.

47 Tempore orationi & reliquis exercitiis aſſignato ſit aliquis qui obſervet, num omnes iis vacent: quod etiam Miniſter & ipſemet Rector aliquando faciat. *In oratione & examine viſitandum.*

48 Syndicum domi conſtituat, ubi Miniſtri aut Subminiſtri operâ ad id non uteretur; cujus officium erit obſervare in omnibus, quod ad honeſtatem & decentiam externam pertinet, eccleſiam & domum in locis publicis perluſtrando, & ſi quid quod non conveniat *Syndici officium.* P. 3. c. 1. ſ. 16. & p. 4. c. 10. ſ. 7.

Ibid. c. 17. §. 7. annotaverit, Superiori referendo. Prçter hunc alios particulares Syndicos in classibus singulis habeat, qui, quantum fieri poterit, ex prudentioribus & maturioribus deligantur.

Corporalis exercitatio. P. 3. c. 2. §. 4. 49 Omnes, præter illos quos ipse judicaverit excipiendos, horæ quadrantum ante prandium vel cœnam, corporis exercitationi tribuant.

Quâ horâ ad cœnam, & cubitum eundum. P. 3. c. 2. lit. E. 50 A posteriore prandii signo ad cœnam octo, ut minimùm, horæ intersint: aliquid verò amplius usque ad refectiunculam vespertinam diebus Veneris & jejuniorum, juxta morem regionis: à tempore autem quo se nostri cubitum receperunt usque ad signum quo excitantur, septem.

Benedictio mensæ, & gratiarum actio. Can. 6. Congr. 1. 51 Benedictio & gratiarum actio in Refectorio juxta usum breviarii Romani in primâ mensâ fiant: in secundâ verò & privatâ, retineri possunt antiqua benedictio & gratiarum actio, quæ à singulis submissè & stando fieri debent.

Ordo in mensâ servandus. Can. 30. Congr. 1. 52 In mensâ Sacerdotes præcedant alios ad eum gradum non promotos; sed nec inter Sacerdotes, nec inter eos qui Sacerdotes non sunt, ullus ordo constituatur.

Adsit primæ mensæ Minister. 53 Si aliquâ de causâ Rector primæ mensæ adesse non poterit, curet ut Minister adsit.

Quando concionandum in Refectorio. 54 Dominicis diebus & festis, si commodè fieri potest, & aliis etiam, si Superiori videatur,

deatur, ſint aliqui pro multitudine Scholarium à Superiore delecti, qui inter cœnandum pro lectione concionem habeant, quibus ad ſe parandum bidui ferè ſpatium pro Superioris arbitrio dandum erit. P.3.c.1.ſ.5. & 21. & in Exa. c. 4. ſ. 25. Decr. 93. 7. Cong. ſ.6.

55 A prandio & à cœnâ hora una, diebus autem Veneris poſt collationem veſpertinam dimidia recreationi religiosè impendatur; idque in uno loco, ſi commodè fieri poterit: ſed neque extra hujuſmodi horas labores nimiùm continuari, ſine aliquâ convenienti relaxatione, ſinat. *Hora recreationis.* P. 3. c. 2. lit. D.

56 Scholaſtici omnes, ubi aliqua fuerit eorum copia, pro more Societatis (niſi quis eximendus videretur) diebus ſaltem Dominicis ad finem recreationis poſt prandium in tonis, ſeu ratione concionandi, exerceantur, de iis crebrò tractantes, quæ ad ſui abnegationem, & in virtutibus pofectum, & fraternam caritatem ſpectant. Utilitas autem major erit ſi quadrante horæ circiter præmoneantur, qui tonos facturi ſunt, themate illis aſſignato. *Toni quando faciendi.* P. 3. c. 2. ſ. 21. Decr. 93. Congr. 7. ſ. 7. Ex Inſtruct. pro Concion.

De iis quæ pertinent ad res temporales.

CAPUT VI.

A procuratore ratio exigenda. P.4.c.2.§.5. & p. 9. c. 3. §.4. lit. C.

57 SINGVLIS mensibus à procuratore rationem accepti & expensi, præsente Ministro, exigat, ut totius Domus administrationis ratio ipsi constet, eamque reddere possit cui & quando per Superiorem constituetur: caveat autem, ne Collegium ære alieno gravetur.

Quæ ratio in victu & vestitu servanda. P. 3. c.2. §.3.

58 In iis quæ ad victum, vestitum, & habitationem, & alia corpori necessaria pertinent, curet ut quamvis sit in quo probetur virtus & sivi ipsius abnegatio, non desit tamen quo sustentetur natura, habitâ convenienti ratione personarum in Domino. Cum Scholasticis verò in iis quæ ad vestitum attinent, magis quàm cum iis qui probantur, exterioris decentiæ ratio habeatur.

P.3.c.2.lit. C.

Ægrotorum cura.

59 Ægrotorum cura habeatur magna, & observetur diligenter tam in victus ratione, quàm in ceteris, quæ medicus præscripserit.

A sacularibus missa.

60 Si cui particulari quidpiam ab externo aliquo mittatur, id in communem usum accipiatur ac dispensetur.

Usus redditauum Collegiorum.

61 Caveat, ne qua Domus Professorum, aut

aut aliquis eorum, vel Coadjutorum formatorum, redditibus Collegii sui, præterquàm in rebus minimis utatur, nisi is eidem Collegio necessarius sit, aut conveniens, ut in eo commoretur.

In Exa. c. 1. §. 4. & p. 4. c. 2. lit. F. & p. 6. c. 2. §. 3.

62 Lites forenses fugiat, nec ullam inconsulto Provinciali intentet, nec intentæ respondeat, nisi cogatur.

Lites fugienda. Can. 26. Congreg.

63 Si bona alicujus ex nostris distribuenda essent, si ineundi contractus, si fabrica alicujus momenti & expensæ extraordinatiæ faciendæ, aut si bona offerantur Collegio cum aliquâ obligatione, rem ad Provincialem deferat.

Expensæ extraordinariæ. P. 3. c. 1. §. 7. & 9. & Can. 3. Cong. 2.

64 Depositum pecuniæ nullum prorsus admittat; aliarum verò rerum non nisi cautissimè, dummodò sint eorum, quibus multum debeamus, aut alioqui id officii sine magnâ offensione denegari non possit.

Deposita non admittantur.

65 Neminem ex nostris in causis civilibus, nedum criminalibus, examinari (nisi qui ad peccatum obligare potest, compelleret) permittat absque licentiâ; quam minimè dabit, nisi iñ causis quæ ad religionem Catholicam pertinent, aut alioqui piæ sint, & ita uni faveant, ut non in alterius detrimentum cedant.

Quando nostri in civilibus examinandi. P. 6. c. 3. §. 8.

De

De auxilio animarum, communicatione cum externis, & gratitudine erga fundatores & benefactores.

CAPUT VII.

Ministeria Societatis. P.4.c.8.s.3. & 6. & p. 7. c.4.s. 6.& 7.

Can. 21. Congr.1. & Can. 20. Cong. 2.

66 DET operam, ut à nostris ministeria Societatis, juxta Provincialis præscriptum, & cujusque talentum, exerceantur non solùm in nostrâ, sed etiam in aliis ecclesiis, carceribes, & aliis locis, quantum commodè fieri poterit, nominatimque ministerium doctrinæ Christianæ commendatum habeat.

Exercitia spiritualia à quo tradentur. P.4. c. 8. s.5. & p. 7. c. 4. s. 1.

67 Curet, ut nostri in spiritualibus exercitiis tradendis accuratè exerceantur, postquàm ea in se fuerint experti: nullus tamen deberet ea tradere, nisi prudentiâ ac rerum spiritualium usu satis probatus esset.

Religiosarum curam ne suscipiant nostri. P. 6. c. 3. s. 5.

68 Non permittat, ut nostri curam mulierum religiosarum suscipiant, & aliarum quarumcumque, ut ordinariè illarum confessiones audiant vel ipsas regant: quamvis nihil repugnet aliquando apud eas concionari, aut semel unius Monasterii confessiones, speciales ob causas, rudire; quod tamen non fiet, nisi postulentii qui eis præsunt.

69 Etsi

69 Etsi proprium Rectoris officium est, Collegium sibi commissum diligenter ac fideliter gubernare, neque is propter aliud quidquam huic muneri deesse debet; si quando tamen per officii sui occupationes licebit, & concionari, & confessiones audire, & alia Societatis ministeria exercere poterit.

Concionari; & Confessiones audire potest. P.9. c.6. s. 1.

70 Mulieres invisere, aut ad eas scribere, nisi in necessitate, aut cum spe magni fructus, nostros non sinat: neque hoc quidem permittat, nisi viris valdè probatis & prudentibus.

Mulierum visitatio & litteræ.

71 Non permittat feminas Collegium nostrum ingredi.

Collegium non ingrediantur feminæ. P.3.c. 1.s.14.

72 Curet, ne primarios viros invisere nostri consuescant, nisi sancto studio piorum operum ducerentur, vel quando intimâ benevolentiâ in Domino conjuncti essent.

Magni viri quando invisendi. P.6. c. 2.s. 9.

73 Non sinat offerri munuscula, quæ magnatibus ad res majores obtinendas offerri solent.

Munuscula. P. 6. c.2. s.9.

74 Non permittat, ut nostri cibum capiant apud externos, aut ab eis, cùm ægrotant, visitentur, nisi causa non levis momenti ad id concedendum moveret; quam eamdem esse oportebit, si quando externus aliquis ad mensam, præsertim Refectorii, invitandus videretur.

Nostri non capiant cibum apud externos, nec ab eis visitentur cùm ægrotant.

75 Ami-

Amici conservandi, &c. P. 4. c. 10. lit. C. & p. 10. lit. B.

75 Amicos conſervare, & eos qui malè erga nos affecti ſunt, præcipuè ſi homines ſint non vulgaris auctoritatis, orationibus & rationibus convenientibus in amicitiam revocare, vel ſaltem ne adverſarii ſint efficere ſtudeat.

Gratitudo erga fundatores, & benefactores. P. 4. c. 1.

76 Obſervet, quæ erga fundatores & benefactores, tam vivos quàm mortuos, obſervanda ſunt, eiſque gratitudinem exhibeat: & aliis obligationibus, ſi quas Collegium habet, ſatisfieri curet.

De iis qui admitti petunt, ad Collegium divertunt, aut foras mittuntur.

CAPUT VIII.

In Societatem neminem admittat. P. 1. c. 1. s. 2.

77 IN Societatem neminem admittat, niſi à Generali vel Provinciali id ipſi committatur: ſed de iis qui admitti petunt, ad Provincialem referat, vel ſcribat, quales illi ſint, & quibus donis Dei præditi.

Quid cum valdè idoneis agendum. P. 1. c. 2. lit. A.

78 Si is qui admitti petit, ad inſtitutum Societatis valdè idoneus videbitur, & neceſſitas urgeret, poterit eum tamquàm hoſpitem domi recipere, donec reſponſum à Provinciali accipiat, vel ad eumdem mittere, ſi expedire judicaverit.

79 Re-

79 Recedentum ſine licentiâ ab alio loco Societatis, vel ab eâ dimiſſum non admittat: ſed ſi expedire videretur ad Provincialem de eo ſcribat, & ejus ordinationem expectet, illo domi ut hoſpite, vel in alio pio loco, ſi videbitur, detento.

Quid cum veniente ſine licentiâ. P. 2. c. 4. ſ. 1. lit. A.

80 Caritatem magnam exhibeat erga alios de Societate per Collegium tranſeuntes, eoſque amanter hoſpitio excipiat: ac meminerit ſe aliquo viatico, aut eleemoſynâ eos, ſi indigerent, juvare poſſe: curet item diligenter dirigere ac juvare expeditiones hoſpitum, qui negotiorum causâ domi verſantur.

Caritas erga alios per domos tranſeuntes. P. 4. c. 2. lit F. & p. 6. c. 1. lit. D.

81 Externi ne accipiantur hoſpitio, ut domi pernoctent, niſi ii ſint, quibus multu debeatur, aut id officii ſine magnâ offenſione prætermitti non poſſit: quâ in re habeatur præcipua ratio religioſorum, cum neceſſitatis causâ ad nos divertunt.

Externi quando domi pernoctabunt.

82 Cùm quis domo egredietur, det ei ſocium convenientem: ſi quando autem aliquis ſolus foras mittitur, is ſit cui meritò poſſit confidere.

Cum ſocio domo egrediendum. P. 3. c. 1. ſ. 3.

83 Neminem ex ſuo Collegio in alium locum mittat ſine litteris patentibus.

Non ſine patentibus mittendi. P. 7. c. 2. lit. M.

94 Si quis experimento comperiretur ferre non poſſe Collegii cælum, & malè habere continenter cerneretur, vel aliâ ratione videretur mutandus, Provincialem admoneat, an aliò mitti debeat.

Quid de malè habentibus. P. 3. c. 2. lit. G.

85 Pro-

Quid tum profecturis alio. 85 Profecturi ad alia loca, eâ quam sottanam vocant, & aliis interioribus indumentis quibus utuntur, privari non debent, nisi fortè ratio temporis, aut alioqui caritas suaderet melioribus esse commutanda. Reliqua verò omnia, quæ ad iter necessaria erunt, magnâ caritatis significatione ab eo loco, unde mittuntur, subministrentur, sumptibus tamen eorum quorum erit expensas itineris solvere.

REGULÆ EXAMINATORIS.

Quæ in Examinatore requirantur, & quid præstare debeat.

CAPUT I.

Qualis esse debeat. P. 1. c. 1. §. 4. 1 QUI examinat eos qui Societatem ingredi petunt, habeat oportet cognitionem rerum ejusdem Societatis, ac zelum boni progressus ipsius, ut nullâ ratione dimoveri ab eo possit, quod magis in Domino convenire judicaverit.

Quales admittendi. P. 1. c. 1. lit. C. 2 Moderatus admodùm sit in admittendi desiderio: nam ut par est sollicitè cooperari vo-

vocationi Divinæ, ut augeatur in Societate numerus operariorum vineæ Christi; ita diligenter curandum est, ne quis admittatur, nisi qui illis Dei donis præditus sit, quæ ad ipsius gloriam hoc institutum exigit.

3 Quando aliquis Societatem ingredi petit, primus ipse agat cum eo, ut intelligat, quæ sint ejus dotes & vocatio: si quis autem clarè deprehenderetur ineptus ad institutum Societatis, Superiori significet, & acceptâ ab eo facultate, illum consilio, & si quid aliud caritas suggerit, adjutum, statim dimittat: alios verò ad eos mittat, qui à Superiore designati fuerint, ut cum illis colloquantur.

Eorum dotes agnoscat. P. 1. c. 1. s. 3. Ibid. c. 4. s. 2. Eod. c. 4. lit. D.

4 Postquàm omnes designati eum, qui admitti desiderat, allocuti fuerint, curet Examinator, ut à Snperiore vocentur, & referant, quid de eo sentiant: Superior autem quid facto opus sit constituet.

Superiorem informet.

5 Si ille qui ingredi cupit, nulli fuerit domi satis notus, intellecto ejus nomine, & eorum, quibus cognitus est, extra domum inquiri poterit, cujusmodi homo ille sit: juvabit etiam ad hoc ipsum, si ad sacramento in ecclesiâ nostrâ frequenter accedat. Quòd si adhuc de eo dubitaretur, non parum conferet, si in spiritualibus exercitiis constituatur: quibus peractis, si res nondum constaret, intelligat à Superiore utrùm differendum responsum, aut omnino dimittendus sit.

Quid cum non admodum notis. P. 1. c. 4. lit. D. Ibid. s. 3. lit. C.

Breve examen quo uti debet cum iis qui ingredi petunt.

CAPUT II.

De essentialibus impedimentis interrogandi. In Exa. c.2. & p. 1. c. 1.

6 IN primis qui admitti vult, interrogetur decenter de quinque impedimentis essentialibus, prudentur tamen, ut ea impedimenta esse quæ à Societate excludunt, ille non intelligat, ne verum oecultandi occasionem accipiat.

Quid cum impedimentum innotuerit. In Exa. c. 2. s. 7.

7 Si aliquod ex iis impedimentis, in quoquam detegeretur, non est quod ulteriùs procedatur, sed, quoad fieri poterit, cnm consolatione dimittatur: si tamen in eo dona aliqua Dei illustriora cernerentur, priùs oporteret rem omnem cum Superiore conferre.

Quærenda circa vocationem. In Exa. c. 3. s. 13.

8 Si nullum tale impedimentum esset, ulteriùs interrogetur, an omnino decrevit sæculum relinquere, quibus de causis, aut quomodò desideria hæc ei in mentem venerint, & quàm dudum ea habuerit; an in hoc animi sententiâ remissior aliquando factus fuerit, & quatenus.

Tempus vocationis. In Exa. c. 3. s. 14.

9 A quo tempore deliberaverit Societatem ingredi, & quid ipsum impulerit, ut hoc potius quàm aliud institutum amplecteretur. An à quoquam, præsertim è nostris, primùm ad id motus

motus fuerit. Num deliberatum habeat animi propositum vivendi & moriendi in Domino in hac Societate. Et an fuerit in eam aliàs admissus, & quare sit egressus.

10 Num habeat æs alienum, aut alias obligationes. Num morbum aliquem accultum, vel manifestum, & an hereditarium, vel defectum in aliquâ sui parte patiatur. *Quæ obligatio.* In Exa. c. 3. §. 6. Ibid. §. 8.

11 Interrogetur de ætate, patriâ, parentibus, & eorum conditione, an rerum temporalium penuriâ premantur, & an eâ causâ vel quacumque aliâ necessariò ipsius operâ indigeant, aut probabiliter indigere possint. *De penuriam parentum, &c.* In Exa. c. 3. §. 1. Ibid. §. 2.

12 An sit ex legitimo matrimonio, num à progenitoribus jam olim Christianis, an à modernis, vel hæreticis descendat. An aliquis ex ejus progenitoribus notatus fuerit, vel declaratus ob aliquem errorem contra nostram Christianam & Catholicam Religionem. *De parentum origine.* In Exa. c. 3. §. 2.

13 Si litteris præditus est, interrogetur, ubi eis operam dederit, quantùm profecerit: ingenii autem & judicii specimen ex sermone & aliis conjicere licebit. *Circa doctrinam & prudentiam.* In Exam. c. 5. §. 1.

14 Si Coadjutor est futurus, petatur de ætate ac viribus; an omnino sorte Marthæ contentus futurus sit, & num aliquam artem noverit; & observetur, an ad virtutem & devotionem propensus sit. *Quid à Coadiutoribus petet.* P. 1. c. 2. §. 2. & 3.

15 Tandem curandum est, ut qui admit- *Vt institutum intelligant.*

P.1.c.4.§.3. ti desiderant, summam nostri instituti, probationesque ac difficultates quæ in eo sunt, benè intelligant. De iis verò, quæ hîc interrogantur, aut de instituto explicanda dicuntur, plura aut pauciora, juxta personarum qualitatem & cognitionem, inquiri & explicari poterunt.

Reliqua unde petenda. 16 Reliqua quæ ad officium Examinatoris pertinent, si quando cum iis, qui in primâ probatione sunt, vel aliis nostris illi obeunda erunt, petat ex officio Magistri Novitiorum.

Eadem petent Consultores, &c. 17 Ceteri verò à Superiore designati, ut cum illis colloquantur qui admitti petunt, iisdem ferè interrogationibus utentur, exceptis iis, quæ interrogato ruborem injicere possunt.

REGULÆ MAGISTRI NOVITIORUM.

De iis quæ ad ejus personam & instructionem pertinent.

CAPUT I.

Officii necessitas & gravitas. 1 REM esse magni momenti sibi commissam intelligat, quandoquidem exprimâ

mâ Novitiorum institutione pendet majori ex parte eorumdem profectus, & spes nostræ Societatis in Domino: curetque ut in dies per studium propriæ perfectionis, instrumentum aptius ad eos juvandos reddatur.

2 Amabilem se præstet, & vitæ integritate ac discretione ita se gerat, ut omnes qui in probatione sunt, ad eum in suis tentationibus confidenter confugiant, eisque seipsos confidenter aperiant, & ab eo consolationem & auxilium in omnibus in Domino sperent. *Amabilem se præbeat.* P.3.c.1.§.12.

3 In Domibus probationis separatis præter has regulas officii sui, habeat etiam regulas & omnes facultates aliorum Rectorum, exceptis iis quæ Novitiatui non conveniunt. *Habeat etiam Regulas & facultates Rectorum.*

4 Habeat socium Sacerdotem fidelem & in rebus spiritualibus exercitatum, à Provinciali designatum, qui in iis quæ in Novitiatu agenda sunt, sit ejus Coadjutor. Habeat etiam aliquem fratrem ex antiquioribus in virtute probatum & prudentem, qui juxta ordinem obedientiæ significet unicuique exercitia exteriora, in quibus occupandi sint, & manu ducat illos, cùm opus est, ad illa facienda. *Socios habebit.*

5 In Domo Probationis conjunctâ Domui professorum, vel Collegio, habitatione tamen distinctâ, Magister Novitiorum erit subordinatus Præposito vel Rectori: non tamen erit sub obedientiâ Ministri, sicut nec ejus socius: in eâ autem Domo vel Collegio *In Domo conjunctâ Collegio, &c. cui erit subordinatus.*

 cœna-

cœnatio ſit communis, menſâ aliquâ Novitiis & eorum Magiſtro deſignatiâ.

Quando pœnitents ei imponet.

6 Hic Magiſter Novitiorum pœnitentias in Novitiatu tantùm ſuis Novitiis imponere poterit, extra verò, non niſi conſulto Superiore.

Poteſtas ordinaria abſolvendi à reſervatis.

7 Habeat hic idem Magiſter Novitiorum poteſtatem ordinariam abſolvendi à caſibus reſervatis Novitios, qui ſub ipſius curâ degunt; niſi ejus Superiori hæc facultas aliquâ de causâ reſtringenda videretur.

Verſatus ſit in lectione librorum ſpiritualium.

8 Verſatum eſſe oportebit in lectione librorum ſpiritualium, ut deceptiones, quæ in ſpirituali vitâ accidunt, non tantùm experimento, ſed etiam lectione intelligat. Quibus autem utiliter ipſe uti poterit, ii ferè ſunt, qui in ſubjecto Catalogo numerantur. Novitiis verò eos tantùm legendos tradet, qui noſtro inſtituto conveniunt, ne quid ab eo alienum hauriant, aut quacumque ratione quidquam detrimenti capiant.

L I-

LIBRI

Ad usum Magistri Novitiorum accommodati.

BASILII Ascetica, & Regulæ.
Gregorii Moralia.
Augustini Confessiones, & meditationes.
Bernardus.
Bonaventuræ Opuscula.
Cassianus.
Homiliæ Dorothei, Macarii, Cæsarii Arelatensis Episcopi.
Opuscula Ephrem, Nili, Esaiæ Abbatis.
Diadochus.
Hugo de S. Victore, de Claustro animæ.
Richardus de S. Victore.
Humberti Institutiones Spiritualis vitæ.
Innocentius de contemptu mundi.
Thomas de Kempis de imitatione Christi, & alia ejus opuscula.
Vincentii tractatus de vitâ spirituali.
Ludovici Blosii opera.
Dionysii Carthusiani opuscula.
Albertus Magnus de Virtutibus.
Epistolæ Catharinæ Senensis.
Ludolphus de vitâ Christi.

Historici.

GREGORII Dialogi.
Gregorius Turonensis de gloriâ Confessorum, & vitâ S. Martini.
Eusebii historia Ecclesiastica.
Severus Sulpitius de vitâ S. Martini.
Vitæ Patrum selectæ.
Vitæ Sanctorum, Lipomani & Surii.
Petrus Damianus.
Petrus Cluniacensis de miraculis.
Litteræ Indicæ.
Vita Patris N. IGNATII, & alii similes ad Novitiorum utilitatem accommodati: ex quibus desumet aliquos pro illorum usu.

De prima probatione.

CAPUT II.

Admissus quanto tempore hospitum more diversabitur.
In ex. c. 1. §. 15. & p. 1. c. 4. §. 1.

9 POSTQUAM in Domino statuetur, ad probationem aliquem admittendum esse, in domo vel habitatione separatâ primæ probationis, hospitum more duodecim dies, vel usque ad viginti, & ampliùs, prout Superiori videbitur, diversetur: ut eo tempore de iis, quæ pertinent ad Societatem ipse certior redda-

reddatur, & Societas eumdem pleniùs in Domino cognoscat.

10 Postridie ei declarabitur, quomodò in eo loco se gerere debeat, ac nominatim ne verbo aut scripto (nisi Superiore aliquâ de causâ non levis momenti aliud videretur) cum externis vel domesticis agat, præterquàm cum iis, quos ad id Superior designaverit.

Et quomodò se gerere debeat declarandum. P. 1. c. 4. s. 4.

11 Librum completum Examinis absque declarationibus, Latinâ linguâ pro iis qui eam intelligunt, & vulgari pro aliis habeat, nec non & eisdem linguis Summarium Constitutionum, & regulas communes habere debet.

Ad id necessarios libros habebit. P. 1. c. 1. lit. D.

12 Elapsis duobus aut tribus diebus examinari accuratiùs incipiat, & relinquatur ei scriptum prædictum Examen, ut solus id maturiùs consideret, nisi in aliquo particulari aliud examen brevius proponendum esse Superior judicaverit.

Quando examinabitur accuratiùs. In Ex. c. 1. s. 13. & lit. A. & p. 1. c. 4. s. 5.

13 Posteà litteræ Apostolicæ Julii III. anno 1550. & Summarium Constitutionum, & Regulæ communes eidem ostendantur, & relinquantur, ut omnia per otium magis consideret: iis verò qui litteras Apostolicas Latinas non intelligerent, satis esset earum summam declarare.

Consideret Regulas & litteras Apostolicas. In Ex. c. 1. s. 13. & p. 1. c. 4. s. 5.

14 Ordo examinandi esse debet, in primis proponere, ac prosequi, quæ quatuor primis capitibus Examinis continentur: deinde ea quæ speciatim ad litteratos pertinent, vel

Ordo examinandi. In Ex. c. 1. lit. E.

Coadjutores, vel Scholares, aut Indifferentes: quamvis autem omnibus integrum Examan relinquatur, non ſunt tamen omnes particulariter examinandi, niſi de iis, quæ ad unumquemque pertinent: & ſi quid alicujus momenti occurrerit, quod Superiorem ſcire oporteat, ſcripto notabit.

Quæ magis illi explicanda.

15 In his omnibus proponendis & declarandis paulatim procedatur, ut qui examinantur, res omnes noſtri Inſtituti, juxta ipſorum gradum, benè percipiant, adſuam majorum ſatisfactionem & ſtabilitatem: & illa præſertim ſunt magis explicanda, quæ poſteà aliquam difficultatem afferre poſſent, ut de animi promptitudine ad ſerviendum Deo ubique & in re quavis; de manifeſtatione tum ſuorum tum alienorum defectuum juxta Conſtitutiones; de manifeſtatione etiam conſcientiæ ſtatutis temporibus, de indifferentiâ ad gradus Societatis in ſcholaribus & litteratis: ad quam indifferentiam diſertè intelligant, tum initio cùm Societatem ingrediuntur, tum poſteà ſexto quoque menſe, præcipuè verò cùm vota biennio elapſo emittere debent, Noſtros omnes obligari quarto quodam voto; quod verba illa formulæ votorum ſcholaſticorum continent, ſcilicet (*Promitto eamdem Societatem me ingreſſurum*) ut ſcilicet gradum Coadjutoris formati, vel profeſſi recipiant, prout Generalis Præpoſitus judicaverit.

Decr. 93. s. 16. Cong. 7.

Ex Decr. 66. 5. Cong. Gen.

16 Si

16 Si quis ad studia majorem propensionem quàm par esset & minorem indifferentiam, quàm ad alia ministeria Societatis præ se ferret, & videretur nihilominùs ad ea minùs aptus, non tantùm proponatur ei scriptum Examen, ut reliquis; sed & §. 2. cap. 7. accuratè illi explicetur, interrogeturque an patienter se dimitti sinet à Societate dummodò ab omni voto ac promissione liber maneat. *Quid cum propenso ad studia & non indifferente.* Decr. 78. Congr. 4.

17 Admoneatur, ut verè omnino ac sincerè respondeat: nam alter multa gravia incommoda inde oriri possent; & nihilominùs admoneri Confessarium oportet, ut si quis verè non respondisset, ejus de eâ re conscientiam stimulet. *Quid cùm non sincerè respondit.* In Ex. c. 3. §. 1. & lit. A. & c. 2. lit. A.

18 Si quid erit in interrogationibus, quod secretum requirat, id observabitur, ut par est, & interrogato placuerit: declaretur tamen ei, quòd juxta Constitutiones licebit rem omnem Superiori manifestare. *In interrogationibus servandum secretum.* In Ex. c. 3. §. 1. Ibid. c. 4. §. 8.

19 promittat relicturum se omnia bona sua post unum annum ab ingressu, quandocumque injunctum à Superiore ei fuerit: & declaretur, quòd actus hujus promissionis, nec votum est, nec solum propositum, sed promissio simplex, illâ conditione affecta, si ipse perseveraverit, & Superior ei injunxerit. *Promissio abdicandis se bonis.* In Exa. c. 4. §. 2. & Can. 1. Cong. 3.

20 Hoc tempore primæ probationis per quinque vel sex dies accuratè informentur prædicto modo de iis quæ ad institutum & ad *Accuratè informetur de instituto.* P. 1. c. 4. §. 1. & Decr. 78. Cong. 4.

ad ipſos pertinent, & lectione alicujus pii libelli, qualis eſſet de imitatione Chriſti, ſubinde recreentur.

Coadjutores temporales, quomodò inſtruendi.

21 Coadjutores verò temporales, qui legere non didicerunt, aut qui minùs ad hæc tractanda idonei videbuntur, quamvis in propriâ vocatione, juxta ipſorum captum, plenè inſtituendi ſunt; poterunt tamen hoc tempore aliquo exercitio corporali, aut labore manuum, judicio Superiorum, occupari, ſejuncti tamen ab aliis.

Lectiones prælegendæ & exhortatio facienda. In Ex. c. 5. ſ. 6. & p. 1. c. 4. ſ. 5. & decr. 78. Congr. 4.

22 Deinde qui litteris operam dederunt, de ſingulis facultatibus, in quibus verſati ſunt, ſingulas prælegant lectiones coram eis qui à Superiore ad eorum talentum cognoſcendum in doctrinâ & proponendi modo ſunt conſtituti, & poſteà exhortationem unam quiſque faciat.

Spiritualia Exercitia, primum experimentum. Dec. 78. Congreg. 4.

23 Tum ſi quis, antequàm fuerit in Societatem admiſſus, ſpiritualia Exercitia non fecerit, hoc primum experimentum (ut ſequenti capite, ubi de experimentis agitur, mox dicetur) juxta 4. c. Exa. §. 10. aggrediatur, & juxta exercitia ſuo tempore generaliter confiteatur; niſi ante ingreſſum fuerit alicui de Societate generaliter confeſſus: tunc enim ſatis erit, ſi ab eo tempore generalem confeſſionem incipiat: & eodem tempore conſcientiam ſuam Superiori, aut ei quem Superior deſignaverit, aperiat, juxta par 1. Conſt. c. 4. ſ. 6. & ſi ab aliquâ cer-

Exa. c. 4. ſ. 4.

Exa. c. 4. ſ. 36.

censurâ virtute nostrorum privilegiorum absolutus fuerit, admoneatur quòd si non perseveraverit, in eamdem reincidet. Declaretur etiam illi, si quæ vota cùm adhuc esset in sæculo emisit (præterquàm religionis determinatæ) in nostrâ Societate tamdiu suspensa esse, dum ipse in Societate manserit; quòd si recesserit, eadem obligatione teneri, quâ ante ingressum tenebatur. Expleto autem tempore hujus experimenti, sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum accipiet, & communem domum habitationis ingrediatur, ubi cum aliis versari, & in secundâ probatione diutius exerceri Novitii solent.

Can. 22. Congr. 1.

P. 1. c. 4. s. 6.

24 Si vel cujusquam valetudo, vel aliqua temporis aut personæ ratio persuaserit, non esse tam diu hæc mentalia exercitia continuanda, antequàm exercitia aggrediatur, per quatuor vel quinque dies vacare, & separatim recreari poterit; vel si Magistro Novitiorum videretur, factâ confessione generali, & peractis exercitiis primæ hebdomadæ. Sed quando hæc relaxatio longius ob valetudinem aut aliam rationem protrahenda Magistro Novitiorum visa fuerit, poterit sumpta Eucharistiâ etiam ad communem convictum admitti; & ubi firmior fuerit, sua exercitia peraget.

Qua causa differendi Spiritualia Exercitia. Dec. 78. Congreg. 4.

24 Si Superior judicaverit eum Domi retinendum, curet ut in libro ad id designato, quem penes se Procurator habere debet, scribatur

Asserventur, quæ à Novitiis afferuntur.

In Ex. c. 4. §. 4. & p. 1. c. 4. §. 6.

batur quidquid unusquisque Domum attulerit, cum subscriptione ejus qui examinatus est, & ut hæc alicubi separatim asserventur, quousque biennio expleto consueta vota emiserit.

Notet diem ingressus uniuscujusque. P. 1. c. 4. §. 6.

26 In alio libro, quem apud se habebit, notabit diem & annum ingressus uniuscujusque, incipiendo à die, quo primùm probationem intravit; & nomen & patriam, & quòd contentus sit observare omnia ei proposita. Quando verò aliqui in Coadjutores temporales & Indifferentes admittentur, speciatim id scripto declaretur, quòd ut tales examinati & admissi fuerint; & hæc, qui examinatus est, manu suâ subscribat; & si scribere nescit, alius ejus nomine scribat.

De secundâ probatione.

CAPUT III.

De experimentis.

Experimenta serio capiantur. In Exa. c. 4. §. 9.

27 IN primis diligenter curet, ut Novitii sex illis experimentis, quæ in Constitutionibus traduntur, seriò & cum desiderato fructu exerceantur: intelligatque præcipuam Novitiatu partem in his probationibus positam esse.

28 Exer-

28 Exercitia ſpiritualia primùm ſingulis, eo quo proceduut ordine, præſeripto tempore atque exactè tradantur, ſecundùm uniuſcujuſque diſpoſitionem & captum, juxta Regulas libri Exercitiorum; prætermiſſis tamen his, quæ ad electiones ſpectant; ut inde, præter alia, certam ac noſtro inſtituto conſentaneam mente & voce orandi rationem habeant, quam in poſterum ſervare debeant.

Quomodò Exercitia ſpiritualia tradenda. In Exa c. 4. ſ. 10. & p. 3. c. 1. ſ. 20.

29 Quoad ſecundum Experimentum, quo hoſpitalibus per menſem ſervire debent, videbit ipſe, quid magis expediat, an noſtros ibidem cibum capere & dormire, an verò per aliquot horas quotidie miniſterium ægris impendere.

Secundum Experimentum quomodò peragendum. In Exa. c. 4. ſ. 11.

30 In hac probatione advertat, ne noſtri nimio fervore ſuæ valetudini noceant, aut periculo contagionis alicujus morbi ſe exponant: admonebitque, ne ingrediantur partem illam Xenodochii, ubi mulieres habitare ſolent.

Morbus ac mulieres vitent ubi ſunt.

31 Menſe alio ad peregrinandum ſine pecuniâ mittantur, oſtiatim pro Chriſti amore mendicando, ut ad incommoditatem comedendi & dormiendi aſſueſcant, & ut omni ſpe abjectâ, quam in pecuniis & rebus aliis creatis poſſent conſtituere, eam integrè & verâ cum fiduciâ in Domino conſtituant.

Peregrinationes. In Exa. c. 4. ſ. 12.

32 Advertendum, ne imbecilles aut tenerioris ætatis his peregrinationibus notabile

Quomodò ſubeunda.

bile detrimentum patiantur, ne fiant asperiore hyeme, aut ferventiore æstate; illisque regulas Peregrinorum, litteras patentes, & cùm opus erit, particularem etiam instructionem tradet, & ab ultimo loco, ad quem perveniunt, testimonium à Superiore Domus vel Collegii Societatis, si ibi fuerit, vel ab alio si de digno secum ferant, quòd suam devotionem secuti sine ullâ cujusquam querelâ eò pervenerint. Et in secundo, quinto, & sexto experimento, juxta Constitutiones idem servetur.

In Exa. c. 4. §. 20.

Ibid. §. 19. & 22.

Advertendum in 4. experimento. Id Exa.c.4. §. 13.

33 In quarto Experimento, quo in officiis abjectis exercentur, advertat, ne nimiâ corporis fatigatione spiritus obruatur: & à Scholasticis fiat potiùs ad propriam cujusque abnegationem & humiliationem, quàm pro domestice aliquâ necessitate. Dum autem hæc probatio fit in Domo probationis, vacabit qui ita probatur, ab aliis exercitiis aliorum Novitiorum, exceptis conferentiis & exhortatione ordinariâ.

Novitiorum cura extra Domum probationis. In Exa.c.4. §. 16. P. 3.c.1.lit. D.

34 Cùm hæc probatio non fit in Domo probationis, sed in Domibus professis aut Collegiis, sit aliquis qui Novitiorum peculiarem curam gerat, ubi in recreatione separati sint, adjunctis aliis, à quibus in Domino adjuvari possint.

Doctrina Christiana qualis usus. In Exa.c.4. §.14.

35 In docendâ doctrinâ Christianâ pueros ac personas rudes, publicè vel privatim, prout occasio se obtulerit, & in Domino ei commodius

dius visum fuerit, tamquàm in te propriâ nostri instituti Novitios exercendos curabit, habitâ personarum ratione.

36 In confessionibus audiendis, & prædicatione Divini verbi, Domi aut foris, circa finem primi anni probentur, qui ap hujusmodi ministeria idonei inveniεntur, & bonæ ædificationis specimen jam dederint; eo tamen modo, ne tamquàm operarii ordinarii ad ministeria hæc exercenda exponantur, sed brevi tempore, & ad probationem, *Qui probandi in confessionibus & prædicatione.* In Exa. c. 4. s. 15.

37 Tametsi Exercitia spiritualia exactè omnibus in principio tradenda sunt; quoad reliqua tamen experimenta, si quod eorum permutandum, aut multùm moderandum judicaret, id ne faciat inconsulto Provinciali: quamquàm anteponere aut postponere ipse ea poterit, pro ratione personarum, temporum, aut locorum. *Experimentorum permutatio.*

38 Advertat, ut hæ probationes inter se debitis spatiis distinguantur, ita ut novitii unâ peractâ, aliquamdiu ad solita exercitia Domus probationis redeant; ut corpore & spiritu recreati, uberiorem fructum ex præteritis laboribus colligant, eâ tamen ratione, ut intra annum omnes absolvantur. Quòd si peculiari aliquâ de causâ hæ probationes ad secundum annum differendæ viderentur, priùs Provincialis consulatur. *Probationes ex intervallo intra annum absolvantur.* In Exa. c. 2. s. 16.

39 Præter hæc experimenta, alia fieri hoc *Alia experimenta fieri.*

I biennio

& hæc repeti possunt. In Exa. c. 4. §.16. & p. 9. c. 3. §. 8. lit. E.

biennio probationis possunt, & hæc eadem ex parte repeti, quando in Domino ita expedire judicaverit: & quidem omnia cum maturitate, & prudentiâ, & ædificatione etiam externorum, sunt facienda.

De institutione & regimine Novitiorum.

Mortificationes publicæ ordinariæ.

40 NE fiant mortificationes publicæ, nisi ordinariæ, juxta Constitutiones, ut sunt præter solita experimenta, petere ostiatim eleemosynam, comitari emptorem ad con-portanda ea quæ emuntur, indui vestibus vilioribus, quæ tamen religiosos deceant, & alia id genus, ut in officio Rectoris dicitur.

Quando vestitu humili probentur. P. 3. c. 2. lit. C & in Exa. c. 1. §. 13. lit. F.

41 Convenit ut qui probantur, vestitus ratione ad mortificationem & abnegationem sui, & ad mundum ejusque vanitatem sub pedibus conculcandam, juventur, & id quidem quantum consuetudo, officium, & personarum circumstantiæ patientur. Discretioni autem ejus relinquitur, habitâ ratione ædificationis, an cum eisdem vestibus, quas ex sæculo tulerunt, incedere sint permittendi, an verò cum aliis eas permutari oporteat.

Obedientia, & paupertate exerceantur. P. 3. c. 1. lit. V.

42 Conferet, ut aliquando occasionem præbeat iis qui probantur, exercendi obedientiæ & paupertatis virtutem, eosdem tentando ad

ad majorem ipsorum utilitatem spiritualem: in hoc tamen mensura juxta uniuscujusque vires observetur.

43 In pœnitentiis & corporis afflictionibus advertat, ne nimius hujusmodi rerum usus tantoperè vires debilitet, ut posteà ad ministeria nostri instituti inutiles reddantur: nec contrà tanta in illis sit relaxatio, ut fervore spiritus refrigescente; humani ac inferiores affectus incalescant. *Modus in pœnitentiis.* P.6.c.3.§.1.

44 Lectiones fiant de his quæ ad institutum pertinent,& continentur Litteris Apostolicis, Regulis, & Constitutionibus; præcipuè verò de iis quæ in Examine,& tertiâ Parte habentur, aut de aliis quæ eò feruntur,mutatâ interdum materiâ, ut tædium tollatur: modus verò lectionum facilis sit & simplex,& ad Novitiorum animos ad instituti amorem, & solidarum virtutum perfectionem promovendos accommodatus. *Lectiones de rebus Instituti.*

45 Explicetur brevi enarratione Doctrina Christiana, ac modus benè & cum fructu confitendi, communicandi, Missam audiendi, & eidem decenter ministrandi; orandi itidem, meditandi, & libros denique pios legendi pro captu uniuscujusque, tradatur. *Doctrina Christiana & modus in Sacramentis, Missa, oratione, lectione tenendus.* P.3.c.2.§.20.

46 Admoneat crebrò Novitios, ut in omnibus rebus Deum quærant, & in suis actibus intentionem puram ad Dei beneplacitum dirigant; ut familiares cum Deo in spiritualibus *Quibus de rebus Novitii crebrò monendi.* P.3.c.1.§.26. P.10. §.2.

I 2 de-

devotionis exercitiis esse curent; & tandem ita sint instructi Novitii, ut nihil perfectionis, quod divinâ gratiâ consequi possint in absolutâ nostri instituti observatione, prætermittant.

P. 6. c. 1. s. 1.

Omnes perspectos habeat, & rationem su suaviter exigat.

47 Omnes perspectos habeat, ut magis illis prodesse possit: ad quod juvabit, cum illis frequenter sigillatim agere, & rationem ab unoquoque rerum suarum suaviter exigere: in his autem privatis colloquiis magnam utilitatem positam esse sciat.

In Regulis modestia instituat. P. 3. c. 1. s. 4.

48 Det operam ut Novitii religiosam modestiam præseferant, juxta Constitutiones, & regulas, quæ de eâ conscriptæ sunt; in quibus tempore Novitiatus diligenter instituendi erunt.

Rerum spiritualium rationem requirat.

49 Cognoscat, quem procedendi modum in oratione & examine servent: & petat interdum, an contra aliquem defectum adhibeant examen particulare, & quando resistunt tentationibus, an propriis remediis utantur: in acquirendis virtutibus quam rationem teneant: & intelligat demum, an in his omnibus præstent ea quæ ab ipso acceperunt.

Quando quis mutandus de loco. P. 3. c. 1. lit. A

50 Si aliquis sollicitetur vel perturbetur ab hominibus, qui in viâ spiritus non benè procedunt, & expediat illum in alium locum transferri, Provincialem tempestivè moneat.

Quales in cubiculo sint. P. 3. c. 1. lit. D

51 Si duo in eodem cubiculo habitent, alter eorum ejusmodi sit, ut minimè dubitetur,

tur, quin alter sit ejus societate profecturus: & eamdem ob causam inter cubicula, quæ seorsum unicuique juniorem assignantur, par est aliquos maturos ex antiquioribus intermisceri.

52 Si aliquando permittendum videretur, ut aliquis consanguineos vel amicos, quos in sæculo habebat, alloqueretur, coram aliquo à Superiore ad id designato id fiat, & breviter; nisi particulares ob causas aliud statueret Superior totius Domus vel Collegii. *Quando, & quomodò cum externis loquendum.* P.3.c.1.lit.B

53 Novitii non sunt, ut plurimùm, assignandi in socios nostris, qui adeunt domos sæcularium; nec debent habere officia publica, in quibus necessarium sit agere cum externis, ut Emptoris, Ianitoris, & Sacristæ. *Officia publica ne habeant.*

54 Videat, num aliqui in schedulis Novitiis assignandi sint, ut cum eis loqui possint, quorum exemplo & colloquiis proficiant in Domino: & si cum aliis sine facultate egerint, debitam eis pœnitentiam injungat. *Assignandi qui cum Novitiis loqui possint.* P.3.c.1.§.3. & lit. D.

55 Admoneat eos, ne vota ante biennium emittant sine Superioris facultate, quam in primo anno novitiatus, solus Provincialis re maturè consideratâ dare poterit. Horum autem, qui hæc vota semel apud se ex licentiâ Superioris, juxta formulam Societatis emiserint, memoria in libro aliquo asservetur, & posteà tempore novitiatus, bis *Facultas, & modus emittendi vota ante biennium.* P.3.c.1.lit.T P.5.c.4.lit.G

Can. 9. Congreg. 4. Can. 1. Cong. 2.

in anno ſtatutis temporibus, ſeorſum ab aliis, qui biennium expleverunt, ipſi ſimul inter ſe illa renotabunt.

Quid de ineptis.

56 Diligenter obſervare debet in toto probationis decurſu, an ineptus aliquis, aut inutilis noſtro inſtituto probabiliter futurus ſit: in quo major habenda eſt ratio boni communis Societatis ad gloriam Dei, quàm particularis cujuſque: quid autem ſentiat in hac re, ad minimum ſexto quoque menſe ad Provincialem ſcribat, ut ipſe provideat.

Vota in fine biennii emittenda.

In Ex. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 43. Ibid. c. 4. §. 41. In Ex. c. 4. §. 16.

57 De ſingulis etiam ſub finem biennii ad eumdem ſcribat; ut cum illius facultate conſueta vota Societatis emittant, aut diutius probentur: priùs autem quam vota emittant, per hebdomadæ ſpatium ſe colligant, & aliqua exercitia ſpiritualia, præter alia quæ præſcripta ſunt, faciant. Curandum autem erit, ut in libro, in quo notantur nomina eorum, qui hujuſmodi vota ſimplicia emittunt, poſtquam illa quis emiſerit, ſubſcribat ſe tali die & anno emiſiſſe vota, & clarè intellexiſſe vim illius promiſſionis eſſe manere ſe obligatum ab eam indifferentiam, de quâ in Regulâ 15. dictum eſt, in hanc formam.

Ex. dec. 66. 5 Cong. Gen.

Formula ſubſcriptionis.

Ego (N.) ſtatis temporibus examinatus emiſi vota Scholaſticorum approbatorum, juxta formulam conſuetam Societates, die tali & anno, celebrante (N.) & clarè intellexi illis verbus, Promitto me ingreſſurum, *&c. contineri quartum vo-*

votum, quo me obligavi ad acceptandum quemcumque gradum Coadjutoris formati, sive Professi, prout Præposito Generali ad majus Dei obsequium fore videbitur.

58 Scholastici qui studiis absolutis tertium probationis annum peragunt, in variis experimentis, & speciatim in nonnullis jam dictis quamvis illis priùs jam perfuncti fuerint, probentur. Hujus autem probationis tempore in scholâ affectus se exerceant, & in rebus spiritualibus, & corporalibus, quæ ad profectum in humilitate, & abnegatione universi amoris sensualis, voluntatis, & judicii proprii, & ad majorem cognitionem & amorem Dei conferunt, insistant. *Tertia probationis peragendæ modus.* In Exa. c. 4. s. 16. P. 5. c. 2. s. 1.

59 Adhibeat deligentiam, ut Coadjutores temporales in modo orandi juxta Constitutiones instruantur; eosq; mysteria Rosarii doceat, & privatim instruat, ut ad suæ vocationis ministeria afficiantur, & sorte Marthæ contenti sint. *Coadjutoris in quibus instruendi.* P. 4. c. 4. s. 41. In Exa. c. 6. s. 6. & 7. & P. 1. c. 2. s. 2.

60 Exhortationibus ordinariis omnes intersint; Coadjutores tamen temporales, & Indifferentes non interrogentur in Conferentiis, nisi cum rerum & personarum delectu, neç ad Tonos conveniant: & ii quidem per annum ad minimum in Domo probationis sint: reliquo autem biennii tempore sic sub curâ Magistri erunt, ut aliis officiis ad instar aliorum Coadjutorum vacare possint, & tempus ordinarium *Exhortationibus omnes intersint. In conferentiis quinam interrogandi.* Dec. 93. s. 15. Cong. 7.

orationis Domus vel Collegii, ubi agent, habeant: experimenta tamen, ad quæ apti fuerint, intra annum absolvant.

Lectiones, conferentia, & toni.

61 Quando erit concio Domi vel in ecclesiâ, quam Novitii sint audituri, eo die à Lectionibus, & Conferentiis, & Tonis liberi erunt.

Dies vacationis.

62 Singulis hebdomadis die unâ à solitis exercitiis vacent, in quâ aliquid honestæ recreationis poterunt sumere Domi vel foris.

De examine semestri Novitiorum.

Sexto quoque mense consideranda. In Exa. c. 1. §. 13. & c. 4. §. 4. P. 1. c. 1. lit. D

63 SEXTO quoque mense per biennium Probationis, litteras Apostolicas, & Regulas unusquisque videre & considerare debet, & Examen relicto secundo & tertio capite, & aliis, quæ ad gradum suum non pertinent, ut Regulâ 12. & 13. dictum est. Deinde postquàm hæc omnia viderit, interrogetur:

De quibus est præterea interrogandus.

64 An prædictis omnibus contentus sit, an verò aliquid dubii vel difficultatis circa eâ occurrat: quæ experimenta peregerit, & quomodò in illis se habuerit.

Propositum vocationis. In Exa. c. 5. §. 4. Ibid. c. 3. §. 14.

65 An vires sibi corporales, & spirituales suppetere sentiat ad labores perferendos, qui in Societate requiruntur: num deliberatum habeat animi propositum vivendi & moriendi in hac Societate IESU Domini Nostri.

66 Exa-

66 Examen hoc factum esse notetur scripto, ut constet. Quòd si quid novi occurrat, aut si qua mutatio alicujus momenti accidat, Superiorem certiorem reddat. *Examen scripto constet.*

67 Demum qui sic examinatus est, reddet rationem conscientiæ suæ Superiori, aut ei quem Superior delegaverit: & ab ultimâ confessione generali incipiendo generaliter confitebitur Sacerdoti qui fuerit à Superiore designatus. *Cui ratio conscientiæ, & generalis confessio facienda.* In Exa. c. 4. §. 48. Ibid. §. 41.

De ordine Domus Probationis.

CAPUT IV.

68 NOVITII manè post pulsum campanæ, dum surgunt, dum se induunt, & lectum decenter operiunt, aliquas orationes ad Deum fundant, aut aliquid in Domino meditentur: & reliquo semihoræ spatio, piâ aliquâ lectione, aut aliâ ratione ad oratione se præparare poterunt. *Quid manè cum surgunt.*

69 Posteà integram horam orationi mentali aut vocali, vel meditationi dent, juxta cujusque captum, & Magistri Novitiorum instructionem. *Unâ horâ orabant.* P. 4. c. 4. §. 3. & 4. lit. B. & C. & Can. 6. Cong. 4.

70 Absolutâ oratione, media illis conceditur hora ad lectum & cubiculum componendum, *Semihora ad cubiculum componendum.*

P.4.C.4.S.4. nendum, & ad diſpiciendum, quem fructum ex oratione collegerint.

Miſſam audiant. P.3.C.1.S.12. & 20.

71 Poſt hæc, Miſſam devotè & reverenter audiant: quâ abſolutâ, interſint lectioni ſeu exhortationi, quæ de rebus ſpiritualibus bis in hebdomadâ, per dimidiam horam, illis fiet: reliquâ autem dimidiâ ſtatim repetent audita, & conferent inter ſe terni, aut quaterni, ſine ullâ diſputatione, ſed cum humilitate & modeſtiâ.

Collationum modus & materia.

72 Sequenti die, iis de rebus, ut meliùs ad praxim reducantur, eadem horâ fient collationes, hac ratione, ut lectione præcedenti breviter per unum aut plures à Magiſtro deſignatos repetitâ, proponat aliquis quomodò vincatur talis tentatio aut difficultas in re propoſitâ, aut unde oriatur hoc vel illud impedimentum, & quid remedii poſſit adhiberi, & alia ſimilia: poſtquàm autem aliqui dixerint quid ſibi occurrat, Magiſter conſtituet quid tenendum ſit.

In corporalibus ſe exerceant. P.4. C.4. S.3. & 4. P.3.C.1.S.20.

73 Reliquo toto tempore uſque ad examen, quod ſemper ante prandium fiet per quartam horæ partem, in ſuis officiis, aut in aliquo exercitio corporali, aut labore manuum à Magiſtro Novitiorum præſcripto occupabuntur: aliquid tamen temporis quotidie, præſertim ante prandium, tribuant Regulis, & Doctrinæ Chriſtianæ, & aliis, quæ judicio Magiſtri Novitiorum cuique convenient,

ad-

addiſcendis & memoriæ mandandis.

74 Poſt examen ſequatur prandium, quo abſoluto horam integram recreationi dabunt, tam qui in priore quàm qui in poſteriore menſâ pranſi erunt. Tempore autem recreationis, poterunt mutuò colloqui, dummodò pauciores quàm quatuor non conveniant, niſi aliter Magiſtro videretur. Agent autem de exemplis vitæ Chriſti, vel Sanctorum, aut de his quæ cum ædificatione in Societate fiunt, aut de re aliquâ utili in Domino. *Hora recreationis transigenda.* P. 3. c. 2. lit. D.

75 Expleto recreationis tempore, audito campanæ pulſu, ſeſe ad cubicula recipiant (prçter eos, qui in aliquibus officiis occupati erunt) ut aliquid legant, vel ſcribant, vel quid aliud agant, juxta Magiſtri præſcriptum. *Quid post expletam recreationem.*

76 Poſt finitam horam, omnes cum Magiſtro convenient, & penſum aliquod eorum, quæ anteà memoriæ mandaverint, reddent. Poſteà explicabitur illis bis ſingulis hebdomadis, per dimidiam horam Doctrina Chriſtiana: deinde eam recitabunt uno ſtante & interrogante, & aliis reſpondentibus, vel ſeſe invicem interrogantibus: & inſtruantur in modo docendi illam, juxta morem regionis. Uno verò die cujuſque hebdomadæ, fiant Toni. *Memoriter recitabunt.* P. 3. c. 1. §. 2.

77 His expletis, ad ſua officia vel ad aliquid legendum, aut alias occupationes ſe conferent: deinde ante ultimam horam quæ cœnam prçcedit, per ſemihoram orationi vacabunt: *Ad exercitium redibunt.* Dec. 41. Congr. 2. & Can. 12. Cong. 1.

cabunt: ipſam verò horam ultimam, ſequentem ante cœnam, partim officiis domeſticis, partim corporali exercitationi, vel aliis occupationibus, quas Magiſter præſcripſerit, impendent.

Recreatio post cœnam. P.4. c.4. ſ.3. & 4.

78 Poſt cœnam horam integram recreationi dabunt, reliquo tempore uſque ad examen (quod ſemper fiet antequàm cubitum eant, per quartam horæ partem) poterunt aliquid legere, vel alià ratione ſe ad orationem ſequentis diei præparare, vel aliud facere, pro arbitrio Magiſtri Novitiorum.

Silentium, quando & quomodò ſervandum. P.3. c.3. lit. D

79 Novitios inter ſe converſari non convenit: ſed ſilentium invicem, & cum aliis obſervare, niſi in rebus in quibus loqui neceſſe ſit; excepto recreationis tempore, de quo jam ſuprà dictum eſt.

De examine eorum qui biennio abſoluto in Scholaſticos approbatos admittuntur.

CAPUT V.

Interrogationes poſt biennium. P.4. c.3. ſ.3.

80 POSTQUAM quis biennium Novitiatus, peractis experimentis expleverit, & ad interrogationes, quæ ſexto quoque menſe

se fiunt responderit, antequàm vota Scholasticorum emittat, interrogetur,

81 An velit se duci sinere circa ea quibus studere debet, ac studiorum modum & tempus, juxta quod Superiori videbitur. *Circa studia.* In Ex. c. 7. §. 3.

82 An contentus futurus sit eodem atque alii modo, in Collegio agere, nullisque privilegiis aut prærogativis minimum omnium qui in eo fuerint anteire, omnem sui curam Superiori relinquendo. *De indifferentiâ ad omnia.* In Exa. c. 7. §. 4.

83 An statuerit omnino apud se, studiis absolutis, ac probationibus peractis, Societatem, ad vivendum in eâ & moriendum, ingredi in eo gradu quem Superior constituerit, ad majorem Dei gloriam. *Circa gradum, & ingressum Societatis.* In Exa. c. 7. §. 5.

84 Admoneatur, quòd votis post biennium ab ipso emissis non poterit sine facultate Generalis à Societate nostrâ recedere, nec ad aliam Religionem, exceptâ Carthusiensium, transire sub pœnâ excommunicationis ipso facto incurrendâ, juxta Bullam Pii Quinti, anno M. D. LXV. expeditam. *Post vota non manet liber.*

De

De examine Scholaſticorum ſtudiis abſolutis.

CAPUT VI.

An ſint firmi in ſuis votis & deliberatione.
In Ex. c. 7. ſ. 7.

85 SCHOLASTICI ſtudiis ſuis abſolutis, ſtatim poſt quàm ad tertium annum Probationis peragendum miſſi fuerint, generatim interrogandi ſunt, an firmi in ſuâ deliberatione & votis & promiſſione Deo oblatis antequàm ad ſtudia ſe conferrent, permaneant; ut eorum ſtatus meliùs cognoſcatur, & ipſi magis in Domino juvari poſſint.

Alia interroganda.
In Exa. c. 7. ſ. 8.

86 Interrogentur etiam & examinentur particulatim eiſdem interrogationibus & examine, quo ſexto quoque menſe, antequàm ad ſtudia mitterentur, interrogati fuerunt; ut Superioribus eorum memoria renovetur, & mutatio, ſi aliqua in rebus jam affirmatis accidiſſet, cognoſcatur.

Reddent conſcientiæ rationem.
In Exa. c. 4. ſ. 39.

87 Poſtremò reddent rationem vitæ ſuæ, inchoando ab eo tempore, quo eam reddiderunt, quando ad ſtudia miſſi ſunt.

RE-

REGULÆ MODESTIÆ.

1 IN converſatione noſtrorum illud in univerſum dici poteſt, ut in omnibus externis actionibus appareat in noſtris modeſtia & humilitas conjuncta cum religioſâ maturitate: ſpeciatim autem hæc obſervanda erunt. *Modeſtia, humilitas, & religioſa maturitas.* P.3. c. 1. ſ.4.

2 Caput huc illuc leviter non moveatur, ſed cum gravitate, ubi opus erit:& ſi opus non ſit, teneatur rectum cum moderatâ inflexione in partem anteriorem, ad neutrum latus deflectendo. *Caput leviter non movendum.*

3 Oculos demiſſos, ut plurimùm, teneant; nec immoderatè eos elevando, nec in hanc, aut illam partem circum flectendo, *Oculi demiſſi.*

4 Inter loquendum, cum hominibus præſertim alicujus auctoritatis, non defigatur aſpectus in eorum vultus, ſed potiùs ſub oculos. *Inter loquendum.*

5 Rugæ in fronte, ac multò magis in naſo, evitentur; ut ſerenitas exteriùs cernatur, quæ interioris ſit indicium. *Rugæ evitentur.*

6 Labia nec nimis compreſſa, nec nimiùm diducta. *Labia.*

7 Tota facies hilaritatem potiùs præ ſe *Hilaritas in facie.*

ferat,

ferat, quàm tristitiam, aut alium minùs moderatum affectum.

Vestes composita. 8 Vestes sint mundæ, & cum religiosâ decentiâ compositæ.

Manus quieta. 9 Manus, si non in sustinendâ veste occupentur, decentur quietæ teneantur.

Incessus moderatus. 10 Incessus sit moderatus sine notabili festinatione, nisi necessitas urgeret: in quâ tamen, quantùm poterit, decoris ratio habeatur.

Gestus & motus. 11 Omnes denique gestus ac motus ejusmodi sint, qui apud omnes ædificationem pariant.

Ordo simul incedendi. 12 Si plures simul erunt, ordinem præscriptum à Superiore, bini vel terni incedendo, servent.

Modestia in loquendo. 13 Si loquendum fuerit, meminerint modestiæ, & ædificationis tum in verbis tum in ratione ac modo loquendi.

INSTRUCTIO

Ad reddendam conscientiæ rationem juxta morem Societatis.

Necessitas reddendi conscientiæ rationem. INTELLIGANT singuli, dum rationem conscientiæ sunt reddituri, quanti momenti Pater Noster sanctæ memoriæ IGNATIVS id duxe-

duxerit, ad majorem Divinæ bonitatis gloriam; ut subditi magis in spiritu cum gratiâ uberiori proficiant, ac tantò majore cum diligentiâ, amore, & sollicitudine juvari, & à periculis conservari possint, ut quæ in Examine, & Constitutionibus toties commendantur, & §. 40. summarii Constitutionum præscribuntur de reddendâ ratione conscientiæ, exactè serventur. Proinde unusquisque magnâ cum puritate, sub sigillo confessionis aut secreti, aut quacumque ratione ei placuerit, & ad majorem ipsius consolationem fuerit, totam animam suam integrè manifestam faciat, nullam rem celando, quâ Dominum universorum offenderit post ultimam rationem redditam conscientiæ: vel certè aperiat eos defectus, qui magis ab eo tempore gravant ipsius animam.

In Exa. c. 4. s. 34. & seq. & p. 4. c. 10. s. 5. & p. 6. c. 1. §. 2.

Capita rerum.

Capita verò, quibus conscientiæ ratio reddi debet, hæc ferè erunt: ex quibus cùm ea retulerint, quæ ad plenam sui manifestationem dicenda putaverint, petant à Superiore, ut eos interrogando juvet, ac suppleat, si quid esse judicet, quod ad majorem Dei gloriam, & suorum notitiam scire velit.

Circa vocationem.

1 An vivat contentus juxta suam vocationem.

Vota ut observet.

2 Quomodò se habeat circa obedientiam, etiam intellectus, pauperratem, castitatem, & usum aliarum virtutum; & quarum præcipuè studio intentus sit.

An tentationes sentiat, & quomodo resistat.

3 An sentiat aliquas animi perturbationes aut tentationes molestas, & de facilitate, seu difficultate, & modo eis resistendi; & ad quos affectus, vel peccata sit magis propensus & incitatus.

An contra Constitutiones.

4 An contra Constitutiones, vel Regulam aliquam, vel ordinationem Superiorum firmum judicium habuerit, vel contra eam disputaverit.

De instituto, & zelo animarum.

5 Quid sentiat de ipso instituto Societatis, & mediis, quibus illa utitur ad suum finem consequendum; & quem experiatur in se zelum animarum.

Ut orationi sit affectus.

6 Quomodò spiritualibus rebus sit affectus, quantum temporis orationi tribuat, & num vocali, an potiùs mentali juvetur, & utri plus temporis tribuat, & quem modum in orando teneat.

Consolatio, & desolatio.

7 Num in usu rerum spiritualium consolationem & devotionem habeat, an verò contrà desolationem, ariditatem, & vagationem animi patiatur; & quomodò in iis se gerat.

Fructus communionis, examinis, &c.

8 De fructu quem ex communione, confessione, examine, præsertim particulari, & aliis exercitiis spiritualibus percipiat.

De fructu majori vel minori.

9 Num post ultimam rationem conscientiæ, quam reddidit, majorem an minorem fructum fecerit; & quem animum experiatur ad perfectionem consequendam.

10 Quo-

10 Quomodò observet, quæ ex Constitutionibus, & Regulis tum communibus, tum officii sui ad eum pertinent. *Constitutionum observatio.*

11 De mortificationibus, pœnitentiis, & aliis exercitationibus, quæ faciunt ad spiritus profectum; & in specie de præparatione ad injurias, & ad alia, quæ ad Christi crucem pertinent, ferenda, atque eorum desiderio. *Mortificationes & pænitentia.*

12 De sociis, & quomodò ex eorum conversatione proficiat in Domino; & an alicui plus sit familiaris, quàm aliis. *De Sotiis.*

13 An aversionem animi sentiat ab aliquo, & an offensus sit in aliquo à Superioribus, vel officialibus, vel quavis aliâ personâ, & quomodò sit affectus erga Superiores. *De affectu circa Superiores.*

14 An tentationes aliquas sit passus, quas alii intellexerint, præsertim circa vocationem. *An tentationes alii intellexerint.*

REGULÆ
PEREGRINORVM.

1 PERSUADEANT sibi, peregrinationis fiinem non tam esse corporis defatigationem, & ut multum iter conficiant, quàm ut ex eâ fructum aliquem spiritualem percipiant: atque ex eo fine, & iter ipsum & ceteros peregrinationis labores moderentur. *Peregrinationis finis.*

Litaniæ, vel Itinerarium.

2 Litanias simul omnes quotidie in *ipso* itineris ingressu, vel Itinerarium dicant; nec orationem, & consuta examine prætermittant, & alias etiam Regulas observent, quantum ratio itineris permittet.

In itinere meditatione, & piis colloquiis sublevent ur.

3 Studeant frequenti oratione & meditatione comitem itineris sibi Christum facere: & colloquiis interdum piis & religiosis, ac lectione alicujus libri pii molestias itineris levare poterunt. Quòd si cum externis in viâ aut in hospitiis egerint, meminerint pro ratione sui gradus, habitâ ratione temporis & personarum, sermones de rebus *spiritualibus* inducere, & fructum aliquem, quoad poterunt, efficere.

Eleemosynas quomodo petent. In Exa. c. 4. §. 12.

4 Eleemosynas simpliciter pro Christi amore petant; ut omni spe illâ abjectâ, quam in pecuniis & rebus creatis habere possunt, integrè, verâ cum fide, & ardenti amore eam in suo Creatore ac Domino constituant; memores, à Christo Domino Apostolos sine sacculo & perâ missos; ipsum etiam Dominum non habuisse, ubi caput reclinaret.

Indigentiam, penuriam, & injurias patienter ferant In Exa. c. 4. §. 12. & 26. Ibid. §. 44.

5 Indigentiâ & penuriâ rerum corpori necessariarum probari exoptent, ut ad incommoditatem cibi somníve capiendi libenter assuefiant: injurias verò, illusiones, & opprobria, quæ in itinere inferri contigerit, patienter cum Dei gratiâ ferant, gaudeantque, materiam præberi sibi imitandi aliquo modo Chri-

Christum Dominum, ejusque vestibus atque insignibus seipsos induendi.

6 Qui majoribus pollent ad viam peragendam viribus, eos qui sunt infirmiores, subsequi & non præcedere debent: & iter cujusque diei horum debilium infirmitate commensuretur. Quòd si quis viribus destitueretur, jumento aut aliâ ratione juvari debet: quâ in re non qualitatis personarum, sed necessitatis & caritatis fraternæ ratio est habenda. *Debiles ut sublevandi.*

7. Si quis in morbum incideret, ita ut ulterius progredi non posset, nec expediret reliquos ibi moram trahere; si vicinum esset Collegium aut Domus Cocietatis, eò esset æger (si modò morbus patiatur) deducendus: alioqui aliquis ex nostris illi erit socius relinquendus, ut consolationi ei sit & auxilio: ægro autem viribus restituto, cœptum iter ambo prosequentur. *Quid cùm in morbum inciderint.*

8 Si in viâ ab honesto & pio amico invitarentur, posset qui præest hospitalitatis beneficium admittere: tunc autem curare debent verbis & religioso exemplo hospites ædificatos in Domino relinquere. *Invitati, verbis & exemplo hospites ædificent.*

9 Ejusdem ædificationis & exempli in omnibus hospitiis meminisse debent; sobrietatis etiam in mensâ, & modestiæ in conversatione numquàm obliviscantur. *Sobrietas, modestia, & ædificatio.*

10 Cùm in itinere ad Collegia vel Domos Societatis divertent, studeant omnes bonum *Bonum exemplum.*

& approbatarum consuetudinum Domus vel Collegii: ideoque habeat in scriptis, & aliquando legat, tam communes omnium, quàm particulares Superioris & officialium Regulas: & eosdem officiales suas habere, intelligere, atque observare curet.

3 Officiales visitet quoties opus fuerit, observando quomodò suum officium exequantur: quod saltem alternis diebus faciet. Frequenter etiam visitabit cubicula, & alia loca domus, vt videat quomodò omnia se habeant. *Officiales & cubicula visitet.*

4 Cùm quis ab officio aliquo amovetur, curet ut is suum successorem instruat de ratione exercendi illud, juxta regulas & consuetudines à Superiore approbatas. *Successores in officiis instrui curet.*

5 Animadvertat in temporum mutationibus, quomodò in Collegio vel Domo fieri debeat horarum, ciborum, vestiumque mutatio; & Superiori in memoriam reducat, præsertim bis in anno, sub initium veris & autumni: observet etiam crebrò, num aliquid desit ex necessariis aut abundet; eorumque potissimùm rationem habeat, qui in corporis curâ minorem de seipsis sollicitudinem gerunt; curetque ut adsit cùm Medicus ægrotes inviset. *Mutatio horarum, vestitium, &c. Superiori in memoriam revocanda.*

6 Quotidie horâ sibi designatâ, de rebus omnibus domus rationem Superiori reddat; à quo excipiet in libello ad id parato, quæ ei facienda committet: & cùm primùm commodè poterit, eidem referat quæ executus fuerit. *Rationem Superiori quotidie reddat.*

Necessaria, ei in memoriam redigat.

7 Redigat Superiori in memoriam ea, quæ necessaria domui judicabit, ut de coëmendis rebus ad victum & vestitum necessariis, suis temporibus, de fratrum nimio aut exiguo labore, de sanitate, & similibus.

Quæ notabit, & Superiori referet.

8 Notet, ac referat Superiori tam defectus, si quos vel Domi aut in Collegio animadverterit, vel aliunde intellexerit, quàm quæcumque alia, quæ ad bonam gubernationem convenientia ei occurrent: tum etiam circa res sibi commissas, & quasuis alias; ut quomodò se nostri habeant circa obedientiam, orationem, & in omnibus virtutibus porfectum, & studium.

Observet in omnes communicent.

9 Curet per æditum, vel aliquem alium designatum, observari, an omnes die statuto communicaverint: & si quis intra tempus designatum ad confessionem aut communionum non accederet, intelligat à Superiore, num subtrahendus ei sit cibus corporis, donec cibum spiritus sumat.

P. 3. c. 1. lit. Q.

Domus munda sit.

10 Peculiarem habeat curam, ut domus munda sit, & omnia ubique decenter suis locis composita; sed præcipuè in iis quæ ab externis videri solent.

Porta domus clausæ.

11 Noctibus singulis portas domus, quibus in publicum exitur, videat, an benè clausæ sint.

Designet qui curam habeat rerum communium.

12 Designet aliquem ex commissione Superioris, qui communes lucernas domus opportuno

portuno tempore incendat & extinguat: qui item publicas fenestras suo tempore aperiat & claudat: ac pro abluendâ facie & manibus in loco destinato aquam infundat, & pro iis extergendis mantilia, ab iis quæ in usum Refectorii sunt distincta, adhibeat: quæ alia Sacerdotibus, alia non Sacerdotibus destinata erunt, & bis saltem in hebdomadâ mutabuntur.

13 Studeat animos Patrum & Fratrum inter se per benevolentiam, & præsertim cum Superiore per obedientiam unire. Et si quid minùs æquo animo aliquis ferret, velit potiùs in se (quoad fieri potest) quàm in Superiorem, causam rejici; veluti in injungendis pœnitentiis, quas ipse juxta præscriptum Superioris imponet: & tam in eis, quàm in reprehensionibus, ab animi perturbatione caveat, caritatemque præ se ferendo studeat, ut illi quibus pœnitentias imponet, meritò sibi injungi cognoscant. *Unionem inter domesticos curet.*

14 Si quanda absente Superiore aliquid acciderit, quod adeò urgeat, ut commodè Superior expectari nequeat, id Minister, auditis Consultoribus, exequi poterit; quamvis in specie non sit ipsi commissum, dummodò existimet juxta Superioris mentem id fore: statimque redeunti quod factum fuerit, referat. Quod autem sibi ordinariè agendum erit, absente Superiore, ab eo curet intelligere. *Absente Superiore, quid sibi agendum sit.*

Subministro utatur.

15 Si Subministrum habuerit, utatur ejus operâ in iis quæ commodè per se facere non poterit, juxta præscriptum Superioris: si verò non habuerit, alternis saltem diebus singula cubicula visitet, & alia quæ in officio Subministri continentur, suppleat.

REGULÆ CONSULTORUM.

Officii gravitas. P.4.c.10.§.7. & p. 9. c. 6. §. 14.

1 INTELLIGANT quanti momenti sit eorum officium, ut Superiores eorum consilio & relatione adjuti meliùs & faciliùs gubernare possint.

Eorum partes. P.9.c.5.§.2.

2 Sint amatores boni communis, illudque in omnibus consultationibus præ oculis habeant: atque ut Divinæ inspirationi dent locum, & saniora sint eorum consilia, in suo sensu non nimis abundent.

Pura intentio.

3 In consultationibus sinceram intentionem habeant, & à perturbatione liberam, ut fideliter & debitâ cum modestiâ, caritatis & obedientiæ memores sententiam dicant.

Quomodò se habeant inter se.

4 Sint inter se maximè caritate conjuncti, & alter alterum honore præveniat, atque apud alios alter alterius existimationem verbis factisque tueatur. Si verò contingat aliquem in con-

consultationibus diversæ, aut etiam singularis esse sententiæ, nemo ullam ab eo alienationem vel habeat vel ostendat.

5 Rem, de quâ consultatur, benè intelligant; nec sint in dicendo præcipites: sed negotio secum considerato, & oratione præmissâ, præcipuè cùm de rebus agitur difficilibus, sententiam suam aperiant. Quòd si quid ex tempore discutiendum proponeretur, & id sibi maturiùs considerandum judicarent, Superiori significabunt. *Quales sint in dicendâ sententiâ.*

6 Explicare breviter debent sententiæ suæ rationes: quòd si ad rem confirmandam aliorum rationes essent dissolvendæ, id etiam modestè faciant. *Breviter rationes dicant.*

7 Cùm Superior Consultoribus auditis aliquid statuerit, judicium ipsi suum illius judicio submittent: neque extra consultationem, aut quod statutum fuerit, sibi displicere, aut se in aliâ fuisse sententiâ significabunt: laudent potiùs Superioris consilium apud alios, atque tueantur. Quòd si ob rei, de quà agitur, gravitatem, adhuc sentirent ad alium Superiorem esse rem deferendam, quòd nihil monitione suâ se effecturos sperarent; re priùs apud se maturiùs considera tâ, & oratione præmissâ, ad immediatum illius Superiorem, aut si is non provideat, ad supremum in facere ne prætermittant. *Quid cùm Superior aliquid statuerit.*

8 Etiamsi non interrogentur, si quid tamen *Quando proponere possunt.*

men

men in mentem venerit, quod ad commune bonum vel alicujus personæ particularis pertineat, poterunt id Superiori proponere, ut is statuat, num eâ de re sit deliberandum, nec ne.

Servent secretum.

9 Consultores neque ea quæ quisque in consultatione senserit, neque ea quæ proposita sunt aut definita, aliis significare debent; præcipuè cùm res ipsæ secretum exigunt. Superioris autem erit ea quæ definientur, promulgare, cùm opus esse judicabit.

De litteris ad Superiorem mittendis. P.4.c.17.§.7.

10 De litteris ad Superiores suo tempore mittendis, servent diligenter quæ in formulâ scribendi à Consultoribus exiguntur. Et hæ litteræ sigillo, quod apud Admonitorem erit, obsignatæ mittantur: nec quisquam eorum sciat quid alius scripserit.

Possunt aliorum litteras ad Generalem mittere.

11 Si quis ex nostris ad Generalen scripserit, & litteras Admonitori, aut alicui ex Consultoribus tradere voluerit; is acceptas, cum suis aut sub suæ propriæ manus inscriptione ad Generalem mittendas curabit.

De quibus Superior, & quomodò monendus. P.6.c.4.§.2.3.&4.& Can.34. Congr.1.

12 Si quid circa victum, vestitum, labores, & occupationes Superioris, aut circa gubernationem, moderandum, augendum, vel mutandum censerent; illum præmissâ oratione admonendum curent, quod ferè per Admonitorem faciant.

Superioris existimatio tuenda.

13 Si quis cum eis de difficultate aliquâ suâ aut perturbatione agat; ita eum suis monitis & consilio juvare studeant, ut semper, quan-

quantùm possint, existimationem Superioris tueantur.

14 Ad omnia meliùs obeunda, Superiorum suorum & aliorum Officialium Regulas teneant: Constitutionesque, & reliqua omnia, quæ ad nostrum institutum & administrationem pertinent, familiaria sibi reddant. *Constitutiones & regulas familiares sibi reddant.*

15 Ita suum munus exequantur, ut nullam gubernationis partem sibi assumant, atque eâ submissione se gerant, ut ceteris Obedientiæ exemplum præbeant. *Quomodò suum munus benè obeant.*

REGULÆ

ADMONITORIS.

1 EA modestiâ & humilitate officium suum obeat, ut subditum decet erga Superiorem, quem Christi loco habet: niti enim debet, ne hujus muneris occasione, reverentia atque obedientia interior vel exterior in ipso debilior reddatur. *Officium suum modestè & humiliter obeat.* P.9.c.4.s.4.

2 Animadvertat autem, ne reverentia hæc & obedientia fidelitatem aut necessariam libertatem opprimat; quò minùs Superiorem admoneat de iis, quæ, præmissâ oratione, proponenda in Domino judicabis. *Servet necessariam libertatem.*

3 Ad-

De quibus Superior admonendus.

3 Admoneat Superiorem de iis, quæ major pars Consultorum ei dicenda judicaverit: de aliis verò, quæ sive ipsi in mentem venient, sive ab aliis suggerentur, non facilè eum admonebit; sed de iis dumtaxat, quæ non levis momenti post orationem esse censuerit, sive illa ad personam, sive ad officium Superioris pertinebunt, juxta Constitutiones & Decreta.

Quali secreto teneatur.

4 Ea, quorum Superiorem admonuerit, meminerit tacitus apud se servare; quamvis interrogatus à Consultoribus de iis quæ ipsi commisissent dicenda, vel à Superioribus, rationem sui officii eis debebit reddere.

Quid si Superior admonitus remedium non adhibet.

5 Cùm Superior cujuspiam rei admonitus, illi remedium non adhibverit, Admonitoris erit cum debitâ submissione iterum & sæpiùs eum commonefacere: quòd si emendationem non speret; factâ priùs oratione, id Superiori significet,

Consultorum litteras mittet.

6 Admonitoris erit, ordinarias epistolas Consultorum suis temporibus colligere, atque ad mediatos Superiores mittere; nisi eas illi aliâ viâ mittere voluerint: simulque referet eisdem, utrùm illi scripserint, an non.

Subditorum erga Superiores observantiam non imminuat.

7 Caveat ne occasione sui officii debitam subordinationem, & observantiam subditorum erga suos Superiores, aliquâ ex parte imminuat aut debiliter.

Sigillo quomodò & quando utatur.

8 Sigillum apud se habeat, quo suas, & Consultorum ac aliorum nostrorum litteras, si

si ad eum detulerint, qui ad mediatos Superiores scribere voluerint, obsignare possit. Hoc tamen nullâ ratione, sine facultate Superioris, uti licebit, nisi in iis litteris, quæ ad Superiores mediatos scribenrur.

FORMULA
SCRIBENDI.

1 MAGNOPERE juverit ad animorum unionem in Societate, litterarum ultro citroque missarum inter inferiores & Superiores frequens commercium; & crebrò alios de aliis certiores fieri, & audire, quæ ex variis locis ad ædificationem, & eorum quæ geruntur cognitionem, afferuntur. *Causa ad Superiores scribendi.* P.8. c.1. §.9.

2 Superiores Domorum, & Rectores scribant singulis hebdomadis ad suum Provincialem in Europâ; in Indiis verò, ut suis Provincialibus visum fuerit commodum & opportunum. *Ad Provincialem qui & quando scribent.*

3 Scribant autem ab suum Provincialem de statu personarum, & rerum omnium, non solùm quæ inter nostros, sed etiam quæ per ministeria Societatis erga externos in Domibus suis vel Collegiis fiunt; & non tantùm de his quæ rectè se habent, sed etiam de his quæ secus; & quoad fieri poterit, curent, ut omnia tam- *De quibus scribendum.* P.8.c.1.lit.L & Can. 28. Cong. 2.

tamquàm præsentia Provincialis cernat.

Ad quos de obitu nostrorum & suffragiis scribendum. P.6.c.4.s.4.

4 Primo quoque tempore ad suum Provincialem scribant Superiores Domorum & Rectores de obitu eorum, qui in suis locis decedunt: Provincialis verò reliquos de suâ Provinciâ admonebit, ut quàm primùm solitis suffragiis & orationibus eorum animæ juventur: & statim Præpositum Generalem & vicinos Provinciales certiores reddat, ut simile officium præstare possint.

Can. 11. Congr. 3.

Ex missionibus scribent. P.8 c.1.lit.L. & Can. 28. Congr. 2. P.7.c.2.s.2.

5 Missi ad fructificandum in agro Domini, scribant ad suum Provincialem, aut ad eum quem ille designaverit, singulis hebdomadis, vel quoties ipsis fuerit præscriptum, ut per crebram litterarum communicationem, quantum fieri potest, totum successum suarum missionum illi declarerit.

Provincialis quando & ad quos scribent. P.8.c.1.lit.L & Can. 28. Congr. 2.

6 Provinciales Superioribus Domorum & Rectoribus, ac iis qui in missionibus versantur, singulis mensibus; privatis autem personis, quibus & quando opus erit, scribant.

Quando Superiores in Europâ ad Generalem. P.8.c.1.lit.L & Can. 28. Congr. 2.

7 Provinciales omnium Provinciarum Europæ scribant ad Generalem semel quolibet mense: Rectores autem & Superiores Domorum & Magistri Novitiorum tertio quoque mense.

Quando ex Indiis scribent. Can. 28. Congr. 2.

8 Provinciales Indiarum scribant Præposito Generali, quando se obtulerit navigationis commoditas; Rectores verò & Superiores Domorum ac Magistri Novitiorum ex Indiis semel;

ſemel; ex Braſiliâ, & novâ Hiſpaniâ bis in anno, ſi ſe obtulerit occaſio.

9 Prædicti omnes extraordinariè ſibi mutuò ſcribant quoties neceſſitas urgebit. *Quando extraordinariè ſcribendum.*

10 Superiores Domorum & Collegiorum, & Magiſtri Novitiorum ſcribant ad Generalem, quæ alicujus momenti fuerint, etiamſi approbante Provinciali fiant. Illa verò potiſſimùm ſcribant, in quibus Provincialis admonitus, vel non providet, vel providere nequit; vel poſtquàm Provincialis cum illis tractaverit, ipſi ab ejus judicio diſſentiunt: ſed tunc quidem addant, quid Provincialis reſponderit, & quibus rationibus ipſi ab eo diſſentiant, interim tamen ei per omnia obediant. P.8.c.1. lit. L. & Can.28 Cong.2. *Et quid ad Generalem ſcribent.*

11 Cùm Provinciales ſcribent Generali, curabunt ut ſtatum Domorum & Collegiorum ſuorum, ac totius provinciæ benè explicent; & ſuppleant ſi quid intellexerint, quod Superiores Domorum & Collegiorum minùs declaraverint: & in univerſum ita ſcribere debent, ut Generalis omnium rerum, omniumque perſonarum ac Provinciarum ſtatum, quoad ejus fieri poſſit, ante oculos habeat. *Provinciales ad Generalem quid ſcribent.*

12 Generalis ad Provinciales ſcribet ſecundo quoque menſe, ad Rectores verò & Præpoſitos locales ſexto quoque menſe, niſi aliqua neceſſitas priùs ad reſpondendum ſuadeat. *Generalis quando ad Superiores.* Can.28. Cong.2.

Subditorum litteræ ne aperiantur, nec impediatur.

13 Si quis noſtrorum aliquid per litteras cum Præpoſito Generali, aut cum ſuo aliquo alio mediato Superiore tractare velit, ne impediatur, nec ipſorum litteræ ad eos ſcriptæ aperiantur, neque mediatorum Superiorum ad ipſos.

Litteræ negotiorum ad Generalem mittenda.

14 Litteræ noſtrorum, quæ negotia continent, ſolùm ad Præpoſitum Generalem, & non ad alios qui cum ipſo agant, deſtinentur: poterit tamen ad eos ſcribi, ut illa tractari & expediri curent.

Quæ Procuratoris Generalis operâ indigent. P. notentur.

15 Litteræ negotiorum, ad quorum expeditionem Procuratoris Generalis operâ, aut informatione opus erit, propriis litteris ad Præpoſitum Generalem ſcribantur, adjectâ exteriùs litterâ P. ſub inſcriptione earum.

Quot exempla ex Indiis mittantur.

16 Negotia majoris momenti, ex utraque Indià, & Braſilia ternis exemplis ſcribantur, binis autem ex reliquis Provinciis, ſi ſit periculum, ne litteræ intercidant, vel certè in proximis litteris earum ſumma repetatur: & ut inveniantur, cùm opus fuerit, quæ ſcripta ſunt ad Generalem, exemplum ejuſmodi litterarum, vel earum ſummam in libro aliquo, qui ſcribunt, apud ſe retineant.

Si quid ſecreti, quomodo adjecto (ſoli) ſcribendum.

17 Si quid ſecreti ſcribendum, vel ſoli Superiori committendum ſit, ſeorſum in propriâ epiſtolâ ſcribatur, quæ cum aliis in eodem faſciculo colligata includatur, adjecto exteriùs (*ſoli*) ſub inſcriptione ejuſdem epiſtolæ: quòd

ſi

ſi ejuſmodi epiſtola ſola mitteretur, aliâ chartâ involvatur, quæ abſque (*ſoli*) inſcriptionem habeat.

18 In rebus, quæ ſecretum requirunt, explicandis, his vocabulis utendum erit, ut ea intelligi niſi à Superiore non poſſint: modum autem præſcribet Generalis.

Ut res ſecreta ſcribenda.

19 Nullus inferior, niſi morbo impeditus, litteras ad Superiorem ex ſuâ commiſſione ſcribi faciat.

Quando ad Superiorem ex commiſſione ſcribi poſſit.

20 Conſultores Rectorum & Superiorum localium litteras obſignatas ad Provincialem dabunt bis in anno, menſe Ianuario, & Iulio; & ad Generalem ſingulis annis menſe Ianuario. Conſultores verò Provincialium ad Generalem menſe Ianuario & Julio, niſi res aliqua ita urgeret, ut de illâ etiam extra hæc tempora ſcribendum judicarent.

Conſultores quoties ad Superiores ſcribent.

21 Iis litteris ſincerè, & ſine amplificatione, omniq́ue privato aut humano reſpectu ſemoto, ſignificabunt, quid ſibi de Superioribus, quorum ſunt Conſultores, & de eorum adminiſtratione, ac rerum ſtatu, ſcribendum in Domino videatur, oratione tamen præmiſſâ, & re priùs diligenter conſideratâ.

Quæ, & quomodò ſcribenda à Conſultoribus.

22 Ut Rector Univerſitatis de omnibus Præceptoribus & aliis de Societate, ita etiam Cancellarius & Conſiliarii Univerſitatis de ipſo ac aliis ſcribent ſemel ſingulis annis menſe Ianuario, Præpoſito Generali, & bis in

Rector Univerſitatis, & Cancellarius quid & quando ſcribent. P.4.c.17.§.7.

 anno

anno menſe Ianuario & Iulio Provinciali.

Eorum litteræ obſignatæ mittantur. P.4.c.17. lit.L.

23 Hujuſmodi litteræ Conſultorum & horum Officialium Univerſitatis mittantur obſignatæ, nec quiſquam eorum ſciat, duid alius ſcripſerit.

Viſitationum, & ordinationum libri.

24 Quivis Præpoſitus & Rector habeat librum, in quo ſcribantur Viſitationes Domus vel Collegii à Generali approbatæ; in quo etiam ſcribantur ordinationes aliæ alicujus momenti, quæ à Generali mittuntur: & quæ perpetuæ fuerint, ab iis quæ temporariæ ſunt, ſeparatim notentur: alia verò quæ Viſitator & Provincialis præſcripſerint, in alio libro ſcribantur.

De rebus externorum quomodò ſcribendum.

25 Si quid ſcribendum eſſet de rebus, quæ externorum aliquem attingerent, ita ſcribatur, ut etiamſi litteræ in ejus manus inciderint, offendi non poſſit.

De litteris annuis.

Res ædificationis notentur P.8.c.1.lit.M Can. 12. Cong.4.

26 SUPERIORES Domorum atque Rectores curent ea obſervari, quæ in dies in eorum Domibus Collegiiſque per noſtros Dominus operari dignatur; quæque ad noſtrorum conſolationem, ac proximorum ædificationem pertinent: ex quibus ſeligant optima quæque, atque in ordinem redacta, ſub finem cujuſque anni ad ſuum Provincialem mittant.

tant. Hanc ad rem deſignetur aliquis in quolibet Collegio, ſeu Domo, maturus ac diligens rerum notabilium inveſtigator; qui & ipſe in dies quę occurrunt ſcripto excipiat, & tertio quoque menſe ſingulos commonefaciat, ac præcipuè Præfectos Eccleſiæ, ſcholarum, rerum ſpiritualium, Congregationum, & alios hujuſmodi, ut cogitent, & ſi quid dignum annuis illo trimeſtri obſervarint, ad Rectorem primo quoq; tempore deferant manu ſuâ ſubſcriptum.

27 Provinciales ex omnibus Superiorum localium atque Rectorum ſuæ Provinciæ, & eorum qui in Miſſionibus verſantur, epiſtolis (rejectis vel additis iis quæ videbuntur) ſingulis annis menſe Ianuario, rerum geſtarum capita Latinè collata, ex quibus deinde vnæ litteræ annales Romæ conficiantur, manu ipſorum ſubſcripta Romam ad Generalem deſtinent. Cavendum autem ante omnia diligenter, ut quæ ad confeſſionis ſacramentum ſpectanti, nullâ ratione in his capitibus attingantur; omittanturque ſimiliter, quæ aliâ quavis ratione ſecretum poſtulant, & ex quorum narratione jure offendi quiſquam poſſit. Omnium porrò, quæ vel à Superioribus locorum ad Provincialem, vel à Provinciali Romam mittuntur, exempla, horum quidem in Provinciâ, illorum verò in ſingulis domiciliis ſervanda ſunt, donec Annuæ integræ in lucem prodierint.

Annuæ litteræ quomodo Romam mittendæ.

Ordo servandus in eis conscribendis.

28 In eâ compendiariâ narratione hic ordo servabitur. Recensebunt initio numerum nostrorum in universum, tum etiam singulis Domibus, Collegiis, & Missionibus nominatis, quot sint in iis Sacerdotes, Præceptores, Scholastici, & Coadjutores temporales, seorsim de singulis ac distinctè; ita ut si qui fortè inter Præceptores ac Scholasticos sint Sacerdotes, hoc ipsum significent, ne numeri confundantur, aut iidem bis recenseantur. Itemque quot admissi sint eo anno in Societatem, quotque è vitâ decesserint. Mortuorum autem non solùm nomen, cognomen, patriam, ætatem, statum, & munera in Societate obita perscribi oportebit; verùm etiam virtutes, si quas habuerunt eximias, commemorari: in primis verò, si quid ab eis profectum est laude præcipuâ dignum, quod singularis alicujus facti narratione confimari posit. Neque deinde necesse erit ad singula Collegia aut loca redire, nisi aliquid in iis contigerit peculiari narratione dignum.

De profectu nostrorum, & ministeriis. P.8.c.1.lit. M.

29 Agent primò de profectu nostrorum in Domino, & explicabunt, si quid in eo genere ad ædificationem facere posit; ut si profectus in virtute aliquâ particulari fuerit eximius, aut si ponatur novum aliquod & præclarum medium ad eam consequendam adhibitum. Viventium etiam illa promulgari poterunt, quæ in ingressu contigerunt, & non fuerint propria unius.

unius. Deinde de ministeriis Societatis erga proximos, ut de concionibus, lectionibus sacris, doctrinâ Christianâ, & Exercitiis spiritualibus, visitatione carcerum & hospitalium, reconciliatione dissidentium, de pœnitentium frequentiâ & de aliis nostri instituti piis operibus; ita tamen ut ea tantùm commemorentur, quæ sunt alicujus momenti, non levia quecumque, & minuta; vel qua licet alicujus sint momenti, communia tamen sunt & duotidiana, ut quæ perpetuò fieri solent: quæ ideò cùm ordinaria sint, satis erit, nisi insigne aliquid habeant, breviter perstringere. Item de Scholis, & discipulorum numero, & profectu, præsertim in Universitatibus & Collegiis majoribus, de bonâ item Societatis existimatione: de contradictionibus autem, & persecutionibus, si quæ fuerint, ea tantùm attingant, quæ ædificationi fore videbuntur. Dicent etiam de piorum erga nostros caritate & eleemosynis paulò insignioribus. Non ponantur aliena, aut nobis valdè leviter annexa, sed verè nostra. Nostra enim non sunt, quæcumque nostri amici, devoti, fundatorésve gesserint. Quòd si hæc etiam ad nostra pertinere judecentur, indicanda est causa & connexio, ut referri in annuas possint. Si quando autem, quod perrarò accidet, aliquid erit tam grande tamque illustre, ut à nobis licet remotum, per nos tamen ab oblivione vindicari conveniat, tum adhibenda

præmunitio erit, ne inconsultò factum, *videatur*.

Circumstantiæ in scribendis. 30 Hæc omnia exponent, quàm plenissimè fieri poterit (semper tamen vitatâ nimiâ prolixitate) adhibitis omnibus circumstantiis, etiam nominibus earum, qui eas res gesserunt, ut si opus fuerit, aliquando conscribi possit historia. Quâ etiam de causâ cùm aliquid occurret dignum memoriâ, quod tamen propter aliquam causam non expediat omnibus vulgari, id scribent separatim integrè & perfectè: in illâ autem communi narratione, vel omnino reticebunt, vel ea tantùm excerpent, quæ ædificationi esse possunt. Et quæ ad externos pertinent, ita narrentur, ut in eâ ipsâ domo aut civitate, ubi scribuntur, ac ubique publicè legi citra cujusquam offensionem possint. Vitentur denique exaggerationes rerum, amplificationesque verborum; ut *simplex & religiosa* veritas in omnibus eluceat: & pro miraculis non ponantur, quæ miracula non sint; nec incerta, quæque diligenti adhibitâ inquisitione comperta non sint.

Statim legantur. 13 Cùm litteræ annuæ Romæ confectæ ad Provincias mittentur, legantur quamprimùm in singulis Domibus & Collegiis. Et ut Coadjutores nostri temporales ex Latinis etiam litteris fructum aliquem percipiant, sit aliquis, *Coadjutoribus explicantur.* qui illarum summam, aut interpretationem aliquo modo explicet: neque ultra duas hebdomadas

domadas retineri debent, ut ad reliqua loca citiùs deferantur. Poſtquàm verò ubique perlectæ fuerint, in præcipuâ Domo vel Collegio ejuſdem Provinciæ aſſeruentur, & ſimul conſuantur.

In præcipuâ Domo vel Collegio aſſerventur.

De Catalogis & Informationibus annuis.

32 AD clariorem omnium noſtrorum cognitionem, Superiores Domorum & Collegiorum duos catalogos conficiant ante id temporis, quo Procuratores Provinciarum ad Generalem veniunt, ita exactè ac ſi numquàm miſſi fuiſſent. In primo deſcribantur omnes, qui in ſuis Domibus vel Collegiis, ac miſſionibus ſunt, in quo contineatur uniuſcujuſque nomen, cognomen, patria, ætas, vires, tempus Societatis; ſtudiorum, & miniſteriorum, quæ exercuit; & gradus in litteris, ſi quos habet, & an Profeſſus, vel Coadjutor ſit, &c. & à quo tempore.

Catalogi quomodò & quando conficiendi. P.8.c.1.lit.N & p. 9. c. 6. ſ. 3. & Can. 28. Cong. 2.

Quid in primo.

33 In ſecundo catalogo dotes & qualitates uniuſcujuſque deſcribantur, videlicet, ingenium, judicium, prudentia, experientia rerum, profectus in litteris, naturalis complexio, & ad quæ Societatis miniſteria talentum habeat: quæ omnia diligenter, re Deo priùs commendatâ, & maturè conſideratâ, &

Quid in ſecundo.

omni privato affectu semoto, sincerè & breviter perstringenda erunt. Et utrumque catologum ad suum Provincialem mittant.

Quid in tertio.

34 Sub finem cujusque anni interjecti, tertium etiam alium brevem catologum ad Provincialem mittant, continentem nomina, & ministeria, in quibus unusquisque nostrorum occupatur. Mittant etiam supplementum primi & secundi catalogi, in quo ea tantùm adnotabunt, quæ eo anno de novo occurrerint addenda; ut qui in Societatem interim fuerint admissi, aut ab eâ defuerint, vel quòd mortui sint, vel aliâ quavis causâ.

Quando Romam mittentur.

35 Hunc tertium catalogum, & supplementum primi & secundi catalogi totius Provinciæ, cum narratione pro annuis litteris, de quâ dictum est, ad Generalem mittet Provincialis mense Ianuario: primum verò & secundum per Procuratorem Provinciæ, ad eumdem sigillo suo obsignatos perferendos curabit. Quòd si quid ipsi in his catalogis & informationibus notandum, addendúmve videretur, id seorsum ad Generalem scribat.

REGULÆ
PRÆFECTI
RERUM SPIRITUALIUM.

1 PRÆFECTUS rerum ſpiritualium cognitionem inſtituti Societatis, & zelum boni progreſſus ipſius habeat; & in Obedientiâ & Humilitate exemplum aliis præbeat, & amabilem ſe eis exhibeat, ut ad eum omnes confugiant, confidenterque ſua omnia detegant, & ab eo conſolationem & auxilium ſperent in Domino. *Qualis eſſe debeat.* P.4.c.10. ſ.7. P.3.c.1.ſ.12

2 Inſtruat noſtros privatum, ſecundùm uniuſcujuſque captum, quomodò interiùs & exteriùs ſe habere debeant, & ad id exhortetur, & in memoriam redigat, & amanter admoneat, præſertim ut puram habeant intentionem Divini ſervitii, & familiaritatem cum Deo in ſpiritualibus devotionis exercitiis, & zelum ſincerum animarum. *De quibus noſtros, inſtruat.* P.3.c.1.ſ.12 P.10.ſ.2.

3 Petat quem procedendi modum in oratione & examine habeant; & ſi contra aliquem defectum examen particulare faciant; & ſi contra inordinatos affectus propria remedia adhibeant; & in ſolidis virtutibus acquirendis, præſertim in Obedientiâ quid obſervent; *Quid ab eis petet.*

&

& de pœnitentiis, & aliis devotionibus.

Eos in quibus diriget.

4 Sicubi in his à rectitudine deflexerint, eos dirigat, juxta modum Societatis; ergo cujus institutum curet ut omnes benè affecti sint: & det operam, ut orandi & meditandi modos, quos docuit Pater Noster IGNATIUS in libro Exercitiorum, retineant, & ut illo libro familiarissimè utantur: videatque ne dum nostri devotionem habere procurant, caput lædant, aut vires corporis nimis debilitent.

Lectio librorum spiritualium sit illi familiaris. P.3.c.1.§.10

5 Versatum ipsum esse oportebit in lectione librorum spiritualium, & unicuique decernat tempus, & modum cum fructu eos legendi, qui sint faciliores, & nostro instituto magis convenientes.

Curet solari afflictos, & tepidos exhortari.

6 Peculiarem habeat curam consolandi afflictos, & tepidos exhortandi, remedia pro cujusque infirmitate vel necessitate adhibendo; qualia sunt frequentiùs communicare, plus temporis orationi impendere, Exercitia spiritualia facere, plus aliquid pœnitentiæ assumere, libros aliquos spirituales legere, & similia. Quæ autem ex his ipse concedere possit, & in quibus ad Superiorem recurrendum sit, ab eo intelligat.

Coadjutores ut instruat. Dec.93.§.19. Cong.7. Ex instruct. pro Coadjutoribus.

7 Parem quoque adhibeat diligentiam circa Coadjutores temporales, frequenter eos alloquendo, novos præsertim & infirmiores, ut quieti sint, & sorte Marthæ contenti; & pro eorum captu illos instruat, mysteriaque Rosarii

ſarii doceat, ut majore devotione illud recitare poſſint. Meditationis etiam capita illis ſuggerat, modum & fructum orationis exigat, dirigatque ubi opus fuerit. P.1.c.2.ſ.2. P.3.c.1.ſ.10. lit. R. P.4.c.4.lit.C

8 Doceat omnes, ut præmiſsâ oratione, & cum magnâ reverentiâ ad Sacramentum altaris accedant, & poſt ejus perceptionem per aliquod temporis ſpatium orent, & gratias agant. *Quomodò ad Sacramentum accedendum.*

9 Præter eos, quos ſatis inſtructos Superior judicaverit, cum unoquoque agere de his ultra menſem ne differat: ſæpè verò conſideret, quem fructum bonorum operum ex oratione, & ex reliquis rebus ſpiritualibus colligant, ut in dies magis in Domino proficiant. *Singulis menſibus cum unoquoque agat.*

10 In his autem omnibus videat, ne ordo unicuique præſcriptus impediatur, ac præſertim ſtudia illorum, qui litteris dant operam, niſi cùm Superior aliter judicaverit. *Videat ne ſtudia, & alia impediantur.*

11 Curam peculiarem habeat Novitiorum, ſi qui Domi, vel in Collegio fuerint, niſi à Superiore aliunde proſpectum ſit: & erga eos obſervare ſtudeat ea, quæ juxta Magiſtri Novitiorum & Examinatoris Regulas obſervari commodè poterunt. *Peculiarem habeat curam Novitiorum.*

REGULÆ PRÆFECTI ECCLESIÆ.

Æditui Regulas habeat, & servari faciat.

1 CURET, ut Æedituus Regulas suas observet, quas Præfectus ipse apud se etiam habeat.

Catalogus dierum festorum.

2 Præbeat illi catalogum singulis diebus sabbathi, quo dies festi ac jejuniorum proximæ hebdomadæ contineantur, ut eum in Refectorio recitet in cœnâ diei Dominicæ sequentis.

Modus faciendi Sacrum assignatur.

3 Singulis diebus sabbathi vesperi in Sacristiâ scripto proponat, quemadmodùm quotidie Sacra sint facienda sequenti hebdomadâ, & quo ordine rem divinam in Altari summo facturi sint, qui ad hoc fuerint designati.

In Altari maximo non desit Sacrum, nec plura simul inchoëntur.

4 Detur opera, ne in Altari maximo desit umquam Sacrum quo tempore celebrari solent: habeatur que ratio, ne plura Sacra simul inchoëntur, sed commodè omnia suis spatiis distinguantur.

Missæ, & orationes pro defunctis, &c.

5 Curam gerat Missarum, & orationum quæ pro defunctis Societatis, & pro Fundatibus

toribus & Benefactoribus, ac pro ipsâ Societate fieri debent, quas ex subjecto catalogo intelliget; & catalogum earum, quæ secumdùm nostrum institutum, & ex præscripto Generalis ordinariè faciendæ sunt, referat in duas tabellas, quarum alteram appendat in Sacristiâ, alteram in alio convenienti loco; quæ initio cujusque mensis publicè in Refectorio legetur. P.6.c.4.§.3. P.4.c.1.& p.7.c.4.§.3. & 4. P.10.§.1.

6 Cùm Superior aliquid in Sacro Deo commendari, aut Sacra ipsa quæ ab omnibus facienda sint, applicari ad finem aliquem jusserit, curet scribi in schedulâ in Sacristiâ affigendâ. *Quæ scribi curabit in schedulâ.*

7 Quæcumque autem ex his non ab omnibus facienda erunt, ea Præfectus unicuique privatim significanda curabit. *Quæ cuique significanda curabit.*

8 Librum habeat, ubi mandata Superiorum de his rebus, si aliquamdiu duraturæ, aut non statim faciendæ sint, scribantur, ne memoriâ excidant; & cùm fuerint adimpleta, deleantur. *Quæ in libro scribet.*

9 In Collegiis & Domibus probationum curet juxta ordinem Superioris de candelâ dandâ Fundatoribus juxta Constitutiones. *Candela Fundatori danda.* P.4.c.1.§.3.

10 Si quando externi Sacra aliqua fieri postulaverint, se Superiorem consulturum respondeat; nisi ejus animum perspectum jam habeat. *Quid cùm Sacra fieri externi postulant.*

11 Externos Sacerdotes ad faciendum Sacrum in nostro templo, non sine delectu admittat; *Externos ad Sacrum ut admittet.*

mittat; sed eos tantùm, qui ædificationi sint, præsertim notos, idque juxta ordinem Superioris: & intelligat an à suo Ordinario legitimam habeant facultatem.

Quid circa Sacerdotes observabit. P. 4. c. 8. s. 2. 12 Videat an Sacerdotes Regulas suas observent, & num barbam & coronam decenter tonsam habeant.

Promovendi ad Sacerdotium. P. 7. c. 4. s. 5. 13 Per se, vel alium à Superiore designatum, promovendos ad Sacerdotium instrui curet: & videat ut ad Romanæ Ecclesiæ ritum tam ii quàm omnes Sacerdotes se accommodent, & ne confessiones audiant, nisi sint legitimè approbati.

Eleemosyna pro ministeriis nulla. In Ex. c. 1. s. 3 & p. 6. c. 2. s. 7 & p. 10. s. 5. 14 Animadvertat, ne ullæ pro Sacris faciendis, aut confessionibus audiendis eleemosynæ admittantur.

Nec arcula in Ecclesia. P. 6. c. 2. s. 8. & Can. 23. Cong. 2. 15 Nulla sit in Ecclesiâ arcula, in quam eleemosynæ conjiciantur, sive pro nobis, sive pro aliis.

16 Det operam, ut sanctissimum Domini Nostri Corpus decenter in custodiâ conservetur, diligenter cavens, ne umquam in eâ Sacramentum desit, habitâ communicantium ratione; & ut saltem decimoquinto quoque die innovetur, & Sacris absolutis in tabernaculo clavi obseretur. *De sanctissimo Eucharistiæ Sacramento.*

Nostri separatim ab externis communicent. 17 Qnando nostri in templo communicaverint, curet Præfectus, ut id faciant separatim ab externis.

Oleum sanctum & reli- 18 Oleum Sanctum, ut oportet, asservatum

vatum singulis annis renovet, & Sanctorum reliquias (quæ quidem mobiles fuerint) in tabernaculo ad id deputato decenter custodiat: si quando autem devotionis causâ ostendendæ erunt, duo cerei accendantur; atque hujus tabernaculi clavem unam ipse habeat, & alteram diversam Præpositus aut Rector. *quia ut asservetur.*

19 Cruces, Calices, ornamenta, & reliqua id genus, ut par est custodiantur; nec desint velamina ad cooperiendos calices, & alia ad divinum cultum & ornatum necessaria. *Necessaria ad divinum cultum non desint.*

20 Mutari faciat Altarium & Sacerdotum ornamenta, quod ad colorem attinet, habitâ temporum & Festorum ratione, juxta ritum Romanæ Ecclesiæ. *Quando ornamenta altarium mutanda.*

21 Cùm templum ornandum fuerit, nihil sine facultate Superioris ad eam rem commodatò ab externis peta: detque operam, ut quod acceptum fuerit, accuratè custodiatur, & dominis quàm primùm reddatur. *Sine facultate nil mutuetur ab externis ad ornandum templum.*

22 Si templum instauratione, aliqua in parte indiguerit, aut aliis ad divinum cultum necessariis, provideat, sicut ipsi à Superiore fuerit præscriptum. *Illius instauratio.*

23 Superiori in memoriam redigat, ut aliquos designet, qui de concionibus & modo concionandi judicare possint; quorum saltem unus concioni intersit, ut Concionatorem, *Curet designari qui de concionibus judicent.* P.4.c.8.lit.C.

cùm opus fuerit & Superiori videbitur, admonere possit.

Concio horam non excedat. 24 Conciones & lectiones templi horæ spatium superare non debent: eo verò ordine Missæ dicantur, ne impediant, quò minùs conciones tempore præfixo inchoëntur.

Mulierum locus in Templo separatus. 25 Advertat ne viri in templo mulierum locum occupent; néve ex adverso earum, quantum fieri poterit, maneant.

Confessari non desint. 26 Curet ne domi desint Confessarii, qui necessarii in templo nostro sunt, & ut confessiones vespere decenti horâ absolvantur.

De communione in Parochia. P. 7. c. 4. s. 5. & lit. D. 27 Pridie Palmarum Confessarios admoneat, ut Constitutionem illam observent, quæ ad externos ad suas Parochias dimittendos Eucharistiæ sumendæ gratiâ pertinet, & ante id tempus, si consuetudo regionis id postulaverit.

Officia, & vespera in hebdomadâ sanctâ. P. 6. c. 3. lit. B. & Can. 9. Cong. 3. 28 Officia Hebdomadæ Sanctæ, & vesperæ (si hæc dicentur) fiant tono simplici, more Societatis, sine cantu, etiam firmo; nisi ubi Generalis Præpositus dispensaverit: id autem quod de vesperis dictum est, de Benedictione candelarum, & ramorum intelligatur.

De pecunia pro ecclesiâ petendâ. 29 Cùm aliquid petendum erit pro ecclesiâ, aut usu sacristiæ, intelligat in eâ re Superioris voluntatem, eamque exequatur. Cumque pecuniæ alicujus momenti summa dabitur,

tur, aut colligetur, eam deponat apud Procuratorem in scrinio aliquo, cujus clavem unam Superior habeat, & alteram diversam ipse Præfectus.

30 Librum habeat, in quo eelemosynarum, quæ Ecclesiæ usibus dantur, & expensarum rationes constent. *Librum habeat dati & accepti.*

31 Panni omnes linei semper mundi serventur, & separatim corporalia, atque etiam purificatoria (quæ quatuor cruces in angulis habeant) laventur; & utrorumque ablutio, & cineres eorum, quæ vetustate consumpta comburuntur, in sacram piscinam mittantur. *Munditiei in omnibus.*

32 Catalogum unum rerum omnium ecclesiæ mobilium, quæ alicujus momenti sunt, custodiat: in altero verò illa scribantur, quæ aut nova sibi traduntur, cum die, anno, &c. aut vetustate consumuntur, ut possit cùm exigetur, prioris catalogi rationem reddere: sæpè etiam res pretiosiores inspiciet, ne aut lædantur, aut amittantur; arcis in quibus servantur, & sacristiæ januis benè clausis & munitis. *Catalogi rerum Ecclesiæ.*

33 Cùm nostrorum aliquis extremum diem obierit, spatio diei naturalis decenter teneatur, nisi ratione mali odoris, aut ex aliâ justâ causâ, anteverti hoc tempus Superiori posse videretur. *Quæ in defunctis servanda.* P. 6. c. 4. lit. B.

34 Observetur circa vestitum Sacerdo- *Quo vestitu nostri sepeliendi.*

 tum

Can. 27. Cong. 1. tum mortuorum, quod de viventibus dicitur in Constitutionibus, ut scilicet utamur eo modo, quo Sacerdotes honesti ejus regionis, in quâ versamur, uti solent: fratres verò qui Sacerdotes non sunt, sepeliantur eo modo induti, quo alii Clerici honesti, qui Sacerdotes non sunt, sepeliri solent.

Funeri necessaria curabit. P. 6. c. 4. §. 3. & Can. 27. Cong. 1.

35 Curam suscipiet sepulchri, candelarum, & precum, quæ consueto more dicuntur, rerumque ceterarum, quæ ad eam rem erunt necessariæ.

C A-

CATALOGUS MISSARUM ET ORATIONUM,

quæ noſtris præſcribuntur.

SACRA juxta noſtrum inſtitutum, à Sacerdotibus Societatis ordinariè facienda.

Singulis annis.

1 IN principio cujuſque anni unuſquiſque Sacerdos Miſſam celebret pro noſtrâ Societate.

ORATIONES juxta noſtrum inſtitutum, ab iis qui Sacerdotes non ſunt, ordinariè faciendæ.

Singulis annis.

ET ſinguli, qui Sacerdotes non ſunt, ad eamdem intentionem integrum Roſarium Dominæ Noſtræ, P. 10. ſ. 1.

 vide-

videlicet centum quinquaginta Ave MARIA, & quindecim Pater Noster, aut tres coronas recitent.

P.4. c.1. §.2. & Can. 18. Cong. 3.

2 Singulis annis praescripto die, in quo memoria fundationis Collegii vel Domus fit, Missa cum solemnitate pro Fundatore proprii Collegii vel Domus, & benefactoribus vivis & defunctis celebretur: & reliqui Sacerdotes, qui in Collegio vel Domo habitaverint, pro eisdem sua Sacrificia offerant.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt ad eamdem intentionem unam coronam, aut tertiam partem Rosarii recitent.

Decr. 67. Cong. 7.

3 Die 27. Septembris Patres omnes Sacra eo die peragenda Deo offerent in gratiarum actionem, confirmatae nataeque tunc primùm Societatis, proque felici ejusdem successu.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eamdem intentionem offerent Rosaria aliasque preces, & Communionem Sacram.

Sin-

Singulis mensibus.

4 In principio cujusque mensis unusquisque Sacerdos Missam celebret pro nostrâ Societate.

5 Initio cujusque mensis omnes Sacerdotes, qui in Collegio vel Domo fuerint, pro Fundatore proprii Collegii vel Domus, & benefactoribus vivis & defunctis semel Missæ sacrificium offerant.

Singulis mensibus.

Et singuli qui Sacerdotes non sunt, ad eamdem intentionem tertiam Rosarii partem, aut unam coronam recitent. Pag. 10. s. 1.

Et singuli qui Sacerdotes non sunt, ad eamdem intentionem unam coronam, aut tertiam Rosarii partem recitent. P. 4. c. 1. s. 2

Singulis hebdomadis.

6 Singuli Sacerdotes pro illis de Societate, qui extra Provinciam moriuntur, semel in quavis hebdomadâ Missę sacrificium offerant.

Singulis hebdomadis.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eamdem intentionem unam coronam, aut tertiam Rosarii partem recitent. Can. 11. Cong. 3.

P. 10. s. 1. 7 Singulis hebdomadis, ubicumque fuerint decem vel pauciores Sacerdotes, pro nostrâ Societate una Missa à designato à Superiore dicetur; duæ verò, si fuerint plures, quàm decem; tres autem, si fuerint plures, quàm viginti; & ita deinceps in reliquis decadibus, si numerus Sacerdotum fuerit major.

Et singuli, *qui Sacerdotes non sunt*, in quavis hebdomada ad eamdem intentionem septem Pater noster, & septem Ave MARIA recitent.

P. 7. c. 4. s. 4. 8 Singulis hebdomadis pro Benefactoribus vivis & defunctis propriæ Domus vel Collegii, præter eas, quæ pro Fundatore dicuntur, una, aut duæ, aut plures Missæ, pro numero Sacerdotum, offerantur, servando ordinem modo prædicto.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, in quavis hebdomada ad eamdem intentionem septem Pater noster, & septem Ave MARIA recitent.

P. 4. c. 1. s. 1. 9 Singulis hebdomadis

Et unus ex iis quis

madis Missa semel pro Fundatore propriiCollegii vel Domus, & benefactoribus vivis & defunctis, à designato à Superiore celebretur.

Sacerdotes non sunt, à Superiore designatus, ad eamdem intentionem unam coronam, aut tertiam partemRosarii recitet.

10. In Domibus & Collegiis, quæ saltem viginti ex nostris alere possunt, etiam si non habeant propriumFundatorem, fiant pro iis vivis & defunctis, qui eorum fundationem notabiliter adjuverunt, eadem Sacra, quæ pro Fundatoribus ordinariè fieri solent.

Et singuli, quiSacerdotes non sunt, ad eamdem intentionem pro eisdem facere debent easdem orationes, quæ pro Fundatoribus ordinariè fieri solent. P. 4. cap. 1. lit. E.

Sacra ab eisdem extraordinariè facienda.

Oationes ab eisdem extraordinariè faciendæ.

11. Cùm primùm Societas in Collegii alicujus possessionem vene-

Et singuli qui Sacerdotes non sunt, ad eamdem intentionem P. 4. c. 1. §. 4.

venerit, quilibet Sacerdos ter Sacrum faciat pro superstite Fundatore ipsius, ac benefactoribus.

Rosarium integrum, aut tres corones recitent.

P.1. c.1. §.4. 12 Cùm ex hac vitâ idem Fundator excesserit, singuli Sacerdotes ter Sacrum pro animabus illius & Benefactorum faciant.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eamdem intent onem Rosarium integrum, aut tres coronas recitent.

P.4. c.1. lit. D. & E. 13 Idem *judicium* erit de Communitatibus, vel Rebuspub. quæ non moriuntur: fient enim tria Sacra pro viventibus, & tria pro defunctis earum. Sic etiam faciendum, quando plures simul fundationem constituunt.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, integrum Rosarium aut tres coronas, pro viventibus Communitatibus, & totidem pro defunctis earum recitabunt. *Similiter* facient, *quando plures simul* fundationem constituunt.

Can. 11. Cong. 2. 14 Cùm primùm Societas in alicujus Domus professæ possessionem venerit, quilibet Sacerdos intra illam

Et singuli ejusdem Provinciæ, qui Sacerdotes non sunt, integrum Rosarium, aut tres coronas pro su-

illam Provinciam ter Sacrum faciat pro superstite Fundatore ipsius, ac benefactoribus: & quando vitâ functus fuerit, alia tria Sacra ab eisdem pro animabus illius & benefactorum fiant.

perstite Fundatore ac benefactoribus: & quando vitâ functus fuerit, alterum Rosarium integrum, aut tres coronas, pro animabus illius ac benefactorum recitent.

15 Pro Communitatibus verò, & pluribus, qui simul Domus professæ fundationem constituunt, fiant intra eamdem Provinciam, quæ de Collegiis dicta sunt numero 11.12.13.

Et singuli ejusdem Provinciæ, qui Sacerdotes non sunt, ad eamdem intentionem faciant, quæ de Collegiis, eisdem numeris dicta sunt. P.4. c. 1. lit. D. & E.

16 In Domo vel Collegio, ubi quis de Societate decesserit, singuli Sacerdotes pro eo tria Sacra, in aliis verò Provinciæ locis duo Sacra faciant.

Et singuli ejusdem Domus, aut Collegii, qui Sacerdotes non sunt, pro eo tres coronas, aut tres partes Rosarii, pro aliis verò ejusdem Provin- Can. 11. Cong. 3.

17. Cùm

ciæ duas coronas, aut duas partes Rosarii recitent.

Can. 11. Cong. 3. 17 Cùm de obitu cujusque nostrorum, qui extra Provinciam obiit, significatur, per universam Societatem omnes Sacerdotes in Missis, illius animam DEO commendent, pro cujusque devotione.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, in suis orationibus illius animam DEO commendent, pro cujusque devotione.

P. 7. c. 4. §. 3. lit. A. 18 Omnes Sacerdotes curent, juxta Constitutiones, frequenter orare pro universâ Ecclesiâ, ac pro iis præsertim, qui majoris sunt momenti ad ejus universale bonũ cujusmodi sunt Principes Ecclesiastici & sæculares, & alii qui multum prodesse vel obesse bono animarum possunt; & pro amicis & benefactoribus viventibus & vitâ functis,

Et omnes, qui Sacerdotes non sunt, idem juxta Constitutiones curare debent.

ctis, & pro aliis in quorum auxilium peculiariter ipsi, & reliqui de Societate in variis locis inter fideles & in fideles incumbunt; & etiam pro malè affectis erga nostram Societatem.

Par. 10. lit. B.

Sacra ex præscripto P. N. Generalis ab unoquoque Sacerdote Societatis ordinariè facienda.

19 Unusquisque Sacerdos singulis mensibus duo Sacra faciat, alterum pro Indiis & Gentium conversione; alterum pro regionibus Septentrionalibus & hæreticorum reductione: & in aliis Sacrificiis & orationibus

Orationes ex præscripto P. N. Generalis, à singulis, qui Sacerdotes non sunt, ordinariè faciendæ.

Et singuli qui Sacerdotes non sunt, unam coronam, aut tertiam partem Rosarii, pro Indiis & Gentium conversione; & alteram coronam aut tertiam Rosarii partem pro regionibus septentrionalibus & hære-

bus eadem Domino commendabit.

ticorum reductione recitent: & in aliis orationibus eadem Domino commendabunt.

20 Singulis hebdomadis unusquisq; Sacerdos Sacrum unum ad intentionem Reverendi Patris Nostri Generalis faciat: & in aliis Sacrificiis, & orationibus eamdem Domino commendabit.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eamdem intentionem unam coronam aut tertiam Rosarii partem recitent: & in aliis orationibus eamdem Domino commendabunt.

Non intendimus per ea, quæ superius recensentur, excludi reliqua Sacra & orationes omnes, quæ pro occurrentibus necessitatibus à Superioribus imponi ad tempus solent.

RE-

REGULÆ SACERDOTUM.

1 QUÆ de disciplinâ religiosâ in Regulis & instituto nostro servanda omnibus proposita sunt, ea Sacerdotes, pro ratione sui gradus, sibi præcipuè dicta existiment, & observent. *Disciplina religiosa.*

2 Divinum Officium nitantur attentè, devotè, & opportuno tempore recitare. *Officium divinum, ut recitandum.*

3 Ita vivere studeant, ut quotidie meritò celebrare possint: ad idque conducet (quamvis ex Constitutione octavo, ut minimùm, quoque die confiteri teneantur) sæpius in hebdomadâ confiteri. *Quoties confitebuntur.* In Ex. c. 4. s. 25.

4 Cærimonias Missæ ex usu Romano accuratè unusquisque observet: in eâque celebrandâ pronuntiationem, & quamcunq; aliam exteriorem actionem ita moderetur, ut non minùs aliorum ædificationi, quàm propriæ devotioni serviat. Et ideò semihoram in faciendo Sacro nec multùm excedat, neque ita brevis sit, ut illam non expleat. *Cærimoniæ in Missâ servandæ.* P. 4. c. 8. s. 2.

5 Qui in summo Altari Sacra facturi sunt, simulatque campanæ se vocantis pulsum audierint, vel admoniti fuerint, ad vestes Sacerdotales induendas se conferant, ut *Admoniti ad Sacrum statim ibunt,* P. 4. c. 8. s. 6. & lit. F. & Can. 21. Congr. 1. & Can. 20. Cong. 2.

in

in tempore exire ex Sacristiâ possint.

Doctrina Christiana sit illis cura. 6 Salutare tradendæ doctrinæ Christianæ ministerium pueris ac rudibus, quod à sui origine nostra Societas tanto affectu complexa est, pari omnes studio promovere curent.

Exercitiorum spiritualium usus. P.4.c.8.§.5. & p.7.c.4.§.8.& lit.E. 7 Intelligant sibi ratione peculiari incumbere, ut Exercitiorum spiritualium, quæ tantoperè ad DEI obsequium conferre cernuntur, usum valdè familiarem habeant; quò & alios ad ea suscipienda adducere, & in eo tam utili armorum spiritualium genere tractando dexteritatem habere possint.

Auditionem confessionum magni faciant. P.7.c.4.§.5. 8 Omnes ii, quibus ex Obedientiâ confessiones audiendi sanctum munus committitur, multùm ad id affici studeant, & tamquam nostri instituti valdè proprium magni faciant.

Confessiones non nisi deputati audiant. P.7.c.4.§.5. 9 Nemo ad confessiones audiendas accedat, nisi à Superiore deputatus, & qui simul intelligat, quam facultatem ad hoc munus ab eo habeat.

Modum administrandi Sacramenta addiscant. P.4.c.8.§.4. & lit.D. P.8.c.1.§.8. & p.10.§.9. 10 Modum ea Sacramenta ministrandi, quæ Sacerdotes nostræ Societatis tractare possunt, perspectum omnes habeant, in eoque uniformes sint, quantum regionum varietas patietur: formam tamen & rationem absolvendi ab excommunicatione, & aliis censuris & peccatis, eamdem omnes sequantur; attendantque, ne ex modo utendi facultatibus Societatis, Ordinarii & Parochi jure offendi possint.

11 In

11 In casibus conscientiæ, iisque præsertim qui ad censuras, casus reservatos, restitutiones pertinent, sese diligenter exerceant: earumque rerum Compendia, & brevem interrogandi methodum, ac contra singulorum peccatorum species exempla & dicta Sanctorum, atque alia salutaria remedia comparare studeant.

Quæ ad confessionem spectant.
P. 4. c. 8. & lit. D.

12 Confessarii inter seipsos, & in modo procedendi cum pœnitentibus, conformes esse curent: & quantum res tulerit, ita aliorum Confessariorum existimationi unusquisque consulat, ut omnes intelligant, mutuo caritatis & uniformis doctrinæ vinculo, Societatis Confessarios in Christo esse colligatos.

Caritas & uniformitas doctrinæ.
P. 3. c. 1. s. 18. & p. 8. c. 1. s. 8. & p. 10. s. 9.

13 Vocati ad ecclesiam ad confessiones audiendas, statim cum animi alacritate eò se conferant: & quò major pœnitentium multitudo futura est, eò magis tempestivè ab aliis occupationibus se expediant.

Parati sint cùm vocantur.

14 In templo confessiones, dum concio fit vel sacra lectio, nemo audiat.

Confessiones tempore concionis.

15 Confessarii ita audiant pœnitentes, ut mutuum aspectum fugiant: sic enim attentiùs & liberiùs audient. Quòd si locus non erit ejusmodi, ut tabula Confessarium à confitente dividat, manus interposita inter faciem propriam & confitentem, qui ad latus esse debet, id præstabit. Mulierum verò Confessiones non audiantur nisi ad crates, etiamsi sint puellulæ.

Modus in confessionibus audiendis.
Decr. 93. s. 12. Cong. 7. Ex Instruct. pro Confess.

Quales cum mulieribus. 16 In audiendis confeſſionibus, feminarum præſertim, ſeveros potiùs ſe, quàm familiares exhibeant: in univerſum tamen paterna quædam & ſpiritualis gravitas in eis eluceat.

Eas breviter expediant. Decr. 93. ſ. 13. Cong. 7. Ex Inſtruct. 6. pro Confeſſ. 17 Eos, qui crebriùs confitentur, maximè feminas, breviter expediant; nec de rebus ad confeſſionem non pertinentibus in confeſſione loquantur: extra confesſionem verò, ſi oportebit eas alloqui, id fiat in loco patenti, nec longum ſermonem miſceant, & oculos modeſtè demiſſos habeant.

Socii præſentia. P 3. c. 1. ſ. 3. 18 Quando quis à Superiore mittetur ad confesſiones feminarum audiendas, vel aliâ de causâ eas adierit; ſocius, quem Superior ipſi deſignabit, quamdiu cum feminis Sacerdos loquetur, eo in loco erit, unde videre eos, ſed non quæ ſecreta eſſe oportet audire posſit, quantum loci diſpoſitio patietur: quòd ſi non pateretur, curet omnino Sacerdos, ne oſtium ſit clauſum, nec locus obſcurus.

Nullius curam ſuſcipiat. P. 6. c. 3. ſ. 5. 19 Particularem perſonarum, præſertim feminarum, curam nemo ſuſcipiat: & quamvis Confeſſarius pro ſuo munere in vitâ ſpirituali pœnitentem inſtituat, nullius tamen obedientiam admittat.

Quid ſi alteri confiteri velint. 20 Si quis uni confiteri ſolitus, ab eodem alium Confeſſarium adeundi facultatem petierit, vel eâ non petitâ adierit; id ſibi gratum

eſſe

esse Confessarius benignè ostendat.

21 Ut sanitatis etiam ratio ad Dei gloriam habeatur, confessiones manè ad horam usque prandii tantùm audiant; ita ut cùm signum primæ mensæ audietur, studeant se ita accommodare, ut ad secundam accedant: nisi fortè pœnitentium necessitas aliud exigat. *Tempus audiendi confessiones.*

22 Nemini aut petere aut accipere quidquam liceat, sive ab iis quorum confessiones audiverit, sive ab aliis, quod vel in pauperes distribuat, vel alteri satisfactionis nomine restituat; nisi Superior, cùm opus esset, secus faciendum judicaret. *Nil inscio Superiore petant.*

23 Etsi vota ad perfectionis statum pertinentia, ut sancta laudari debent; & circa ea Confessarii consilium, sed magnâ cum consideratione, dare possint; quia tamen non humanam, sed divinam vocationem requirunt, nemo ad ea emittenda quemquam inducat; verùm ad orationem tales hortetur, ut à Deo adjuti, vocationem suam meliùs intelligant & exequantur. *Neminem ad emittenda vota inducant.*

24 Si quos viderint ad Religionem propensos, non facilè ad unam potiùs quàm ad aliam, ad hoc quàm ad illud Monasterium invitent; sed liberam illis suam electionem relinquant. Poterunt tamen petentibus consilium, eas Religiones vel Monasteria proponere, quæ illis magis commoda in Domino judicaverint. *Quid cum propensis ad Religionem.*

Nulli habitum certum præscribat.

25 Nullus eis, quorum audit confessiones, certum vestimenti genus, hunc aut illum habitum, vel colorem præscribat: tametsi omnes ad honestum & suo statui convenientem vestitum hortari possint.

Communio sæcularibus quando permittenda.

26 Ut pium est ad frequenter communicandum fideles exhortari; ita quos ad id propensos viderint, admonere debent, ne crebriùs, quàm octavo quoque die accedant; præsertim si matrimonio sint conjuncti.

Communio in Paschate. P. 7. c. 4. lit. D.

27 Admoneat eos qui sibi confitentur, à Dominicâ Palmarum ad Dominicam in Albis inclusivè, eo tempore (*nisi aliud consuetudo loci postulaverit*) debere semel in suâ Parochiâ communicare; exceptis peregrinis, & iis qui facultatem haberent, & reliquis, quos jus excipit.

Quomodò cum moribundis se gerant. P. 4. c. 8. s. 7. & lit. G.

28 Qui vocantur ad juvandos eos, qui morti vicini sunt, ea in promptu habeant, quæ eo tempore, in quo tantum est momenti, usui esse possint; tamdiuque illis adsint, quamdiu sola necessitas postulabit. Ceterùm etsi cùm opus est, ægrotos ad condenda testamenta hortari conveniat, iis tamen conficiendis non assistant.

R E-

REGULÆ
CONCIONATORUM.

1 REGULÆ quæ Sacerdotibus propositæ sunt, eas sibi Concionatores in primis commendatas existiment; nec minore curâ, quàm ceteri observent. *Sacerdotum Regulas observent.*

2 Memores sint vocatos se esse ad reducendas animas suo Creatori: quod cùm sit opus omnium difficillimum, summo studio media illa adhibeant, quæ instrumentum cum Deo conjungunt: ejusmodi sunt solidæ virtutes, ac præcipuè caritas, pura intentio Divini servitii, familiaritas cum Deo in spiritualibus devotionis exercitiis, & zelus sincerus animarum ad gloriam Divinæ Majestatis. *Media sibi conferentia ad id muneris.* P. 10. §. 2.

3 Enitantur cum Dei gratiâ esse ceteris exemplo: ut non minùs vitâ, quam doctrinâ, ad omnem virtutem proximos alliciant. *Sint ceteris exemplo.* P. 7. c. 4. §. 2.

4 Lectioni sacræ Scripturæ, ac Patrum præcipuè incumbant. Conferet etiam peculiari studio vidisse Euangelia toto anno currentia, & in eis ea, quæ usui esse possunt, adnotasse: itemque compendium fecisse explicationis rerum ad fidem & Christianam vitam necessariarum; atque in communes locos redegisse omnia, quæ ad virtutum commendationem, & peccatorum detestationem pertinent. *Sacra Scriptura & Patribus vacent* P. 4. c. 8. lit. B. & F.

 5 Con-

Quæ ad benè concionandum juvabunt. P. 4. c. 8. lit. C.

5 Conferet vidiſſe præceptiones, ſi quas de modo concionandi illi tradunt, qui benè hoc munus obierunt; bonos audiſſe Prædicatores, & in concionibus Domi, vel in aliis locis minùs frequentibus, ſe exercuiſſe.

Corrigi optent. P. 4. c. 8. lit. C.

6 Optare debent, ut admoneantur, ſi quid in concione corrigendum videbitur iis, qui à Superiore ad id deputati fuerint; & humili, & grato animo id accipere.

Parati ſint ad pueros & rudes inſtruendos. In 1. Bul. noſtri inſtit. & p. 5. c. 3. lit. B. & p. 7. c. 4. ſ. 7.

7 Ita operam ſuam in celebrioribus concionibus libenter impendant, ut non minùs ſe ad docendos pueros & alios rudes inſtruendos, faciles & paratos exhibeant.

Alis volenti concionari, cedant.

8 Si quando occaſio tulerit, ut alius eodem tempore concionari velit; quantum in ipſis erit, libenter cedant.

Utilitatem auditorum curabunt. P. 4. c. 8. ſ. 3. lit. B.

9 Ea populo proponant, quæ ad captum, & utilitatem auditorum erunt accommodata; iiſque inſiſtant, quæ ad Chriſtianam inſtitutionem, atque ad extirpanda vitia, & virtutes inſerendas valent: & à rerum ſubtilium curioſâ tractatione ſe abſtineant.

Quæ commendare debeant. In ult. reg. libri Exerc. regul. 2. Ibid. reg. 7.

10 Commendare debent Confeſſionis & Euchariſtiæ frequentem uſum, in bonis operibus profectum, & perſeverantiam, Eccleſiaſticarum cærimoniarum obſervationem, & cetera, quæ ad cultum Divinum pertinent, eamque obedientiam, quæ Principibus & Prælatis, qui Dei in terris vices gerunt, exhibenda eſt.

11 Commendabunt etiam peculiari ratione pœnitentiæ & misericordiæ opera, sanctarum precum & aliarum piarum devotionum exercitia, utilium librorum lectionem, & bonam filiorum educationem. Ibid. reg. 3. Ibid. reg. 6. Ibid. reg. 10.

12 Cùm experientia doceat, & sanctæ memoriæ Pater IGNATIUS scriptum reliquerit, nihil utilitatis percipi ex iis concionibus, in quibus Principes & Magistratus Reipublicæ, Prælati, & alii Ecclesiastici in particulari reprehenduntur; Concionatores nostri ab hujusmodi reprehensionibus abstineant. *Neminem in particulari reprehendant*

13 Caveant, ne Religiosos aliorum ordinum, quos revereri & observare debent, etjam tacitè videantur reprehendere. Et quamvis nostros ad majores in virtute progressus excitare possint, præsertim in domesticis exhortationibus; reprehensionem tamen alicujus particularis, vel ipsius Societatis, ne attingant. *Nec tacitè religiosos, &c.* P. 3. c. 1. lit. S.

14 Ne rumoribus populi moveantur, ut nova & parum confirmata in publicum afferant; & multò minùs ea populo proponant, quæ alioqui dubia & incerta sunt. *A dubiis & incertis abstineant.*

15 Curent, ut rationem, & modum, quem observare debent in rebus populo denuntiandis, & certis pauperibus, aliisque piis operibus commendandis, à Superiore accipiant. *Modus res denuntiandi, &c.*

Facetias & inutilia fugiant. 16 Caveant omnino, ne facetiis aut inutilium rerum narratione concionem contemptibilem faciant, iisve Auditores ad risum moveant; vel contrà, ut ad fletum excitent, spectanda aliqua populo proponant, à communi in Societate concionandi consuetudine aliena, nisi in aliquo peculiari casu ad communem ædificationem pertinere Superior, pro ratione loci, judicaret.

Dicenda præmeditabuntur. 17 Ea quæ dicturi sunt, diligenti præmeditatione, & peculiari ad Deum recursu (quatenus per tempus licebit) paranda erunt.

Arrogantiam & ostentationem fugiant. 18 Caveant arrogantiam & ostentationem in concione: *humilitatemque*, cui ex intimo cordis affectu studere debent, in omni actione præ se ferant. Quòd si aliquid pro se, aut Societate cogantur respondere, eâ modestiâ satisfaciant, ut causam Christi, non suam, agere videantur.

Motus animorum præcipuè spectandus. P. 4. c. 8. s. 3. 19 Modus concionandi (qui à scholastico diversus esse debet) ita sit ad docendum comparatus, ut ad animorum motum præcipuè dirigatur. Cumque quæstio aliqua earum, quæ ad fidem aut mores pertinent, modo aliquo tractanda erit, non ita exactè proponantur argumenta, quibus contraria pars confirmatur (nisi auditorium id postulet) ut simpliciores ipso proponendi modo offendi possint; sed eo pacto res exponatur, ut illi ex datâ explicatione solutionem eorum, quæ sibi in mentem venerint,

nerint, aut ab aliis audiverint, facilè colligant.

20 Ne ſint affectati, aut verborum lenocinia ſectentur: nec ſtudio politioris ſermonis eos libros habeant familiares, ex quorum lectione detrimentum in ſpiritu accipiant, & ſæculare aliquid redoleant. *Verborum lenocinia fugiant.*

21 In laudibus & reprehenſionibus à nimiis exaggerationibus, & ab omni ſpecie adulationis abſtineant. *Ab exaggerationibus abſtineant.*

22 Geſtus corporis ſit modeſtus, & in quo gravitas quædam religioſa præcipuè eluceat: vocemque accommodent ad res, quas tractabunt: proinde eam, ubi non eſt opus, ne præter modum extollant aut deprimant. *Modeſtia vocis & geſtus.*

23 In concionibus & lectionibus templi, ſpatium horæ ne excedant. *Horæ ſpatium ne excedant.*

24 Qui in loca etiam remotiora concionaturi mittuntur, præter equum ſuum & Socii, tertium pro ſarcinis ne addant. Cumque extra Collegia concionantur, victum potiùs, quàm pecuniam pro victu, accipiant; idque apud Eccleſiaſticum, vel alium honeſtum civem, vel convenienti aliquo Religioſis loco. Sit verò victus tenuis & parcus, ut Religioſos decet. Viaticum porrò non niſi neceſſarium pro ſolo itinere admittant. *De iis, qui foris concionantur.* Dec. 93. ſ. 1. Cong. 7.

REGULÆ EORUM QUI IN MISSIONIBUS VERSANTUR.

Scopus Societatis. In decl. procem. 4. p. lit. A. & p. 6. c. 3. §. 5.

1 CUm ſcopus, ad quem tendit Societas, ſit varias mundi partes ex obedientiâ Summi Pontificis vel Superioris Societatis peragrando, verbum Dei prædicare, confeſſiones audire, & reliquis quibuscumque poterit mediis uti ad animas, divinâ aſpirante gratiâ, juvandas; quicumque in *hujuſmodi miſſionibus* verſantur, ſibi perſuadeant, rem maximi ponderis in Societate ſibi commiſſam eſſe, atque ita ſe comparare ſtudeant, ut apta DEI inſtrumenta ad rem tantam eſſe poſſint.

Indifferentia. P. 3. c. 2. lit. G. & p. 7. c. 1. §. 1. & c. 4. §. 1.

2 Quia vocationis noſtræ eſt vitam agere in quavis mundi plagâ, ubi majus DEI obſequium, & animarum auxilium ſperatur; unuſquiſque paratus eſſe debet, ut in eâ vineæ Chriſti parte atque opere ſe exerceat, quod

quod ipsi commissum fuerit, sive per varia loca discurrendo, sive in quibusdam continenter residendo.

3 Unusquisque plenam in his ac liberam sui dispositionem Superiori, qui eum Christi loco dirigit, relinquat: poterit tamen motus animi aut cogitationes, quæ in contrarium occurrunt, illi proponere, subjiciendo suum sentire & velle ei quod ipse in Domino judicaverit. *Libera sui dispositio.* P.7.c.2.§.1. Ibid. lit.K.

4 Ei qui mittendus erit plurimùm conveniet, ut intelligat à Superioribus scopum suæ missionis, & effectum, cujus gratiâ mittitur: id quod in scriptis, si fieri potest, habere curabit. *Finem missionis à Superiore intelligat.* P.7. c.1.§.5.

5 Cùm oppidatim missi fuerint ad fructicandum in agro Domini, dabunt operam, quoad fieri poterit, ut more pauperum Euangelium prædicent: proinde & pedites, vel in toto vel in parte, iter facient, si eos Superior id præstare posse judicaverit; & ex eleemosynis, vel oblatis vel cum ædificatione emendicatis, vivent; nisi alia ipsis à Superiore sustentationis ratio sit constituta. *Modus servandus cùm oppidatim mittuntur.* P.7.c.2.lit.G Can.12. Cong.3.

6 Si nullum eis à Superiore designatum fuerit hospitium, intelligant sibi ad aliquod hospitale, tamquàm ad hospitium pauperum, esse divertendum: si tamen honestum id sit, atque ad exercenda ex eo ministeria Societatis *Ad quos divertendum.*

tis accommodatum : alioqui convenientius erit, ut in domum pii alicujus & exemplaris Ecclesiastici, aliúmve ejusmodi locum se recipiant, in quo cum ædificatione manere possint.

Ordinarium primùm adeant.

7 Cùm ingressi fuerint loca ea in quibus Ordinarii resident, eos quàm primùm adeant, suamque operam illis submissè offerant, & facultatem ad exercenda Societatis ministeria modestè ac religiosè petant : eosque omnes tam Ecclesiasticos, præcipuè Parochos, quàm sæculares, quorum auctoritate aut favore opus habent, benevolos sibi facere studeant.

P. 10. s. 11. & lit. B.

Agnoscant qui eos juvare possunt.

8 Cùm eò pervenerint, ubi diutius immorari debent, prudenter ac maturè operam dabunt, ut notitiam habeant probatorum virorum, & pietate ac rebus agendis insigniorum quorum informatione vel auxilio juvari possint ad ministeria Societatis majore cum fructu animarum exercenda.

Orationes pro missionibus. P. 7. c. 2. lit. M. & c. 4. s. 3.

9 Qui in Missione Superior erit, initio suscipiendorum operum, vel quando major subsidii necessitas cernitur (quod res magni momenti sint, vel difficultates graves incidant) applicabit, curabitque applicari Missas & orationes, ut omnia cedant ad majorem Dei gloriam, & proximorum utilitatem.

In quibus se exercebunt. P. 7. c. 3. s. 1.

10 Si iis qui mittuntur, non fuerit injunctum, ut medio aliquo utantur limitato, quale esset vel legere vel prædicare, &c. in iis tantùm

se

se exercebunt, quibus Societas uti solet, juxta Constitutiones: conferre tamen illa cum eo Superiore, qui eis propior fuerit, semper erit securius. Ibid. lit. A.

11 Media spiritualia, quibus juxta institutum Societatis, & beneplacitum Superioris uti poterunt, ferè sunt ministerium verbi Dei in prædicationibus, sacris lectionibus, privatisve exhortationibus, & colloquiis; Sacramentorum Confessionis & Eucharistiæ administratio; Exercitiorum spiritualium traditio; dissidentium reconsiliatio; casuum conscientiæ ad Ecclesiasticos, eorumque officii magis privata explicatio; & Christianæ doctrinæ ad pueros ac alios rudes publica declaratio. *Quibus mediis spiritualibus utentur.* P. 4. c. 8. & P. 7. c. 4.

12 Corporalibus etiam pietatis operibus, quantùm spiritualia permittent & vires patientur, incumbere poterunt, ut infirmos, præcipuè in Xenodochiis, per se vel per alios juvando, & pauperes ac incustodiis detentos, quatenus licebit, eodem modo sublevando. *Corporalibus pietatis operibus vacandum.* P. 7. c. 4. s. 9.

13 Etsi certus ordo in nostris ministeriis exercendis præscribi non potest; plerumque tamen utilius erit & securius ab humilioribus inchoare, ut à doctrinâ Christianâ pueris explicandâ, ab ægrotis hospitalium invisendis, eorumque & aliorum magis indigentium confessionibus audiendis. *Ab humilioribus ministeriis inchoandum.*

14 Quamquàm humana media non solùm spernenda non sunt, sed etiam cùm opus est, *Divina media præcipuè adhibenda.*

pru-

prudenter & religiosè adhibenda; divinis tamen, & nostri instituti magis propriis præcipuè utendum est, in eisque magis fidendum, orandusque Deus, ut iis omnibus det eam efficaciam, quæ sit proposito fini consequendo necessaria.

Omnibus omnia fiant.

15 Juxta eam caritatis regulam, quâ se Apostolus omnia omnibus faciebat, ut omnes lucrifaceret, expediet nonnumquàm ut ingenio eorum, cum quibus agent, initio se attemperent (quatenus ratio & virtus ferent) ita tamen ut meminerint ad id tandem eos cum Dei gratiâ perducere, quod illis in Domino magis conferre judicabunt.

Animi magnitudo.

16 Eam animi magnitudinem & æquabilitatem retinere studeant, ut & prosperis successibus & adversis superiores sint; quò nullo eventu fracti, nec religiosæ modestiæ, nec sanctæ libertatis, nec bonæ de se conceptæ existimationis, quæ ad fructum colligendum necessaria est, quidquam amittant.

Quid cum malè affectis erga Societatem faciendum. P. 10. lit. B.

17 Si quos erga se, aut societatem malè affectos esse intellexerint (præsertim non vulgaris auctoritatis homines) aut qui nostra ministeria impediant, non solùm pro eis orabunt; sed etiam convenientem aliquam rationem inibunt, ut eos amicos, aut saltem non adversarios faciant. Ad quam rem non parum conferet, si datâ occasione, Instituti nostri rationem illis exponant, nullumque officii genus

nus prætermittant, quo illos, cùm opportunum fuerit, sincerè ac religiosè demereri & conciliare possint.

18 Si quando Prælatum aliquem in visitandâ diœcesi comitabuntur, nihil se in negotiis ad visitationem spectantibus, alissve id genus ad jurisdictionem pertinentibus immisceant: sed iis tantùm ministeriis attendant, quæ sunt nostri instituti propria. *Alienis à nostro instituto ne se implicent.* P.4.s.11.§.3.

19 Quamvis optare debent, ut in suâ quisque vocatione proficiat, æquumque est, ut pro suo munere ad eam rem omnes hortentur; nullam tamen reformandi Cleri, aut Monialium, aliorúmve Religiosorum curæ partem admittant: sic enim fiet, ut & munus suum sine impedimento exequi, & populum ad uberiorem fructum ex visitatione percipiendum sine offensione disponere possint. *Nullam reformadi Cleri curam admittant.* P.6. c.1. §.5.

20 Cùm præter id quod eis fuerit peculiari ratione injunctum, res aliqua divini servitii se obtulerit, in quâ possint sine detrimento suæ Missionis suam operam ponere; opportunitatem, quam Deus ad eam dederit, quantùm in eodem convenire judicabunt, è manibus elabi non sinent. *Occasiones divini servitii non omittant.* P.7.c.1. §.7.

21 Si in locis designatis diutius residendum erit, locumque dederint præcipua negotia (quæ numquàm propter alias occasiones, licet bonas, Divini obsequii posthabebunt) excursiones aliquas facere, si eas cum fructu *Excursiones facere liceat.* P.7.c.1. §.7.

fructu fore judicabunt, non erit inconveniens.

Congregationibus statuta non condent. 22 Sine facultate Superioris nulli Confraternitati, Congregationive statuta condent, seu vetus illa sit, seu nova instituendà videatur. De novâ autem instituendâ, & quænullibi sit in usu, non priùs agent, quàm Superiorem consulant.

Quomodò cœpta constituant. 23 Quæ Deo auctore perficient, ea quantùm licebit, ita constituant, ut stabilia sint, & diu durare possint. Quod faciliùs obtinebunt, si res convenienti ordine disponant, earumque bonum progressum iis commendent, quorum exemplo, auctoritate, studio, & diligentiâ, facilè conservari & gromoveri possint.

Quoties, & ad quem scribendum. Can.28. Congr.2. P.7.C.2.§.2. 24 Scribent ad eum, quem designaverit ille à quo missi sunt, singulis hebdomadis, vel quoties ipsis fuerit constitutum; & quantum fieri potest, totius successus eum certiorem reddant, quemadmodùm personæ & negotia exegerint, ut consilio & aliis auxiliis juvari possint.

Propriæ perfectionis sint memores. P.3.C.1.§.20. 25 Cùm propter nullas occupationes intermittendum sit propriæ perfectionis studium, diligenter animadvertant, ne prætextu procurandæ aliorum salutis, propriæ perfectionis obliviscantur, ipsamque propriam salutem eâ ratione in discrimen adducant: sed sæpè illud Domini mente revoluant, *Quid prodest homini, si universum mundū lucretur, anima verò sua* Matth.16.26.

detri-

detrimentum patiatur? sibiq́ue illud D. Pauli unusquisque dictum existimet; *Attende tibi, & doctrinæ, insta in illis: hoc enim faciens, & te ipsum salvum facies, & eos qui te audiunt.* 1 Timoth. 4. 16.

26 Hanc ob rem caveant, ne consueta in Collegiis ac Domibus orandi, & examinandæ conscientiæ exercitia imminuant, nisi si quando necessitas, aut in eventu aliquo caritas aliud faciendum postularet. Conversationem cum sæcularibus nimiam non habeant, aut incautam, aut quæ sæcularem sapiat; sed in omnibus se integritatis & gravitatis exemplum præbeant: atque in summâ Regularum Societatis, P. 7. c. 4. §. 2. sive earum quæ omnibus communes sunt, sive quæ ipsorum officii propriæ, quantùm locus patitur, observationem non prætermittant.

Spiritualia in Collegiis consueta non imminuant.

27 Præter hæc, si pro ratione diversarum regionum, & Missionum qualitate, alia quædam à Superioribus constituenda videbuntur; P. 7. c. 2. §. 2. ea in peculiaribus instructionibus addita, pari diligentiâ observanda erunt.

Instructiones insuper observanda.

O RE-

REGULÆ PROCURATORIS GENERALIS.

Quæ sibi servanda.

1 IN omnium negotiorum tractatione perpetuò memor sit instituti Societatis, quæ Dei omnipotentis gloriam quærens, profectui animarum invigilat. Ipse igitur verbo & exemplo eos omnes ædificet, quibuscum versatur: & in his quæ ad officium suum spectant, fidelitatem, prudentiam, & dexteritatem habere studeat; atque eos sibi benevolos conservet, quorum operâ ad negotia peragenda indiget. P.9.c.6.s.12

Negotia ad eum pertinentia. P.9.c.6.s.12. & p. 4. c. 2. lit. E.

2 Ad eum pertinent negotia omnia ad expeditiones, lites, & quosuis contractus sibi à Generali commissos ineundos spectantia, quæ ad universæ Societatis Collegia, vel Domos ejus, vel etiam ad particulares personas pertinebunt.

Quibus superintendet. P.9.c.6.s.12. lit. H.

3 Superintendat non solùm iis, quæ à Procuratore & Sollicitatore externo curantur, sed etiam sociis, qui illi dabuntur adjutores, quòd ad negotia attinet. Qui licet in iis, quæ ad suum officium non pertinent sub Vicepræpositi & Ministri Domus obedientiâ esse de-

debent quoad disciplinam domesticam, eos tamen poterit cùm ipsius postulabit officium, & recreationis etiam causâ foras mittere. Nam ad alia quævis negotia non ad Procuratorem pertinentia si ipsis exeundum erit, non nisi de P. Vicepræpositi licentiâ facient, sicut Socii Secretarii: & si qui Romæ fuerint Procuratores Societatis rerum particularium, vel etjam Provinciarum, ab ipso dirigentur, prout Generali videbitur.

4 Nihil, quod ad expeditiones, lites, aut graviora negotia pertineat, incipiet agere, nisi à Præposito Generali per se vel per alium approbatum sit, & ei commissum ut exequatur. Quòd si Generalis rem consultatione indigere judicabit, sollicitet ut maturè de eâ statuatur, præcipuè si res festinatione egere videatur. Si quid autem ex iis, quæ statuuntur, ipsi videretur non convenire, proponat suam sententiam & rationes quibus movetur. *Quæ inconsulto Generali non inchoabit.* P. 9. C. 3. S. 16.

5 Illud verò præcipuè ante oculos habeat, ut ante quàm litem ullam intendat, res controversa (si fieri possit) concordiâ aut compromissione componatur: si quando tamen ad litem descendendum erit, memor sit ut magnam pacem interiùs exteriusque custodiat, & semper ad justam concordiam se paratum esse, contrariæ parti innotescat. *Vt lites componat.* Can. 26. Congr. 2.

6 Curet diligenter, ut rectè & solidè fiant, *Vt negotia expediantur.*

quæ expedienda, vel aliâ ratione agenda erunt. Quòd ſi periti juris aut Curiales conſulendi ſint, maximè idonei eligantur: idem de officialibus, per quos res eſt tranſigenda, intelligatur.

Generalem de ſtatu negotiorum admoneat.

7 Conferat cum Præpoſito Generali, eique reddat rationem eorum quæ facit, & quo in ſtatu ſint negotia; aut illi qui à Præpoſito deſignabitur. Quòd ſi rerum difficultas extraordinarium favorem aut diligentiam exigere videatur, eidem ſignificet, & auxilia, quæ opportuna viſa erunt, petat.

Eos etiam ad quos pertinent.

8 Rationem quoque reddet ſtatus negotiorum, eorumque proſecutionis vel expeditionis, iis, qui de negotiis ſcribunt: ſuas verò litteras legendas dabit illi Aſſiſtenti, ad cujus Provinciam negotia pertinebunt.

Libros habeat rationum. P.4.c.2.§.5.

9 Rationum libros conficiat, in quibus ſigillatim omnia quæ recepit, ſcribantur, & quas pecunias quibus in rebus expenderit, ut tam clara & diſtincta ratio dati & accepti ſit, ut ipſo etiam abſente ſupputari poſſit, quid ſingulę Provinciæ, Domus, Collegium, aut particulares perſonæ dederint aut debeant Procuratori, aut quid eis à Procuratore debeatur. Quod ut commodiùs obſervetur, ſingulis ſaltem annis ad Nativitatis Dominicæ feſtum rationum omnium ſummam colliget, & ſcribet, atque ad eos, quorum intererit, mittet. Si quid autem pecuniæ ſupererit, eiſdem ſignificabit, ut pro ipſorum arbitrio de eâ diſponatur. Porrò tertio

tio quoque anno rationem reddet accepti & expensi ei, quem Præpositus Generalis designarit.

10 Librum habeat, in quo scribat beneficia omnia Ecclesiastica, quæ singularum Provinciarum Collegiis sunt unita: & horum etiam catalogum, ubi tempus, in quo fuit facta unaquæque unio & valor etiam annotetur: animadvertatque, ut antequàm adveniat dies præscriptus solvendi quindennia, Rectores Collegiorum, ad quæ hujusmodi uniones pertinent, diligenter admoneat, ut opportuno tempore pecunias Romam mittant. *Liber beneficiorum Collegiis unitorum.*

11 Curet ut à Provinciis mittantur pecuniæ, quas contribuere debent ad sumptus necessarios in Procuratores, & cùm opus fuerit, in Advocatos, latores litterarum, & alios similes faciendos; utque Romæ sint eo tempore, quo illis sunt solvendæ: eademque diligentiâ, quæ sibi deberi ex libro rationum colliget, ut reddantur curabit. *Unde necessarii sumptus solvantur.* P.4. c.2. lit. E.

12 Cùm pecunia Procuratori ad negotia conficienda transmittetur, si tantùm litteræ bancariæ, quæ de credito dicuntur, mittantur, nihil capiat, nisi quantum, & quando pro negotio conficiendo opus erit: si verò bancariæ litteræ ad certam aliquam summam quæ jam alibi soluta est, capiendam missæ fuerint, & ea ipsa jam jam ad negotia expedienda erit necessaria, ne tum quidem à mercatore, præsertim *Quando littera bancaria mittenda.*

locuplete & spectatæ fidei educatur, donec numeranda sit: si verò non tam citò erit necessaria, vel de fide mercatoris non tam certò constaret, primo quoque tempore ab eo acceptâ pecuniâ, eam si alicujus momenti fuerit, reponat in arcâ sub duplici clavi, quarum alteram ipse, & alteram diversam socius habeat.

Quas scripturas, & quando ex Archivio accipiet.

13 Scripturas, bullas, & brevia authentica, quæ in Archivio conservantur, non nisi exigente necessitate accipiet; acceptas verò, quàm primùm commodè poterit, reddat: ceteras autem scripturas, Procuratoria instrumenta, litteras negotia continentes, quamdiu necessaria fuerint; & demum quæcumque ad officium ejus pertinent, & quæ nec perpetuò necessaria sunt, nec semper servanda erunt, ipse custodiat ordinatè & distinctè, facto eorum omnium inventario; cubiculumque sit clavi obseratum.

Circa informationes, & supplicationes.

14 Informationes ad se missas in omnibus expeditionibus habeat præ oculis, ut ad eas omnino supplicationes conformentur: deinde animadvertat, ut bullæ & brevia, quæ expediuntur, cum supplicationibus concordent.

Liber negotiorum.

15 In librum referat summam omnium negotiorum, quæ ei commendantur: resque majoris momenti, quæ in eorum progressu peragentur, ibidem brevi ac dilucido ordine conscribat.

Habeat registra litterarum, &c.

16 Exempla litterarum, quas ad varias Provincias

vincias & loca ſcribit de negotiis, in librum peculiarem referat:& cùm memorialia, informationes, ſupplicationes, vel alia ſcripta alicujus momenti aliis dabit, exemplum eorum apud ſe ſervet.

17 Regulas Cancellariæ habeat, bullaſque & brevia quæ à Summo Pontifice fiunt, emat: in eiſque animadvertat, quid novi contineatur. Quòd ſi in Cœnæ Domini Bullâ aliquid adderetur, aut mutaretur, eam ſtatim ad omnes Provincias tranſmittat: motus etiam proprios univerſales, conſcio tamen Præpoſito Generali, Provincialibus mittet. *Regulas Cancellariæ & bullas novas emat.*

18 Cùm Præpoſitus Generalis adire voluerit creatum novum Pontificem, ut juxta Conſtitutiones Suæ Sanctitati Obedientiam, votumque Societatis declaret; redigat illi Procurator in memoriam, ut videat an expediat ab eo impetrare confirmationem gratiarum & privilegiorum Societatis. *Quid poſt creatum Pontificem, &c. P.7. c.1. ſ.8.*

19 Subditus ſit Superioribus Collegii, præterquàm in iis, quæ ad ſui officii executionem ſpectant. *In quibus ſubditus erit Rectori Collegii.*

REGULÆ PROCURATORIS DOMUS PROFESSÆ.

Qualis esse debeat.

1 IN omnium negotiorum tractatione perpetuò memor sit instituti Societatis, quæ Dei omnipotentis gloriam quærens, profectui animarum invigilat. Curet igitur ipse verbo & exemplo, præsertim humilitatis & patientiæ, eos omnes ædificare, quibuscum conservatur, atque eos sibi benevolos conservare, quorum operâ ad negotia peragenda indiget; & cùm oportuerit, de instituti nostri ratione illos informet.

Circa eleemosynas quærendas. P.6.c.2.§.10.

2 Quærat diligenter eleemosynas, easque simpliciter, & amore Domini petat, necnon & eas augere ac conservare studeat, opportuneque eos visitet, à quibus petendæ erunt.

Catalogus facientium eleemosynas.

3 Habeat catalogum eorum, qui ordinariè & extraordinariè eleemosynas faciunt, & de his certiorem faciat Superiorem; ac videat ne suâ negligentiâ aliquos prætermittat, quorum beneficio Domus juvari possit.

Modus eas petendi.

4 Animadvertat, quid, à quibus petere debet, juxta id quod unusquisque faciliùs, & commodiùs suo tempore dare possit: & caveat ne in petendis eleemosynis gravis vel mo-

molestus externis sit; ita ut ad eos, cùm oportuerit, gratus semper pateat aditus nostrorum.

5 Habeat socium à Superiore designatum, cujus operâ utatur in his quæ ad suum officium pertinent, præter alium (ubi opus erit) qui in virtute & conversatione probatus possit eleemosynas ordinarias per domos colligere. *Officii socium.* p.6.c.2.§.10.

6 Procuratoris erit quascumque eleemosynas recipere, & quæcumque afferuntur domum, in libro quodam ad id designato quotidie scribere. *Eleemosynas quotidie scribat.*

7 Videat in quærendis vel admittendis eleemosynis, ne præjudicium fiat puritati nostri instituti, quod attinet ad ejus ministeria gratis omnino exercenda. *Eas non accipiat pro ministeriis Societatis.* In Exa. c. 1. §. 3. & p.6. c. 2. §. 6. & 7.

8 Pecunia undecumque provenerit, si alicujus momenti fuerit, judicio Superioris, in arcâ reponatur ad id designatâ. Hujus Præpositus clavem unam, & ipse Procurator alteram diversam custodiat: in eadem liber asservabitur, in quo scribetur pecuniæ summa, tam ejus quæ infertur, quàm ejus quæ effertur. Si quando autem cogente aliquâ necessitate pecunia in arcam non inferretur, nihilominùs accepti & expensi summa semel in hebdomadâ in eodem libro scribatur, ac si in eâ reponeretur. *Arca pecuniarum, & liber.*

9 Quoties ex arcâ pecuniam accipiet, ejus summam & diem in libro suarum rationum adscribat; in alterâ verò parte libri, expensi ratio constet. *Scribat pecuniam ex arcâ acceptam.*

 10 Pro-

A novitiis allata, asservari debent. In Exa. c. 4. §. 4. & p. 2. c. 4. §. 6.

10 Procurator in libro ad hoc designato, quem penes se habere debet, scribat omnia quæ unusquisque Novitiorum Domum attulerit, cum ejusdem subscriptione; & ea custodi vestium asservanda tradat, nisi sit pecunia, quam separatim custodiet in arcâ, ubi pecuniæ domus reponuntur, donec biennio expleto Novitius consueta vota Societatis emittat.

Superiori rationem reddet. P. 4. c. 2. §. 5.

11 Singulis mensibus dati & accepti rationem Superiori reddet, & debita etiam indicabit, quò ipse Domus statum prorsus intelligat.

Quæ in archivio Domus asservabit, & quot claves.

12 Diligenti curâ asservabit in Archivio ad hoc designato instrumenta originalia, & titulos quibus constat de jure eorum, quæ Domus ad usum & propriam habitationem possidet, suis locis reposita, ui facilè inveniri possint. Archivii autem duæ claves diversæ erunt, quarum alteram Præpositus, alteram ipse habebit Procurator.

Habeat etiam authentica.

13 Item seorsùm habebit hæc eadem instrumenta & titulos manu Notarii publici subscriptos; ut fidem faciant, si aliquando in judicio præsentari necesse sit.

Liber Instrumentorum, &c.

14 Præter hæc Procurator librum habebit, in quo summa quædam horum instrumentorum & titulorum contineatur. Cùm autem contractus majoris momenti, præsertim rerum perpetuarum fient, redigat in memoriam Præposito ad archivium, quod est in Urbe penes Præpositum Generalem, eorum

rum

rum exempla authentica mittenda esse.

15 Cubiculum clavi obseratum habeat, & asservabit scripturas, quibus ad Procuratorium munus indigebit; cumque alias ex Archivio accipiet, earum in libro, qui in eodem Archivio erit, annotato die, mense, & anno, memoriam relinquet; quas, cùm suo tempore restiruet ex eodem libro expunget.

Cubiculum clavi obseratum habeat.

Quæ scripta apud se asservabit.

16 Cùm toti domui necessaria providere ipse debeat, juxta Superioris ordinem, curet ut res omnes, præcipuè diu duraturæ, quàm opportunè emantur; ne aut non perinde bonas, aut non æquo pretio cogatur comparare: caveat etiam ne dum nimiùm pecuniæ parcit, non bonas, aut insalubres res emat.

Res bonas, & opportuno tempore emi curet.

17 Emptori pecunias ad quotidianos sumptus subministrabit, à quo singulis diebus expensarum exiget rationem ex codice; summam verò in librum suum ipse referet.

Emptori pecunias dabit, ab eo quotidie rationem exiget.

18 Videat num ea, quæ empta sunt, illæsa conserventur; atque animadvertens aliqua non ut oportet conservari, aut expendi, Superiorem vel ministrum admoneat.

Curabit res emptas conservari.

R E-

REGULÆ PROCURATORIS COLLEGII, ET DOMUS PROBATIONIS.

Qualis esse debeat. 1 IN omnium negotiorum tractatione perpetuò memor sit instituti societatis, quæ Dei omnipotentis gloriam quærens, profectui animarum invigilat. Curet igitur ipse verbo & exemplo eos omnes ædificare, quibuscum conversatur; atque eos sibi benevolos conservare, quorum operâ ad negotia peragenda indiget.

Res temporales curet. P. 3. c. 2. §. 7. 2 Procuratoris erit conservare res temporales suæ curæ commissas, & eas curare, tamquàm bona propria Domini Nostri JESU Christi. Cùm autem toti Collegio necessaria providere ipse debeat, juxta Superioris ordinem, ad eum pertinebit proventus quoscumque Collegii, vel Domus Probationis, & eleemosynas, ubi petendas à Rectore intellexerit, exigere ac recipere: syngraphas verò solutionis, quando opus erit, ipse dabit subscriptas à Rectore, aut à se, illius commissione.

3 Omnes

3 Omnes Collegii proventus, & tempora quibus colligendi ſunt, in peculiari libro ſcribet: & ſeorſum ſummam contractuum, & locationum, quæ ad breve tempus fiunt; ſeorſum etiam quaſcumque res aut pecunias ex fructibus Collegii perceperit, addito à quibus, & quando ea provenerint: eleemoſynæ autem alio in loco ſcribantur. *Quæ in libro ſcribat.*

4 Singulis menſibus dati & accepti rationem Rectori reddet; debitaque, & credita Collegii indicabit, quo ipſe domus ſtatum prorſus intelligat. *Rationem Rectori reddat.* P.4. c.2. ſ.5.

5 Pecunia, undecumque ea provenerit, ſi alicujus momenti fuerit, judicio Superioris, in arcâ reponetur ad id deſignatâ. Hujus Rector clavem unam, & ipſe Procurator alteram diverſam cuſtodiat: in eadem liber aſſervabitur, in quo ſcribetur pecuniæ ſumma, tam ejus quæ infertur, quàm ejus quæ effertur. Si quando autem cogente aliquâ neceſſitate pecunia in arcam non inferretur, nihilominùs accepti & expenſi ſumma in eodem libro ſtatim ſcribatur, ac ſi in eâ reponeretur. *Arca pecuniarum, & earum liber, & quot claves.*

6 Quoties ex arcâ pecuniam accipiet, ejus ſummam, & diem in libro ſuarum rationum adſcribat; in aliâ verò parte libri, expenſi ratio conſtet. *Ex eâ acceptam pecuniam notet.*

7 Procurator in libro ad hoc deſignato, quem penes ſe habere debet, ſcribat omnia quæ unuſquiſque Novitiorum domum attulerit *A Novitiis allata curet ſervari.* In ex. c. 4. ſ. 4. & p. 1. c. 4. ſ. 6.

lerit cum ejuſdem ſubſcriptione, & ea cuſtodi veſtium aſſervanda tradet; niſi ſit pecunia, quam ſeparatim cuſtodiet in arcâ, ubi pecuniæ Collegii reponuntur, donec biennio expleto Novitius conſueta vota Societatis emittat.

Emptori pecunias dabit, & quotidie rationem exiget.

8 Emptori pecunias ad quotidianos ſumptus ſubminiſtrabit, à quo ſingulis diebus expenſarum exiget rationem ex codice; ſummam verò in librum ſuum ipſe referet.

Res bonas & quam opportunè emi curabit.

9 Curet, ut res omnes, præcipuè diu duraturæ, quàm opportunè emantur, ne has non perinde bonas, aut non æquo pretio cogatur comparare: caveat etiam ne dum nimiùm pecuniæ parcit, non bonas, aut inſalubres res emat.

Curabit res emptas conſervari.

10 Videat num ea, quæ empta ſunt, illæſa conſerventur; atque animadvertens aliqua non ut oportet conſervari, aut expendi, Superiorem vel Miniſtrum admoneat.

Quæ reparanda, quæ vendenda.

11 Advertat, num ea quæ à Collegio poſſidentur, reparatione indigeant, ſeu domus, ſeu prædia, ſeu quidvis aliud, ut ad Superiorem referat: ſi quid autem vendendum videretur, eodem inconſulto ne faciat.

Sæculares negotiationes vitet.
Can. 27. Cong. 2.

12 Omnia, quæ ſpeciem habent ſæcularis negotiationis, in colendis videlicet agris, vendendis in foro fructibus, & ſimilibus, intelligat prohibita eſſe noſtris.

Locationes, & ſimilia.

13 Nihil, quod ad locationes, contractus, aut

aut debita contrahenda, aut alia alicujus momenti negotia pertineat, faciat, nisi ipsi à Superiore commissum sit: si quid autem ex iis quæ jubentur, ipsi videretur non expedire, eidem proponat modestè suam sententiam & rationes, quibus moveatur. *inconsulto Superiore non faciet.*

14 Excipiet in codicem lites, si quæ fortè erunt; & quæ gravioris momenti circa eas fient, continenter summatim annotabit. *Circa lites.*

15 In tribunalibus Judicum non compareat, nisi quando aliqua necessitas plurimum urgere Superiori videretur; sed per externos Procuratores nostra negotia in publicis judiciis peragantur. *Publica judicia & tribunalia.*

16 Illud verò præcipuè ante oculos habeat, ut antequàm litem ullam intendat, res controversa (si fieri possit) concordiâ aut compromissione, consulto Superiore, componatur: si quando tamen ad litem descendendum erit, memor sit, ut magnam pacem interiùs exteriusque custodiat, & semper ad justam concordiam ipsum paratum esse, contrariæ parti innotescat. *Lites componendæ.*

17 Curet diligenter, ut rectè & solidè fiant, quæ expedienda erudt. Quòd si periti juris consulendi sint, maximè idoneos eligat. Idem de ceteris officialibus dictum intelligatur. *Solidè negotia expediantur.*

18 Conferat cum Superiore, eique reddat rationem eorum, quæ facit, & quo in statu sint negotia, aut ei quem ille designabit: *Cum Superiore negotia conferat.*

bit: quòd si rerum difficultas extraordinarium favorem aut diligentiam exigere videatur, eidem significet, ut auxilia, quæ opportuna visa erunt, petantur.

Quæ in Archivio asservabit, & quot claves.

19 Diligenti curâ asservabit in Archivio ad hoc designato instrumenta originalia & titulos, quibus constat de jure eorum, quæ à Collegio possidentur, suis locis reposita, & facilè inveniri possint. Archivii autem duæ claves diversæ erunt, quarum alteram Rector, alteram ipse habebit Procurator.

Habeat etiam authentica.

20 Seorsum habeat hæc eadem instrumenta, & titulos manu Notarii publici subscriptos, ut fidem faciant, si aliquando in judicio præsentari necesse sit.

Librum habeat instrumentorum.

21 Præter hæc Procurator librum habebit, in quo summa quædam horum instrumentorum & titulorum contineatur: cùm autem contractus majoris momenti, præsertim rerum perpetuarum fient, redigat in memoriam Rectori, ad Archivium, quod est in Urbe penes Præpositum Generalem, eorum exempla authentica mittenda esse.

Cubiculum clavi obseratum, & scripta necessaria apud se habebit.

22 Cubiculum clavi obseratum habeat, & asservabit scripturas, quibus ad Procuratorium munus indigebit: cumque aliquas ex Archivio accipiet, earum in libro qui in eodem Archivio erit, notato die, mense, & anno, memoriam relinquet; quas cùm suo tempore restituet, ex eodem libro expunget.

23 In

23 In libellum referet quæcumque à Superiore ipsi facienda injungentur, ne memoriâ excidant, & effectu frustrentur. *Quæ in libello notabit.*

24 Intelligat, qui sint illi potissimùm, qui beneficia magni momenti in Collegium contulerunt, & eorum catalogum habeat, & Superiorem certiorem faciat; ut juxta modum professionis nostræ, grati in illos esse possimus. *Circa benefactores.*

REGULÆ PRÆFECTI LECTORUM AD MENSAM.

1 CURET, ut idonei in lectores mensæ à Superiore destinentur, & eos instruat, ut altâ, clarâ, & distinctâ voce legant. *Idoneos lectores curet, & instruat.*

2 Det operam, ut lector prævideat diligenter lectionem, ut benè & emendatè proferat, & in dubiis ad se recurrat. *Prævidere faciat lectionem.*

3 Admoneat lectorem: & si quid perperàm pronuntiaverit, correctus repetat, & emendatè iterum proferat. *Eos in mensâ corrigat.*

4 Habeat à Superiore assignatos sibi socios, ut in neutrâ mensâ desit, qui lectorem corrigat; eosque juxta has Regulas instruat. *Socios habeat.*

Quæ, & quo ordine legi debeant. 5 Initio lectionis in primâ, atque etiam (nisi nostrorum paucitas aliud suaserit) in secundâ mensâ in prandio & cœnâ legatur caput de Scripturâ sacrâ novi vel veteris Testamenti, cui succedat semper aliquis liber pius ac facilis juxta indicem inferiùs præscriptum: & habeatur peculiaris ratio Coadjutorum, ut pro arbitrio Superiorum aliquid vernaculâ linguâ ad illorum etiam consolationem legatur.

Quid in festis celebrioribus. 6 In celebrioribus festis legatur aliquid omisso capitulo Scripturæ, ex Patrum homiliis & tractatibus, quod ad historiam & celebritatem festi pertineat. Et à Dominicâ in Passione usque ad Pascha post lectionem Scripturæ de Passione Domini, tractatus aliquot de eadem legantur.

Litteræ annuæ. 7 Cùm afferuntur litteræ annuæ, & Indicæ quàm primùm legantur.

Regulæ. 8 Initio cujusque mensis Summarium Constitutionum, Regulæ Communes, & Epistola B. P. N. IGNATII de Obedientiâ legantur.

Martyrologium. 9 Vesperi absolutâ lectione, seu prædicatione, legatur Martyrologium vulgare sequentis diei: quo verò die fit abstinentia caput aliquod ex libro de Imitatione Christi, cum Martyrologio: cùm verò jejunatur, nihil legatur vesperi, sed Martyrologium legatur ad prandium.

L I-

LIBRI
DIVINÆ
SCRIPTURÆ,
qui in Refectorio legentur.

Ex novo Testamento, omnia integrè legentur. *Libri legendi ex Scripturâ.*
Ex veteri, Pentateuchus, præter Leviticum.
Historiales omnes, & Sapientiales, præter Cantica.
Prophetales, præter capita aliquot obscuriora.

LIBRI,
Qui post lectionem Scripturæ legi possunt.

Historia Ecclesiastica Eusebii Cæsariensis. *Ex auctoribus.*
Historia Ecclesiastica Nicephori Callisti.
D. Gregorii Dialogi.
Historia Ecclesiastica Bedæ.
Vitæ Sanctorum Aloysii Lipomani.
Vitæ Sanctorum Surii.
Severus Sulpitius de B. Martino.
Gregorius Turonensis de gloriâ Confessorum.
Selectæ Epistolæ D. Hieronymi.
Chrysostomus de Orando Deum, de Providentiâ, & de Sacerdotio.
Ambrosius de Fugâ sæculi, de Bono mortis,

Augustini Sermones, Meditationes, Confessiones, & alia ejusdem opuscula, & tractatus.

D. Bernardi de Interiori domo, & aliquot sermones & tractatus.

Homiliæ Patrum selectæ.

D. Bonaventuræ stimulus Divini amoris.

Thomas de Kempis de Imitatione Christi, & aliquot ex ejusdem auctoris opusculis.

Catechismus Romanus.

Litteræ Indicæ.

Quinam alii legendi.

10 Præter hoc libros poterunt quidem alii legi tum vulgares, tum Latini, sed examinati & approbati à Provinciali: atque illi esse debent, qui & pietatem promoveant, & vocationis propriæ propositum confirmare possint.

Cum Superiore conferendum.

11 De singulis libris suo tempore prælegendis in mensâ juxta indicem præscriptum, priùs conferet cum Superiore, ut ille constituat, quid legendum sit.

Catalogus Concionatorum in Refectorio.

12 Catalogum à Superiore habeat eorum, qui in Refectorio commodè concionari poterunt, ex quibus Superior ipse eligat, qui statis diebus concionentur, & eos præscripto tempore admonebit, quâ de re sint concionaturi.

R E-

REGULÆ PRÆFECTI SANITATIS.

1 PRÆFECTI sanitatis munus, erit superintendere iis, quæ ad corporis bonam valetudinem pertinent, conservandam in sanis (in iis præsertim, qui ex ætate aut aliis de causis sunt debiliores) tum restituendam in ægrotantibus. *Quod ejus munus.* P. 3. c. 2. s. 6.

2 Præsit Infirmario, & ceteris quibus cura ægrotorum commissa erit; detque operam, ne desit Medicus, adsitque eo veniente, præsertim ubi morbi qualitas id postulaverit: & quidquid ab eo præscriptum fuerit, studeat, ut executioni mandetur. Et ubi videret ægrotorum cubicula salubria non esse, ad Superiorem referat. *Infirmario præsit.* P. 3. c. 2. lit. H.

3 Observet, num quis ex nimiâ fatigatione corporis aut spiritus, plus æquo laboret, vel aliâ de causâ morbi periculo se exponat, & Superiori significet. *Circa nimios labores.*

4 Si in cibis, aëre, frigore, aut aliâ quapiam in re aliquid probabili ratione animadvertat, quod cōmuni omnium, vel alicujus saluti prodesse, vel obesse possit, Superiorem admoneat. *Superiorem admoneat de his quæ saluti prosunt, &c*

Infirmarii regulas habeat, & observari faciat.

5 Curet ut Infirmarius Regulas suas observet, quas apud se etiam habebit.

REGULÆ PRÆFECTI BIBLIOTHECÆ.

Index librorum prohibitorum.

1 INDICEM librorum prohibitorum in Bibliothecâ habeat, & videat ne fortè ullus sit inter eos ex prohibitis, aut aliis, quorum usus communis esse non debet.

Bibliothecam claudat, & quibus clavẽ dabit, &c. P.4.c.6. §.7.

2 Bibliotheca clausa sit; cujus claves ipse habeat & illis tradat, qui eas, juxta Superioris judicium, habere debebunt.

Libri quomodò disponendi.

3 Libri omnes eo ordine in Bibliothecâ collocentur, ut singulis facultatibus suus certus sit locus proprio titulo inscriptus.

Exteriùs inscribantur tituli.

4 Singuli libri titulis exteriùs inscribantur, ut facilè cognosci possint.

De eorum conficiendis Catalogis.

5 Omnium librorum, qui domi sunt, catalogum habeat, diversarum facultatum auctoribus ordine alphabetico in diversas classes distributis.

Catalogus librorum in usum nostrorum, ut ex Bibliothecâ extrahendi.

6 In alio catalogo divisis etiam per classes facultatibus, ii libri scribantur, qui in nostrorum usum extra Bibliothecam concessi sunt: qui verò intra dies octo restituendi extrahuntur,

tur, in tabulâ in hunc usum parieti appensâ notentur; quibus redditis, quod fuerat scriptum deleatur.

7 Nullum librum ex Bibliothecâ cuipiam dabit sine Superioris licentiâ speciali aut generali: & advertat, ne quis librum, etiam cum licentiâ, se inscio accipiat. *Ex Bibliothecâ nullum librum inscio Superiore dabit.*

8 Curet ut Bibliotheca valdè munda & composita sit, quam in hebdomadâ bis verret, & semel ex libris pulverem excutiet: cavere etiam debet, ne libri humiditate aut aliâ re lædantur. *Bibliotheca mundanda.*

9 Quando intellexerit domi deesse aliquos libros necessarios, aut aliquos valdè utiles in lucem editos esse, certiorem faciat Superiorem, ut si illi visum fuerit emantur: si verò domi libri inutiles fuerint, eumdem admoneat, an cum aliis melioribus commutandi sint. *Novos emendos, & inutiles vendendos curet.*

10 In loco publico, præsertim in magnis Collegiis sint quidam communiores libri, quibus unusquisque pro ratione suorum studiorum, uti possit. *Libri communes.*

11 Habeat librum, in quo ea omnia judicio Superioris selecta diligenter scribantur, quæ in suo Collegio publicè exhibentur, ut Comœdiæ, Dialogi, Orotiones, & id genus alia. Conclusiones verò singulorum annorum, quæ publicè defendentur, simul consutas in Bibliothecâ asseruet. *Quæ in libro scribenda.*

Libri extra domum commodati. 12 Si aliqui libri extra domum accommodatò darentur, adhibeat diligentiam, ut recuperentur suo tempore; & in aliquo interim libro notabit, quínam illi libri sint, & quibus eos accommodaverit.

R E G U L Æ
SCHOLASTICORUM
S O C I E T A T I S.

Recta intentio. 1 ANIMI puritatem custodire, & rectam in studiis intentionem habere Scholastici nostri conentur; nihil aliud in his, quàm Divinam gloriam, & animarum fructum quærentes; ad hunc enim scopum studia Societatis diriguntur: & in suis orationibus *gratiam*, ut in doctrinâ proficiant, crebrò petant.

Diligentia. 2 Seriò & constanter ad studia animum adjiciant: utque cavendum sibi putent, ne fervore studiorum intepescat solidarum virtutum ac religiosæ vitæ amor, ita sibi vicissim persuadeant, nihil gratius se Deo facturos in Collegiis, quàm si cum eâ intentione, de quâ dictum est, studiis se diligenter impendant: & licet numquàm ad exercenda ea, quæ didicerint, perveniant; illum tamen studendi laborem ex obedientiâ & caritate, ut par est, susceptum,

ceptum, opus esse magni meriti in conspectu Divinæ & summæ Majestatis apud se statuant.

3 Iis facultatibus singuli operam dabunt, eosque audient Præceptores, quos Superior assignabit. *Indifferentia quoad facultates.*

4 Scholastici in audiendis lectionibus sint assidui, & in eis prævidendis diligentes, & postquàm eas audierint, repetendis: in quibus repetitionibus si quid erit, de quo ipsi dubitent, Magistrum adeant. *Assiduitas.*

5 Ex lectionibus quæ adnotatu digna erunt in scripta referent, & posteà majori cum ordine digesta, transferant in libros papyraceos, quæ in posterum conservata velint. *Adnotanda.*

6 Intersint Scholastici communibus scholarum, etiam externarum, ad quas accedunt, disputationibus; & doctrinæ specimen pariter ac modestiæ præbere curent. *Disputationes publicæ.*

7 Quotidianis disputationibus ac repetitionibus omnes intersint; & qui disputant, ei qui præest, religiosè obediant. *Quotidianæ repetitiones.*

8 Cùm ad publicas scholas eundum erit, eant & redeant invicem associati cum eâ modestiâ interiori & exteriori, quæ ad sui & aliorum ædificationem conveniat. *Modestia eundo ad scholas.*

9 Eorum colloquia, qui cum Scholasticis externis loquendi facultatem habuerint, sint solùm de rebus ad litteras, vel ad profectum spiritus pertinentibus, prout ad majorem Dei gloriam omnibus utilius fore judicabitur. *Colloquia cum externis.*

P 5 10 Om-

Latina lingua. 10 Omnes quidem, sed præcipuè humaniorum litterarum studiosi, Latinè loquantur: *Memoriæ & styli exercitatio.* & memoriæ quod à suis Magistris præscriptum fuerit, commendent: ac stylum in compositionibus diligenter exerceant.

Interruptio studiorum. 11 Vltra duas horas nemo, aut legendo aut scribendo, labori incumbat, quin studium intermittat aliquantulo temporis intervallo. *Temporis divisio.* Præscriptam verò à Præfecto divisionem temporis servent diligenter universi, nec aliis quàm ab eo sibi traditis utantur libris.

Privata scriptorum relectio. 12 Horis privato studio attributis, qui superioribus facultatibus vacant, domi relegant quæ scripserint in scholis, eaque curent intelligere, & intellecta sic examinent, ut ipsi sibi objiciant, & quæ objecerint solvant: quæ nequeunt, annotent ad interrogandum vel disputandum.

Quando adeundi Magistri. Ex Instruct. 6. pro Schol. Dec. 93.5.18. Cong. 7. 13 Si Magistros studiorum causâ convenire debent, horam certam à Superiore destinatam habeant; extra quam illorum cubicula sine peculiari facultate non adeant.

R E-

REGULÆ SUBMINISTRI.

1 SUBMINISTER est instrumentum Ministri & aliorum Superiorum, ad res particulares obeundas & executioni mandandas. *Instrumentum Superiorum.*

2 Nihil ordinat, sed tantùm est executor & exactor actionem domesticarum, juxta modum & ordinem sibi à Superioribus præscriptum. *Eorumdem executor.*

3 Est ejus præcipua cura, ut omnio, quæ attinent ad Culinam, Refectorium, Penum, Cellam vinariam, & aquariam benè, & ordine & tempore suo parata sint & ministrentur; videatque ut cubicula sint decenter composita, quæ alternis saltem diebus visitabit. *Ejus cura.*

4 Curet ne nostri per Domum vel Collegium vagentur, vel intempestivè colloquantur; ac denique ut unusquisque in suo officio versetur & contineatur. *Curet ne nostri intempestivè loquantur.*

5 Referet de omnibus rebus quotidie ad Ministrum, ad Præpositum verò vel Rectorem, quoties eis visum fuerit. *Quotidie de omnibus referet.*

6 Nullam injunget pœnitentiam, sed de defectibus domesticis admoneat Ministrum, vel alium Superiorem: poterit tamen impositas pœnitentias nomine alicujus Superioris aliis denuntiare. *Pœnitentias non injunget.*

7 Erit

Erit Superior non Sacerdotum.

7 Erit Superior nostrorum, qui Sacerdotes non sunt: Sacerdotibus tamen aliquid injungere poterit nomine alicujus Superioris.

REGULÆ COADJUTORUM TEMPORALIUM.

Ex deputat. pro Coadjutor.

Qualis eorum finis. In Exam. c. 6. §. 7.

1 INTELLIGANT omnes primariam ipsorum intentionem ad inserviendum Divinæ Majestati in Societate esse debere, non solùm, ut diligentiam omnem in spiritualia Exercitia, orationem, ac devotionem statis temporibus impendant; sed etiam se exerceant in domesticis suæ vocationis ministeriis, quantumvis humilibus & abjectis, cujuscumque generis illa sint, parati ad vitam omnem in eis exigendam: sibi persuadendo se in eâ re obsequium & laudem præstare suo Creatori ac Domino, ob cujus amorem reverentiamque in iis elaborant.

Quæ eorumdem cura. P. 1. c. 2. §. 2.

2 Præcipua illorum cura sit, conscientiæ puritas, serioque in earum virtutum studia incumbant, quæ hunc Societatis gradum in primis ornant atque perficiunt, ac sine quibus statui suæ vocationis pro dignitate respondere nullo modo possent: cujusmodi sunt devotio, ani-

animæ quies, tractabilitas, amor virtutis, desiderium perfectionis; ut domesticis & externis ædificationi sint, ut sorte Marthæ contenti, activâ se vitâ exerceant; peculiari amore Institutum Societatis prosequentes, cujus utilia membra ad Domini gloriam esse contendant.

3 In quotidianâ recreatione cum iis potissimùm versentur, à quibus commodè in rebus spiritualibus juvari possint: neque coëant inter se soli, aut à communi recreationis loco seorsim secedant. *Recreatio, & locus recreationis.*

4 Postquàm sui officii ministeriis satisfecerint, si quid vacui temporis superfuerit, id totum in alia exercitia spiritualia aut corporalia impendant: ejusque rei causâ Superiorem adibunt, ut quæ de eâ re sit ejus voluntas, ex ipso cognoscant. *Otii fuga.*

5 In comitandis Nostris, cùm præsertim mulieres invisunt, non solùm illud diligenter servare debebunt, quod Sacerdotibus eorum regulis præscribitur (ut cùm ad confessiones feminarum audiendas mittuntur, vel aliâ de causâ eas adeunt, socius iis à Superiore datus, quamdiu Sacerdos cum feminis loquetur, eo in loco sit, unde eos videre possit, quantum loci natura patietur, non tamen ea, quæ secreta esse oportet, audire) sed etiam cùm viros cujuscumque conditionis aut ordinis adibunt, dabunt operam, ut nullo tempore eum solum relinquant; tum ob religiosam decentiam, tum ob *Quos comitantur, solos ne deserant.* Reg. 18. Sacerd.

ob communem ædificationem; nisi fortè qui invisuntur tantæ auctoritatis sint, ut ob urbanitatem, aut negotiorum naturã ratio suadeat, non esse Sacerdotis, aut cujusvis è Nostris socium ad eam tractationem admittendum.

Superiorem moneant. Illud prætereà noverint, debere se, cùm domum redierint, ultro Superiorem admonere, etiamsi ab ipso non rogentur, si quid in eo genere contra hanc regulam commissum sit.

Observantia, erga Sacerdotes præsertim. Reg. Summ. 29. 6 Meminerint non solùm ex Regulâ omnes in animo tamquàm sibi Superiores ducendos existimare, & exteriùs honorem ac reverentiam, quam exigit cujusque status, cum simplicitate & moderatione religiosâ exhibere; sed etiam peculiari studio curent erga omnes illos è nostris, qui Coadjutores non sunt exteriori observantiâ & modo conversandi, eum quem debent respectum, humilitatemque præ se ferre; idque multò etiam magis erga Sacerdotalem Ordinem.

De paupertate. 7 Quod ad paupertatem attinet, etsi res est omnibus communis, tamen ob multas, quas habent, occasiones variarum administrationum, caveant diligenter, ne quid sibi capiant, aliis dent, commodent, mittant, aut quidquam faciant in hoc genere absque expressâ licentiâ Superioris: præsertim reliquiaria, cruces, Agnus Dei, lapides Bezuarios, & id genus alia; sibique persuadeant, posse in iis rebus graviter contra votum peccari.

8 Cùm

8 Cùm ad ipſorum ſpiritualem inſtructionem ſit hebdomadis ſingulis Chriſtiana doctrina explicanda, prout Superior præſcripſerit, omnes conventui intererunt, & ex eâ re fructum percipere conentur. *Doctrina Christiana.*

9 Et quamquàm, ut eſt in regulis communibus, datâ commodâ occaſione eniti debent piis colloquiis proximum ad meliora promovere, & conſilio atque exhortatione ad bona opera, præſertim ad confeſſionem excitare; videbunt tamen ne limites ſibi à regulâ præſcriptos excedant, in quâ illud eſt, *pro ratione ſui gradus*, ne quid in eo peccent. *Ne cum proximis agendo limites excedant.* Reg. 24. com.

10 Librum nullum neque retinere, neque legere, cujuſcumque generis, iis licebit, ſine Superioris licentiâ; cujus erit judicium eos illis aſſignare, qui magis ad ipſorum ſpiritualem fructum expedire videbuntur. *Quinam libri concedendi.*

11 Meminerint demùm quòd B.P.N. IGNATIUS ſcriptum reliquit, quemadmodùm proprium eſt Sacerdotum & Operariorum ſpiritualium, Societatem in confeſſionibus audiendis, in exhortationibus, in Doctrinâ Chriſtianâ, aliiſque litteris edocendis juvare; ita proprium illorum eſſe, in miniſteriis omnibus inferioribus & humilioribus, quæ illis injungentur, exerceri: ſibi perſuadentes, quòd Societatem in iis rebus juvando (quò poſſit ipſa expeditiùs animarum ſaluti vacare) eidem om- *Eorum miniſteria.* Exa. c. 6. s. 3.

omnium Domino ſerviant, ſiquidem propter divinum ipſius amorem & reverentiam id faciunt. Ideò prompti eſſe debebunt cum omni humilitate & charitate, quoad ejus fieri poterit, ad ea officia, quæ eis credita fuerint, exactè obeunda. Quò fiet, ut non ſolùm mercedem integram laborum ſudorumq́ue ſuorum conſequantur, ſed unà etiam participes efficiantur omnium bonorum operum, quæ Deus per univerſam Societàtem ad obſequium & laudem ſuam operari dignabitur: quemadmodùm & omnium Indulgentiarum & gratiarum, quæ Profeſſis ad ſuarum animarum bonum benignè à Sede Apoſtolicâ conceſſæ fuerint.

REGULÆ

ÆDITUI.

Præfecto obediet. 1 PRÆFECTO Eccleſiæ obediat in omnibus quæ ad templi miniſterium pertinent.

Modeſtiam ſervet. 2 Servet modeſtiam in inceſſu, vultu, ſermoneq́ue, tam in templo, quàm in ſacriſtiâ, iis verò, qui aliquid exigunt, ſatisfacere cum ædificatione ſtudeat per ſe, vel ad Præfectum recurrendo, aut ipſos ad eum remittendo. Si quando verò neceſſe erit cũ mulieribus loqui, id oculis demiſſis, & quàm breviſſimè faciat.

3 Dum

3 Dum Sacris inservit, attentus ad suum ministerium cum devotione & ædificatione sit. Nec ante eum qui celebrat, aut ad latus ex æquo, sed aliquanto posteriùs maneat: utatur verò tono, qui congruat cum eo, quo Sacerdos utitur: omnia rectè proferat, nec celeriter nimiùm, nec nimis lentè. Denique in iis sit benè instructus; & ceteros, qui Sacerdotibus ministrabunt, eadem doceat. *Quomodò Sacris inserviet.*

4 Curet ut vestimenta, quæ Sacrum facturus induitur, sint rectè aptata, ipsumque circumquaque intueatur, antequàm è sacristiâ exeat. *Vestimenta Sacerdotis componet.*

5 Diligenter det operam, ut Sacerdotes qui Sacrum facere volunt, quam primùm ministros habeant, juxta ordinem sibi à Superiore præscriptum: & quotidie unumquemque eorum, qui ordine in summo Altari Missas dicturi sunt, opportuno tempore admoneat. *Ministros Missarum habeat.*

6 Tot habebit appensa sudariola in sacristiâ, quot fuerint Domi Sacerdotes, inscriptis singulorum nominibus, & addito uno vel pluribus pro extraordinariis. *Sudariola pro singulis apponet.*

7 Dum Sacra fiunt, accendat, ut minimum, candelas duas: & cùm sanctissimum Sacramentum elevatur, facem, aut cereum; quo tempore etiam tintinnabulum pulset: accendet etiam facem, cùm aliis sanctissimum Sacramentum ministrabitur, ipseque confessionem generalem eorum vice recitabit. *Quot candelas accendat.*

15 Si qui Miſſas aut orationes petant, ad Præfectum recurrat, vel ad eum illos remittat. *Quando Miſſæ petentur.*

16 Si quis aliquid quæreret, in quo ei à Janitore meliùs ſatisfieret, eum ad portam domus remittat; & eos etiam qui per portam, quâ à templo in domum patet aditus, ingredi vellent; niſi viri eſſent ejuſmodi, ut eorum peculiaris eſſet habenda ratio, prout à Superiore fuerit inſtructus: numquàm autem porta ea aperta relinquatur. *Quos ad Janitorem remittet.*

17 Curet ut numquàm illic aqua deſit, ubi lavantur manus, & ſint lintea convenienter munda pro Sacerdotibus, ad manus ſolas ante & poſt Sacrum extergendas. *Lintea, & aqua ad manus non deſint.*

18 Provideat, ut aqua benedicta in pilâ non deſit. *Aqua benedicta.*

19 Si quando eleemoſynæ, Miſſarum vel Confeſſionem gratiâ, offeruntur, eas non admittat. Si quid tamen alioqui in Altaribus, aut aliis templi locis repererit, aut in uſum templi oblatum fuerit, id Præfecto tradet. *Eleemoſynas non admittat.* In ex. c. 1. ſ. 3. & p. 6. c. 2. ſ. 7.

20 Templi portas manè, ſed non ante auroram aperiat; eaſdemque veſperi circa ſolis occaſum diligenter obſeret: quod etiam faciet circa meridiem, niſi Superior in caſu aliquo ſecus faciendum judicaret: & quotidie noctu claves eccleſiæ ad Superiorem deferat. *Porta templi quando aperienda, & quando claudenda.*

21 Quamdiu templum erit apertum, diligenter curet, ne umquam ſine cuſtode relinquatur; ſed ſemper aut ipſe aut alius in *Templi cuſtodir.*

eo sit, vel in sacristiâ, ita ut & videre templum & custodire possit.

Ne fiant in eo strepitus. 22 Advertat ne quis in templo deambulet, néve strepitus in eo audiatur: eos verò, qui loquentur altiùs, modestè, ut decet, admonebit.

Altaria, & reliqua mundabit. 23 Det operam diligenter, ut Altaria sint munda, & benè præparata, & pro ratione temporum ornata, atque ut vasa sacra, ornamenta, & cetera omnia, quæ ad divinum cultum pertinent, in suis locis aptè & decenter reponantur & conserventur.

Quoties templum mundabit. 24 Videat ut templum sit mundum, & bis singulis hebdomadis, ac sæpius, si necesse sit, præsertim in festorum solemnium vigiliis, scopis mundetur. Canes etiam ex templo abigat.

REGULÆ

INFIRMARII.

Curet infirmos. P. 3. c. 2. lit. G. 1 CURAM habeat infirmorum, quorum ægritudo simul atque ei indicata fuerit, si censeret rem esse alicujus momenti, Præfectum & Superiorem admoneat.

Quando plures medici vocandi. P. 3. c. 2. lit. G. 2 Cùm quis in morbum incidit, à Superiore intelligat, num statim Medicus vocandus sit; qui unus ordinariè esse debet, nisi ingravescente morbo, aut in quibusdam aliis casibus, alio

alio Medico opus esse Superior judicaverit: & quoties Medicus ægrotos inviset, adsit ipse.

3 Studeat, ut quæ ægrotanti danda sunt, & opportunè emantur, & bona sint, & benè præparata ministrentur. *De victu &c. ægrotorum.*

4 Curet ut ægrotorum cubicula sint valdè munda; lecti concinnè sternantur, & ramusculis & hujusmodi aliis decumbentes oblectet. *De cubiculis, & lectis.*

5 Ægrorum consolari & exhilarare studeat, non solùm rebus à medico probatis, sed verbis etiam spiritualibus & lætis: habeat etjam libros, quorum lectione ægroti recreari & juvari in spiritu possint. *Ægrotos consoletur.*

6 Intelligat à Superiore, quos ex nostris ad ægrotos invisendos ac recreandos accersere debeat: caveat autem, ne dum infirmis placere studet, aliquid fiat quod eis nocere ullâ ratione possit. *Quos vocabit ad eos invisendos.*

7 Medicinalia & cuncta quæ ægrotantium usui necessaria sunt, habere ipse debet, nisi Pharmacopola Domi sit, & in loco convenienti ea custodire, & sæpius revisere, ut incorrupta conserventur; & quando opus fuerit, ut de novo suo tempore conficiantur, curare juxta ordinem Superioris. *Medicinalia penes se habebit.*

8 Nihil omnino eorum, quæ à Medico præscribentur, prætermittat aut mutet: ordinem etiam observet temporum præfixorum, quibus prandium, cœnam, syrupum, cetera- *A Medico præscripta ritè servet.* *P. 3 c. 2. lit. G.*

que medicamenta det, omnia ſcripto excipiens, quæ Medicus præſcripſerit.

Dies ægrotationis, & hora febris. 9 Advertat quo die quis cœperit ægrotare, & quâ horâ febres ægrotum & corripiant & deſerant; tum ut Medicum & Superiorem admoneat, tum ut cibum tempeſtivè præbeat.

Si ſit contagio. 10 Si morbus ſit contagioſus, ſuppellex ſeparari debet, ne cuiquam noceat.

Quando è lecto ſurgendum. 11 Conualeſcentes è lecto ſurgere non permittat, priuſquàm id medicus conceſſerit; & operam det, ut ea conualeſcentibus præbeantur, quæ medicus præſcripſerit, quoad Superiori ſatis viſum fuerit.

Patientia & caritas erga ægrotos. 12 Patienter & cum caritate cùm ipſe, tum ſocii ejus ferant moleſtias & difficultates, quæ interdum in curandis infirmis accidere ſolent. Quemadmodùm autem diligenter curare debet, ne debita miniſteria ægrotis deſint; ita etiam animadvertere, ne nimiæ vigiliæ, immoderatique labores, aut morbi contagio, vel propriæ ipſius vel ſociorum ſaluti noceant.

De Sacramentis ſuſcipiendis. P.6.c.4.ſ.1. 13 Cùm gravitas morbi id poſtulaverit, Superiorem certiorem reddat, ut ægrotus, antequàm judicii uſu privetur, omnia Sacramenta accipiat: quòd ſi ægrotus, diu, licet ſine periculo, decumbat, curet ut octavo quoque die pro more Societatis communicet; ne hujuſmodi ſpirituali fructu & conſolatione prive-

priuetur, nisi aliqua ratio judicio Superioris impediat.

14 Ingravescente morbo Superiorem admoneat; ut orationibus omnium domesticorum valdè peculiaribus infirmum juvari faciat; atque eò magis, quò morti propinquiorem videret: & ut morienti quò plures poterunt, ex nostris adsint, qui eum animosiorem reddant, iisque auxiliis juvent, quæ eo tempore convenient: ac cùm primùm vitâ functus fuerit, Æedituum admoneat.

Quid morbo ingravescente.
P. 6. c. 4. s. 2.

15 Provideat ut eorum corpora, qui ad meliorem vitam migrarint, ad sepulturam consueto regionis more præparentur; & ut spatio diei naturalis decenter teneantur: nisi ratione mali odoris anteverti posse hoc tempus Superiori videretur.

Defunctorū corpora ut præparet.
P. 6. c. 4. s. 3. lit. B.

16 Præfecto sanitatis obediat in omnibus, quæ ad hoc officium pertinent: qui si nullus fuerit constitutus, Præfecti munere ipse fungatur.

Præfecto sanitatis obediat.

REGULÆ

IANITORIS.

Nomina prope ostium scribenda.

1 NOMINA omnium domesticorum prope ostium Domus in tabulâ scripta sint, ubi notis quibusdam illi designabuntur, qui egredientur: neminem verò foras exire permittat, qui facultatem à Superiore generalem aut particularem non habeat; & ab iis, qui egrediuntur, quò eant, intelligat.

P.3.c.1.s.3.

Nil intempestivè nuntiabit.

2 Nihil cuiquam nuntiabit intempestivè, ut cùm in mensâ sedetur, nisi aut res esset necessaria, aut personæ mittentis conditio aliud exigeret.

Litteras Superiori tradat.

3 Litteras omnes & schedulas, quæ domesticis mittuntur, Superiori tradat: ii verò, ad quos dabantur, eas esse acceptas ne intelligant: caveat etiam ne alicujus domestici litteras, aut quid simile externis det injussu Superioris.

Quid cum peregrè venientibus.

4 Cùm aliqui ex Societate peregrè veniunt, januam ingressis dicat, ut illic expectent, dum Superior de adventu eorum fit certior.

Præstò sit ad januam.

5 Festinet ad januam, cùm tintinnabulum pulsari audit, & cùm res patietur, per fenestellam venientes expediat, portâ non apertâ.

Quando aliquis Domi non sit.

6 Si quis ad externis quæratur, qui domi non sit, modestè intelligat, quis sit ille qui petit,

tit, & quid velit, ut id redeunti, si opus sit, cum facultate Superioris significare possit.

7 Talem cum omnibus conversandi modum teneat, ut discretione, modestiâ, & spiritualibus verbis singulos ædificatos & contentos à se dimittere studeat. *Modus conversandi.*

8 Cùm externi aliquem è nostris alloqui volent, Superiorem adibit, qui si ad id facultatem dederit, diligenter eum qui petitur quæret; & ad locum colloquiis destinatum eos remittet. *Neminem sine facultate vocet ad januam.*

9 De eleemosynis, quæ ad januam mittentur, Superioris mentem intelligat, illiusque ordinem sequatur; & si alicujus momenti sint, Procuratorem certiorem faciat. *De eleemosyná.*

10 Si quando Prælati aut Magnates domum intrarint, curet si commodè possit, ut Sacerdos aliquis eos comitetur, dum Superiorem ipse accersit. *Prælati & Magnates.*

11 Cùm pauperes eleemosynæ causâ ad januam accedunt, benignè respondeat, & sedulò quærat quidnam eis erogari possit juxta Superioris arbitrium, idque illis cum caritate distribuat. *Cum pauperibus benignè se habeat.*

12 Mulieres, si quando ad ostium accedunt, paucis verbis dimittat, aut si pluribus opus esse videretur, in ecclesiam eas mittat ad Æditũum, ubi responderi ipsis poterit. *Mulieres ad ecclesiam remittat.*

13 Obserata semper janua sit, clavisque in portâ ne relinquatur: loca etiam portæ vicina *Janua sit semper obserata.*

REGULÆ
IANITORIS.

Nomina prope ostium scribenda.

1 NOMINA omnium domesticorum prope ostium Domus in tabulâ scripta sint, ubi notis quibusdam illi designabuntur, qui egredientur: neminem verò foras exire permittat, qui facultatem à Superiore generalem aut particularem non habeat; & ab iis, qui egrediuntur, quò eant, intelligat.

P.3.c.1.s.3.

Nil intempestivè nuntiabit.

2 Nihil cuiquam nuntiabit intempestivè, ut cùm in mensâ sedetur, nisi aut res esset necessaria, aut personæ mittentis conditio aliud exigeret.

Litteras Superiori tradat.

3 Litteras omnes & schedulas, quæ domesticis mittuntur, Superiori tradat: ii verò, ad quos dabantur, eas esse acceptas ne intelligant: caveat etiam ne alicujus domestici litteras, aut quid simile externis det injussu Superioris.

Quid cum peregrè venientibus.

4 Cùm aliqui ex Societate peregrè veniunt, januam ingressis dicat, ut illic expectent, dum Superior de adventu eorum fit certior.

Præstò sit ad januam.

5 Festinet ad januam, cùm tintinnabulum pulsari audit, & cùm res patietur, per fenestellam venientes expediat, portâ non apertâ.

Quando aliquis Domi non sit.

6 Si quis ad externis quæratur, qui domi non sit, modestè intelligat, quis sit ille qui petit,

tit, & quid velit, ut id redeunti, si opus sit, cum facultate Superioris significare possit.

7 Talem cum omnibus conversandi modum teneat, ut discretione, modestiâ, & spiritualibus verbis singulos ædificatos & contentos à se dimittere studeat. *Modus conversandi.*

8 Cùm externi aliquem è nostris alloqui volent, Superiorem adibit, qui si ad id facultatem dederit, diligenter eum qui petitur quæret, & ad locum colloquiis destinatum eos remittet. *Neminem sine facultate vocet ad januam.*

9 De eleemosynis, quæ ad januam mittentur, Superioris mentem intelligat, illiusque ordinem sequatur; & si alicujus momenti sint, Procuratorem certiorem faciat. *De eleemosyná.*

10 Si quando Prælati aut Magnates domum intrarint, curet si commodè possit, ut Sacerdos aliquis eos comitetur, dum Superiorem ipse accersit. *Prælati & Magnates.*

11 Cùm pauperes eleemosynæ causâ ad januam accedunt, benignè respondeat, & sedulò quærat quídnam eis erogari possit juxta Superioris arbitrium, idque illis cum caritate distribuat. *Cum pauperibus benignè se habeat.*

12 Mulieres, si quando ad ostium accedunt, paucis verbis dimittat, aut si pluribus opus esse videretur, in ecclesiam eas mittat ad Æдituum, ubi responderi ipsis poterit. *Mulieres ad ecclesiam remittat.*

13 Obserata semper janua sit, clavisque in portâ ne relinquatur: loca etiam portæ vicina *Janua sit semper obserata.*

munda servet, & ut juxta januam omnes submissâ voce loquantur, curet.

Portas quando claudet. 14 Portas Domus ante noctem claudat, exinde verò eas nullius causâ aperiat, nisi de Præpositi vel Rectoris expressâ licentiâ: & antequàm cubitum eat, claves eidem tradens, si quis foris maneat, illi renuntiabit.

Nil externorum custodiat. 15 Nihil custodiendum à quoquam externo recipiat, absque Superioris jussu.

Veniente Medico dabit signum. 16 Quoties Medicus Domum ingredietur, signum dabit campanâ; ut Minister & ceteri qui debent, adesse possint.

Etiam pro initio scholarum, & fine. 17 In Collegiis, in quibus Scholæ externis aperiuntur, signum campanâ dabit pro initio lectionum, ac fine: & Gymnasia statis temporibus aperiet, atque claudet; nisi horum cura aliis demandetur.

REGULÆ CUSTODIS VESTIUM.

Quæ servabit. 1 SERVARE debet omnem suppellectilem, sive lineam sive laneam, & quidquid ad indumenta, & ubi opus fuerit, etiam ad calceamenta, attinet: quæ diligenti curâ, ut rem pauperum Christi, custodiet.

2 In-

2 Inventarium rerum quas ipse custodit, si alicujus momenti sint, in libro habeat; & seorsum scribat, quæ de novo fiant, addito die, mense, & anno; ut cùm à Superiore jubebitur, possit sui muneris rationem reddere. *Inventarium rerum.*

3 Vestes ordine dispositas servet, & novas & integras à vetustioribus sejungat, & ne corrumpantur videat; eas etiam aptandas & resarciendas curet, ut decet religiosam paupertatem: quas verò non ampliùs usui nostrorum futuras judicabit, eas Superiori ostendat, ut ille quid de eis faciendum sit statuat. *Cura vestium.*

4 Quæ singuli Novitii domum attulerunt, ea alicubi separatim asservabit, inscripto nomine ejus qui attulit; donec biennio expleto consueta vota Societatis emittant. *A novitiis allata asserventur.* In ex. c. 4. s. 4. & p. 1. s. 4. s. 6.

5 Singulis mensibus omnia Domus visitabit cubicula, ut ex Superioris arbitrio, si quid eis desit, suppleri possit; si quid etiam superfluum invenerit, vestes duplices, Instrumenta Itineris, & similia, in vestiaria officinâ custodiantur. *Singulis mensibus cubicula visitet.* Dec. 93. s. 3. Cong. 7. Ex Instr. 1. Spiritus.

6 Inspiciat etiam quinam vestibus indigeant, ut Superiori dicat, ejusque ordinem exequatur; eo verò inconsulto nihil cuiquam dabit. Coadjutores autem temporales sottanis dimidio palmo brevioribus; quàm Sacerdotes, & pallio sottanis breviori utantur. *Vestibus indigentes.*

7 Linei panni lotori, sive externus ille sit, *Linei panni.*

sit, sive domesticus, scripto numero dentur & accipiantur.

Subuculæ signentur, &c.

8 Subuculæ singulorum, quæ staturæ induentium convenire debent, signis particularibus internoscantur, ne permisceri contingat.

Pannos lineos pro Refectorio, &c. numeratò det & recipiat.

9 Pannos lineos omnes, quos utendos Refectorii Præfecto, Coquo, aliisque ministris dividet, numeratò det & recipiat.

Quando linea distribuet & colliget.

10 Sabbati vespere linea munda per omnia cubicula distribuat: Dominicâ verò die manè ex iisdem cubiculis immunda colligat; & an omnia quæ dederat recipiat, animadvertat.

Linteamina munda pro lectis quando mutabit.

11 Æstivo tempore linteamina munda pro lectis decimoquinto quoque die; hiberno verò post tres hebdomadas distribuat, ubi id fieri poterit.

12 Hæc omnia custos vestium præstabit, nisi ejus officium in magno aliquo Collegio aut Domo in plures personas distribuere necesse sit.

REGULÆ EMPTORIS

Quomodò emat.

1 DILIGENS sit in emendis iis, quæ ad quotidianum usum, Superioris arbitrio, domum comportanda sunt, eaque tempestivè

pestivè Dispensatori tradat: emat autem res bonas,& quàm commodissimo pretio poterit, licet longiùs sint petendæ.

2 Adnotet pecuniæ summam, quam à Procuratore in dies accipiet, & quas in res eam expendet; & rationem ei quotidie reddat dati & accepti: quid autem sequenti die empturus sit, à Ministro intelliget. *Pecunia accepta & expensa rationem quotidie reddat.*

3 Curet quantùm poterit, eos quibus cum aget, discretione ac modestiâ ædificare, & quatenus ejus officium decet, religiosis verbis in spiritu juvare. *Curet ædificationem.*

REGULÆ

DISPENSATORIS.

1 IN rebus distribuendis ordinem Superioris sequatur: & quamvis communiter æqualitatem inter omnes servare debet, habeat tamen infirmorum & convalescentium rationem, prout ei fuerit præscriptum. *Quomodò res distribuet.* *Infirmorum curam habeat.*

2 Vinum in mensâ ponendum aquâ temperabit, ubi & quantum Superiori videbitur. *Vinum.*

3 Quæ ex mensis supersunt, diligenter conservabit, memor paupertatis; ut & domesticis, & externis pauperibus, juxta ordinem Superioris, usui esse possint. *Quæ supersunt servet.*

4 Curam habeat conservandi res ad victum *Res ad victũ necessarias curet.*

ctum necessarias, quæ ipsi committentur, clausasque custodiat, advertens ne corrumpantur: quòd si corruptionis sit periculum, Superiorem admoneat. Ut autem hæc meliùs observet, visitet sæpè penum, & alia loca ubi illa reconduntur.

Munditiem curet.

5 Tam penum, quàm reliqua omnia quæ in eo sunt, munda habeat.

Cibi quando emendi.

6 Antequàm penitùs absumantur cibi, qui domi reconduntur, Superiorem admoneat ut alii coëmi tempestivè possint.

Dolia purganda, &c.

7 Curet concinnanda dolia & purganda, cùm opus est, ad novum vinum infundendum: cujus rei cùm tempus impendet, Superiorem admonebit.

REGULÆ PRÆFECTI REFECTORII.

Curet munditiem.

1 CURET refectorium & quæ ejus usibus serviunt, omnio esse quàm mundissima.

Aqua, & mantilia, non desint.

2 Ne aqua manibus abluendis, aut mantilia extergendis desint, advertat: horum autem (quæ bis in hebdomadà saltem mutabuntur) alia Sacerdotibus, alia non Socerdotibus destinata erunt.

3 Man-

3 Mantilia singulis saltem hebdomadis semel, mappæ verò, quæ singulis singulæ serviunt, bis mundæ ponentur: omnia autem lintea numeratò & accipat & reddat. *Mantilia, & mappa, quando mutanda.*

4 Curet ne vasa & cetera in Refectorio necessaria, desint, & ut quàm maximè munda sint: cultellos autem frequenter acuere faciat. *Vasa munda non desint.*

5 Parvam mensam paratam habeat. *Parva mensa.*

6 Signum campanâ temporibus suis dabit conveniendi ad primam, & secundem mensam: sed ante primum pulsum (qui quartâ parte horæ secundum præcedat) à Coquo intelligat, an sint omnia parata. *Quando signum campanâ dabit.*

7 Mensæ rebus necessariis paratæ esse debent, cùm campanâ signum primò dabitur: quæ autem ad potum pertinent, circa secundum signum apponantur, & aquæ ac vini vasa supra orbes collocentur. *Quæ in primo signo, quæ item in secundo mensæ apponentur.*

8 Sit certus locus iis qui curæ Infirmarii subsunt, quibus nihil, nisi quod ab eo præscriptum erit, apponat: servet autem cum omnibus æqualitatem, nisi secus necessitatis causâ esset à Superiore monitus: sine cujus arbitrio, neque jentaculum, neque aliud quidquam ulli concedet. *Quæ infirmis parabit.*

9 Priusquam è mensâ surgatur, inferantur orbes aliqnot in mensam, ut quisque locum suum mundet: quamprimùm verò pro secundâ præparatâ omnia habuerit, signum cam- *Ante finem pro secunda quæ præparanda.*

REGULÆ
COQUI.

1 IN iis omnibus, quæ ad ſuum munus pertinent, munditiam ſervet ipſe, & ab aliis ſervandam curet; detque operam, ut omnia rectè & opportunè parentur, ea præſertim, quæ ad ægrotos pertinent. *Munditiam in se & aliis curet, præsertim in iis quæ ad ægrotos.*

2 Carnes, piſces, & alia quæ ad menſam portanda ſunt, dum ſecat & diſtribuit, digitis minimè contrectet, ſed fuſcinulâ aut cultello ad eam rem utatur. *Epulæ ut tractandæ.*

3 Semihorâ, aut ſaltem quartâ horæ partæ, antequàm in menſâ ſit ſedendum, præparati cibi omnes eſſe debent. *Cibi quo tempore parati.*

4 Circa qualitatem, & quantitatem portionum, ordinem à Superiore datum ſequetur. *Portiones.*

5 Coquere, aut aliud quippiam pro aliquo particulari parare, Infirmario tantùm excepto, neminem ſinet, neque ipſe faciet ſine Superioris facultate. *Nemo præter Infirmarium in culinâ præparet.*

6 Scriptum in codice habeat catalogum rerum, quarum eſt uſus in coquinâ, quas ipſe ſervare debet. *Catalogus rerum.*

7 Diligenter advertat, ne plura quàm neceſſaria ſint, ligna comburantur. Hanc ſimiliter diligentiam in rebus quas conſumit, adhibebit, ne quid non neceſſarium inſuma- *Paupertatis cura.*

 tur,

tur, ut religiosam paupertatem decet.

Quæ supersunt ut conservabit. 8 Quæ ex mensâ supersunt, eique traduntur, conservabit, memor paupertatis; ut & domesticis, & externis pauperibus usui esse possint, juxta ordinem Superioris.

Adjutores ædificet. 9 Si quem haberet adjutorem, curet ut eum verbo & exemplo suo ædificet, præsertim Novitios.

REGULÆ

EXCITATORIS.

Quo tempore cubitum ibit, & alios excitabit. P. 3. c. 2. §. 2. lit. E. & p. 4. c. 10. §. 9. 1 MEDIA saltem horæ parte ante ceteros cubitum eat, eodemque temporis spatio ante alios manè surgat, & horâ constitutâ campanam pulset, statimqne ad omnia cubicula lumen deferens, cunctos excitet. Quod ut certiùs & meliùs præstare possit, horologium excitatorium à Superiore habeat.

Quando visitabit. 2 Quartâ horæ parte ab excitatione elapsâ, cubicula rursus inviset, ac si quos nondum surrexisse comperiat, Superiori nuntiet.

Quando pulsabit ad orationem. 3 Post aliam quartam horæ partem ad orationem pulsabit, ita ut ab excitatione ad orationis usque initium, semihora intercedat: absoluto verò tempore orationi deputato, finis signum dabit.

Adjutores has regulas observent. 4 Si quorum operâ indigebit propter multitudinem

titudinem eorum quos excitare aut visitare debet, eos à Superiore petet, quos servare easdem regulas curabit: si qui autem debiles aut valetudinarii erunt, eos juxta ordinem Superioris excitabit.

5 Si quem videret communem illam regulam minùs observantem, quà omnes decenter cooperti dormire jubentur, Superiorem monebit. *Minùs decenter dormientes observet.*

REGULÆ NOCTU CUBICULA VISITANTIS.

1 HORA à Superiore præscriptâ ad nocturnum conscientiæ examen pulsabit, transactoque quadrante signum dabit ad cubandum. *Quando ad examen pulsabit.* P.4.c.10.s.9. P.3.c.2.s.2.

2 Elapsâ quartâ horæ parte à cubandi signo, singula cubicula adibit, & an omnes ad lectum se receperint, ac lucernas extinxerint, videbit: si quos invenerit extra lectum, aut qui lucernas non extinxerint, Superiori renunciabit. *Postea cubicula visitabit.*

EPISTOLA
S. P. N.
IGNATII
DE VIRTUTE
OBEDIENTIÆ.

Ignatius Lojola Fratribus Societatis JESU, qui ſunt in Luſitaniâ gratiam, & amorem Chriſti Domini ſempiternum.

1 MAGNAM animi voluptatem capio, Fratres in Chriſto cariſſimi, cùm afſertur ad me, quàm acri ſtudio conatuque ad ſummam virtutis, ac Divini obſequii perfectionem enitamini; beneficio illius, qui vos ut ad hoc vitæ inſtitutum vocavit, ſic in eodem pro ſuâ clementiâ retinet, dirigitque ad beatum finem, ad quem, qui ſunt ab ipſo electi, perveniunt.

2 Atque ego ſanè, cùm vos omnibus donis orna-

ornamentisque spiritualibus perfectos, tum verò (quod aliàs ex me cognovistis) in primis Obedientiæ virtute præstantissimos esse cupio: idque non solùm ob eximia quædam ac singularia ejus bona, quæ tot, tamque illustribus sacrarum Litterarum testimoniis, atque exemplis in Testamento æquè novo ac veteri comprobantur; sed etiam quòd (ut est apud Sanctum Gregorium) Obedientia sola virtus est, quæ virtutes ceteras menti inserit, insertasque custodit. Hæc dum floruerit, florebunt proculdubiò relique, edentque fructus, quales & ego in animis vestris exopto, & suo jure postulat is, qui humanum genus neglectæ Obedientiæ scelere afflictum ac perditum, salutari ipsemet Obedientià reparavit, Factus obediens usque ac mortem, mortem autem Crucis.

Lib. 35. Moral. c. 10.

Ad Philipp. 2.

3 Ab aliis religiosis ordinibus faciliùs patiamur superari nos jejuniis, vigiliis, & ceterâ victus cultusque asperitate, quam suo quique ritu ac disciplinâ sanctè suscipiunt: verâ quidem ac perfectâ Obedientiâ, abdicationeque voluntatis atque judicii maximè velim, fratres carissimi, esse conspicuos, quicumque in hac Societate Deo Domino nostro deserviunt: ejusdemque Societatis veram, germanamque sobolem hac quasi notâ distingui, qui numquam intueantur personam ipsam, cui obediunt, sed in eâ Christum Dominum, cujus

causâ obediunt. Siquidem Superiori, nec si prudentiâ, bonitate, ceterísve quibuslibet Divinis donis ornatus instructusque sit, propterèa obtemperandum est; sed ob id solum, quòd vices gerat Dei, ejusdemque auctoritate fungatur, qui dicit, *Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit*: nec contrà, sive consilio aut prudentiâ minùs valeat, quidquam idcircò de Obedientiâ remittendum, quatenus illle Superior est; quando illius personam refert, cujus sapientia falli non potest: supplebitque ipse, quidquid ministro defuerit, sive probitate, aliisque ornamentis careat. Siquidem disertis verbis Christus Dominus cùm dixisset, *Super Cathedram Moysi sederunt Scribæ & Pharisæi*, protinus addidit, *Omnia ergo quæcumque dixerint vobis, servate & facite; secundùm verò opera eorum nolite facere.*

Luc. 10. 16.

Matth. 23. 3.

4 Quocircà sedulò vos in eam curam, atque exercitationem incumbere cupio, ut Christum Dominum in Superiore quolibet agnoscere studeatis, in eoque Divinæ Majestati reverentiam atque obedientiam summâ cum religione præstare. Quod vobis minùs mirum videbitur, si animadverteritis præceptum esse ab Apostolo, ut Superioribus etiam sæcularibus ethnicisque pareamus, ut Christo, ex quo omnis potestas benè instituta descendit: sic enim scribit ille ad Ephesios, *Obedite Dominis carnalibus cum timore & tre-*

Cap. 6. v. 5. & 7.

tremore, in simplicitate cordis vestri, sicut Christo: non ad oculum servientes, quasi hominibus placentes, sed ut servi Christi, facientes voluntatem Dei ex animo, cum bona voluntate servientes, sicut Domino, & non hominibus. Atque hinc existimare poteritis ipsi, cùm se religiosus quispiam regendum ac moderandum alteri tradidit, non solùm ut Superiori, sed etiam nominatim ut Christi partes agenti; quo illum loco apud animum suum habere, utrum ut hominem, an ut Christi Vicarium debeat intueri.

5 Jam verò illud etiam vobis clarè compertum esse, ac in animis vestris penitùs insidere vehementer cupio, infimam & valdè imperfectam esse illam obedientiæ formam, quæ mandata dumtaxat opere exiquitur, nec virtutis nomine dignam, nisi ad alterum gradum ascendat, qui voluntatem Superioris suam efficit, & cum eâ ita concordet, ut non solum in effectu executio appareat, verùm etiam in affectu consensio; sicque idem velit uterque, idem nolit. Atque proptereà in sacris Litteris legimus, *Melior est Obedientia, quàm victima*: Siquidem (ut S. Gregorius docet) *Per victimas aliena caro, per obedientiam verò voluntas propria mactatur*: quæ quidem pars animi, quoniam est adeò præstans, sic fit ut ejus oblatio Domino ac Creatori nostro per obe-

1. Reg. 15. 22. Lib. 35. Moral. c. 10.

obedientiam facta, magni sit æstimanda.

6 Quanto in errore, quamque periculoso versantur non solùm ii, qui in iis quæ ad carnem & sanguinem pertinent, sed illi etiam qui in rebus alioquin admodùm sanctis ac spiritualibus, ut jejuniis, precationibus, aliisve quibusvis pietatis operibus fas putant à præscripto Superioris ac voluntate discedere! Audiant quod sapienter adnotat Cassianus in Collatione Danielis Abbatis: *Unum sanè*, inquit, *atque idem inobedientiæ genus est, vel propter operationis instantiam, vel propter otii desiderium, senioris violare mandatum: tamque dispendiosum est pro somno, quàm pro vigilantiâ, Monasterii statuta convellere: tantum denique est, Abbatis transire præceptum ut legas; quantum si contemnas, ut dormias.* Sancta fuit actio Marthæ, sancta contemplatio Magdalenæ, sancta pœnitentia & lacrymæ, quibus pedes Christi Domini rigabantur: sed hęc omnia nimirum oportuit fieri in Bethaniâ, quam vocem domum Obedientiæ interpretantur, ut eâ re, quemadmodum ait S. Bern. nobis significare voluisse Dominus videatur, *nec studiū bonæ actionis, nec otium sanctæ conteplationis, nec lacrymā pœnitentis, extra Bethaniā illi accepta esse* potuisse.

Col. 4. c. 20.

In serm. ad milit. templ. cap. 13.

7. Quocirca voluntates vestras, fratres carissimi, quoad ejus fieri potest, omnino deponite: libertatem Conditori vestro, quam vobis ipsemet elargitus est, in ejus ministris liberè tradite

tradite ac dicate. Nolite exiguum vestri liber arbitrii fructum putare, quòd liceat vobis illud, à quo id accepistis, eidem per obedientiam plenè reddere. Quod cùm facitits, non modò non perditis ipsum, verùm etiam augetis atque perficitis; quippe qui verstras omnes voluntates certissimâ rectitudinis regulâ moderamini voluntate divinâ, quam videlicet interpretatur is qui vobis Dei nomine præsidet.

8 Itaque diligenter illud etiam cavendum est, ne Superioris ullo unquam tempore voluntatem (quam ducere pro Divinâ debetis) ad vestram detorquere nitamini: id enim esset non vestram divinæ conformare, sed divinā vestræ voluntatis normâ regere velle, ejusdem divinæ sapientię ordinem invertentes. Sanè quàm magnus est error, & quidem eorum quos amor sui obcæcavit, obedientes existimare sese, cùm Superiorem ad id quod ipsimet volunt, aliquâ ratione pertraxerit. S. Bernardum in hac re præclarè exercitatum audite: *Quisquis*, inquit, *vel apertè, vel occultè satagit, ut quod habet in voluntate, hoc ei spiritualis Pater injungat; ipse se seducit, si fortè sibi quasi de obedientiâ blandiatur. Neque enim in eâ re ipse Prælato, sed magis ei Prælatus obedit.* Quæ cùm ita sint, quisquis ad obedientiæ virtutem velit pervenire, oportet ad hunc secundum obedientiæ gradum ascendat, ut Superioris non solùm jussa exequatur, sed etiam ejus voluntatem suam faciat, seu

In serm. de trib. ordin. Ecclesiæ.

potiùs suam exuat, ut divinam à Superiore expositam induat.

9 Qui verò se totum penitùs immolare vult Deo, præter voluntatem, intelligentiam quoque (qui tertius, & summus est gradus obedientiæ) offerat necesse est; ut non solùm idem velit, sed etiam ut idem sentiat, quod Superior; ejusque judicio subjiciat suum, quoad potest devota voluntas intelligentiam inflectere. Quæ vis animi tametsi non eâ, quâ voluntas pollet, libertate prædita est; atque ipsâ naturâ fertur ejus assensus in id, quod sibi veri speciem præbet; tamen multis in rebus, in quibus videlicet cognitæ veritatis evidentia vim illi non infert, potest voluntatis pondere in hanc potiùs, quàm in illam partem inclinari. Quæ res cùm incidunt, debet quisquis obedientiam profitetur, inclinare sese in sententiam Superioris. Etenim cùm obedientia sit quoddam holocaustum, quo totus homo sine ullâ prorsus imminutione Conditori suo ac Domino per manus ministrorum in caritatis igne immolatur; cumque sit eadem renuntiatio quædam integra, per quam omni suo jure sponte decedit religiosus, ut Divinæ providentiæ Superioris ductu gubernandum ac possidendum ultrò sese addicat ac mancipet; negari non potest, quin Obedientia comprehendat non solùm executionem, ut imperata quis faciat, & voluntatem, ut libenter

ter faciat; sed etiam judicium, ut quæcumque Superior mandat ac sentit, eadem inferiori & recta & vera esse videantur; quatenus, ut dixi, vi suâ potest voluntas intelligentiam flectere.

10 Utinam hanc mentis & judicii obedientiam, ita & intelligerent homines & exercerent, ut grata Deo est', ac omnibus, qui in religione vivunt, necessaria.

Nam ut in corporibus, globisque cælestibus, ut alius alium afficiat moveatque, requiritur, ut certâ quadam convenientiâ & ordine inferior orbis superiori subjiciatur; sic in hominibus, cùm alter alterius auctoritate movetur, (quod per Obedientiam fit) oportet ut is, qui ab alterius nutu pendet, subserviat & obsecundet, ut virtus ab imperante ad eum diriveur & influat. Hæc autem obtemperandi obsecundandique ratio constare non potest, nisi voluntas ac judicium inferioris cum Superioris voluntate ac judicio congruat.

11 Jam verò si finis & causa obedientiæ spectatur, quemadmodùm voluntas, ita & judicium in eo, quod nobis convenit, decipi potest. Ergo sicuti ne voluntas erret, cum Superioris voluntate conjungitur; sic intelligentia, ne fallatur, ad Superioris intelligentiam conformanda est. *Ne innitaris prudentiæ tuæ*, sacræ Litteræ monent: atque in rebus etiam Prov. 3.5.

hu-

humanis censent sapientes, verè prudentis esse, suâ ipsius prudentiâ minimè fidere; præsertim in rebus suis, quarum homines animo perturbato ferè boni judices esse non possunt. Quòd si in rebus nostris alterius, etiam non Superioris, judicium atq; consilium nostro anteponendum est, quantò magis ipsius Superioris, cui nos, ut Dei vicem gerenti, ac divinæ voluntatis interpreti moderandos tradidimus? In causis verò personisque spiritualibus eò major etiam cautio proculdubio est necessaria, quò gravius est spiritualis viæ periculum, cùm sine frenis consilii, discretionísve in eà decurritur. Quâ de re commodè Cassianus in Collatione Abbatis

Col.2.c.11. Mosi ait, *Nullo alio vitio tam præcipitem diabolus monachum pertrahit, ac perducit ad mortem; quàm cùm eum neglectis consiliis seniorum, suo judicio persuaserit definitionique confidere.*

12 Præthereà, nisi hæc obedientia judicii existat, fieri non potest, ut vel consensus voluntatis, vel executio talis sit, qualem esse oportet: naturâ enim ita comparatum est, ut animi nostri vires, quæ appetitivæ dicuntur, sequantur apprehensivas; & nisi adhibitâ vi, voluntas, judicio repugnante, diu obtemperare non poterit. Quòd si fortè quis aliquo temporis spatio obediat per communem illam apprehensionem, quâ censetur, perperàm etiam præcipienti parendum esse; certè id stabile ac fixum esse non potest: atque ita perseverantia deficit, vel fal-

ſaltem obedientiæ perfectio, quæ in promptè & alacriter obediendo conſiſtit: non enim ibi poteſt eſſe alacritas ac diligentia, ubi eſt animorum ſententiarumque diſſenſio. Perit etjam exequendi ſtudium & celeritas, cùm ambigitur, expediat nécne facere quod jubemur: perit celebris illa obedientiæ cæcę ſimplicitas, cùm apud nos ipſos in quæſtionem vocamus, recténe precipiatur, an ſecus; atque etiam forraſſe damnamus Superiorem, quòd ea mandet, quæ nobis non ita jucunda ſunt: perit humilitas, quoniam etſi ex alterâ parte paremus, ex altera tamen noſmetipſos Superiori præferimus: perit in rebus arduis fortitudo: perit denique (ut ſummatim complectar) virtutis hujus vis omnis ac dignitas. Succedunt autem in eorum locum dolor, moleſtia, tarditas, laſſitudo, obmurmurationes, excuſationes, aliaque vitia non ſanè levia, quibus obedientiæ pretium ac meritum prorſus extinguitur. Itaque Sanctus Bernardus, de iis qui graviter ferunt imperata minùs ſibi ſuavia, ſic ait: *Hæc ſi moleſtè cœperis ſuſtinere, ſi dijudicare Prælatum, ſi murmurare in corde, etiamſi exteriùs impleas quod jubetur, non eſt hæc virtus patientiæ, ſed velamentum malitiæ.* Quòd ſi pax & tranquillitas animi quæritur, certè hac non fruetur is, qui habet intra ſeſe cauſam perturbationis, atque tumultus, diſſenſionem videlicet judicii proprii ab obedientiæ lege. Serm. 3. de Circumcisione.

13 At-

Rom. 15. 5. 1. Cor. 1. 10. 2 Cor. 13. 11. Phil. 2. 2.

13 Atque idcircò, tuendæ concordiæ causâ, quæ societatis omnis est vinculum, tantoperè hortatur Apostolus, ut id ipsum omnes sapiant & dicant: nimirum ut consentientibus & judiciis & voluntatibus, mutuò foveantur & conserventur. Jam si unum, eumdemque oportet esse membrorum sensum & capitis; facilè cernitur, utrum sit æquius, caput membris, an membra capiti consentire. Atque ex his quidem, quæ dicta sunt hactenus, satis apparet, obedientia judicii quàm sit necessaria.

14 Quàm verò sit eadem ipsa perfecta, grataque Domino, inde primùm ostenditur, quòd per eam præstantissima pars hominis ac pretiosissima Domino consecratur. Deinde quòd obediens ita fit holocaustum vivum gratumque Majestati divinæ, cùm nihil suimet omnino retineat: postremò quòd magna est hujus certaminis difficultas, frangit enim sese Dei causâ obediens ipsemet, resistitque naturali propensioni, quæ omnibus hominibus insita est ad suam complectendam sequendamque sententiam. Ex his igitur rebus efficitur, ut obientia tametsi propriè voluntatem perficere videatur, quippe quam reddit ad nutum Superioris promptam ac paratam; nihilominùs ad intelligentiam quoque ipsam, ut diximus, pertinere debeat, eamque inducere ad sentiendum id ipsum, quod sen-

ſentit Superior: ſic enim fiet, ut omnibus connixi viribus & voluntatis & intelligentiæ, ad executionem celerem atque integram veniamus.

15 Videor mihi vos, fratres cariſſimi, audire dicentes, de virtutis quidem hujuſce neceſſitate jam non ambigere; illud verò ut cognoſcatis vehementer optare, quo pacto ad ejus perfectionem pervenire poſſitis. Huic ego quæſtioni cum Sancto Leone, ita reſpondeo. *Nihil arduum eſt humilibus, & nihil aſperum mitibus*: modò non deſit vobis humilitas, non deſit manſuetudo, non utique deerit Deo benignitas ad vos adjuvandos, ut quæ ſibi promiſiſtis, ea præſtare poſſitis, animo non ſolùm æquo, ſed etiam libenti. Ser. 5. de Epiphaniâ.

16 Præterea vobis tria nominatim propono, quæ ad obedientiam judicii comparandam multùm juvant.

Primum illud eſt, ut quemadmodùm initiò dixi, non intueamini in perſonâ Superioris hominem obnoxium erroribus atque miſeriis, ſed Chriſtum ipſum, qui eſt ſapientia ſumma, bonitas immenſa, caritas infinita, qui nec decipi poteſt, nec vos vult ipſe decipere. Et quoniam conſcii vobiſmet eſtis, vos Dei amore jugum obedientiæ ſubiiſſe ut in Superioris voluntate ſequendâ, voluntatem divinam certiùs ſequeremini; nolite dubitare,

re, quin pergat fidelissima Domini caritas, eorum ministerio, quos vobis præfecit, vos deinceps gubernare, & rectis itineribus ducere. Itaque Superioris vocem, ac jussa non secus ac Christi vocem excipite: siquidem Apostolus etiam scribens in hanc sententiam ad Colossenses, cùm ad obtemperandum Præpositis subditos adhortatur, ait: *Quodcumque facitis, ex animo operamini sicut Domino, & non hominibus; scientes quòd a Domino accipietis retributionem hereditatis. Domino Christo servite.* Sanctus verò Bernardus: *Sive Deus* (inquit) *sive homo vicarius Dei mandatum quodcumque tradiderit, pari profectò obsequendum est curâ, pari reverentiâ deferendum; ubi tamen Deo contraria non præcipit homo.* Atquè ita, si non hominem externis oculis, sed Deum inspexeritis internis haud sanè grave fuerit vobis voluntates vestras atq; judicia conformare ad eam regulam actionum vestrarum, quam ipsimet elegistis.

Coloss. 3. 23.

In tract. de præcepto & dispensat. cap. 12.

17 Altera est ratio, ut quod Superior mandat vel sentit, defendere semper apud animos vestros studiosè nitamini, improbare autem nequaquàm. Atque ad eam ipsam rem proderit, benè animatos affectosque esse ad id omne, quod ipse jusserit: sic enim fiet, non solùm ut sine molestiâ, sed etiam ut cum voluptate lætitiaque pareatis: nam (ut est apud Sanctum Leonem) *non durâ ibi necessitate servitur, ubi diligitur, quod jubetur.*

18 Po-

18 Postrema subjiciendi judicii ratio est cum facilior tutiorque, tum etiam apud sanctos Patres in more posita; ut statuatis vobiscum ipsi, quidquid Superior præcipit, ipsius Dei præceptum esse & voluntatem: atque ut ad credenda, quæ Catholica fides proponit, toto animo assensuque vestro statim incumbitis; sic ad ea facienda, quæcumque Superior dixerit, cæco quodam impetu voluntatis parendi cupidæ, sine ulla prorsus disquisitione feramini. Sic egisse credendus est Abraham, filium Isaac immolare jussus: sic novi Testamenti tempore aliqui è sanctis Patribus iis quos commemorat Cassianus, ut Ioannes Abbas, qui, quod erat ei imperatum, non reputabat utilene esset, an inutile; ut cum aridum lignum tanto ac tam diuturno labore per annum irrigavit: nec utrum fieri posset, necne; ut cum conatus est tam ex animo ingens saxum solus dimovere loco, quod ne multi quidem simul homines impellere potuissent. Quod obedientiæ genus ipsis interdum miraculis divinitus comprobatum videmus. Nam (ut alios taceam, quos ipsi non ignoratis) Maurus sancti Benedicti discipulus, mandato Superioris lacum ingressus, nec mersus est; alius quidam à Superiore jussus, leænam ad se ducere, illam cepit atque perduxit. Est igitur hæc ratio subjiciendi proprii judicii, ac sine ulla quæstione sanciendi & collaudandi apud se quodcum-

Gen. 22.

Lib. 4. c. 24. & 26.

Greg. 2. Dial. c. 7.

In vitis PP. lib. 5. libel. 14. n. 4.

que Superior jusserit, non solum sanctis viris usitata, sed etiam perfectæ obedientiæ studiosis imitanda omnibus in rebus, quæ cum peccato manifesto conjunctæ non sunt.

19 Nec tamen idcirco vetamini, si quid forte vobis occurrat à Superioris sententia diversum, idque vobis (consulto suppliciter Domino) exponendum videatur, quo minus id ad Superiorem referre possitis. Verum in hac re, ne vos amor vestri, judiciumque decipiat, illa cautio est adhibenda, ut animo sitis & ante & post relationem æquissimo, non solum quod pertinet ad eam rem, de qua agitur, vel *suscipiendam vel deponendam*; sed etiam ad approbandum, rectiusque putandum quidquid Superiori placuerit.

20. Atque hæc quæ de obedientia diximus, æque privatis erga proximos Superiores; atque Rectoribus, Præpositisque localibus erga Provinciales; Provincialibus erga Generalem; Generali denique erga illum, quem Deus ipsi præfecit, nempe suum in terris Vicarium, observanda sunt; sic ut, & ordinum perfecta distinctio, ac proinde pax retineatur, & caritas sine qua nec Societatis nostræ, nec alterius cujuslibet Sodalitii posset recta gubernatio conservari. Nimirum hoc modo providentia
Sap. 8. illa divina disponit omnia suaviter, infima per media; media per summa, suos ad fines cuncta perducens. Hinc illa videlicet in Angelis unius

unius hierarchiæ ad aliam ſubordinata ſeries; hinc & cæleſtium, & aliorum omnium, quæ cientur, corporum certis locis ac ſedibus inter ſeſe apta connexio, quorum converſiones ac motus ab uno movente ſupremo gradatim omnes uſque ad infimos rite proveniunt. Idem in terris, cum in omni civitate bonis inſtituta legibus, tum vero in hierarchia Eccleſiaſtica cernitur, cujus omnia membra & functiones ab uno generali CHRISTI Domini noſtri Vicario derivantur: & quo accuratius hæc diſpoſitio & collocatio cuſtoditur, eo rectior eſt gubernatio & melior. Contra vero hujus ordinis negligentia quam gravia incommoda multis hominum ſocietatibus importentur, nemo non videt. Atque idcirco in hac, cujus mihi nonnullam procurationem ac curam Dominus tradidit, tam diligenter hanc virtutem exerceri, vigereque percupio, quaſi in ea Societatis noſtræ bonum, ac ſalus univerſa conſiſtat.

21 Quæ cum ita ſint, ut unde exorſa eſt, ibidem terminetur epiſtola; vos ego per Chriſtum Dominum noſtrum obteſtor, qui ſeſe nobis non modo præceptorem, ſed etiam exemplar præbuit obedientiæ, ut ad eam virtutem toto pectore incumbatis; & glorioſæ victoriæ appetentes atque avidi, voſmetipſos ſuperare, id eſt, excelſiorem & difficiliorem animi partem, voluntatem dico atque judicium expugnare & ſubjicere ſtudeatis: quo Dei Domini noſtri

ſolida veraque cognitio atque amor veſtros ad ſe animos penitus trahat; totoque vitæ hujus, & quaſi peregrinationis curriculo uſque eo gubernet ac regat, dum vos demum, alioſque complures, veſtra opera exemploque adjutos, ad ultimum & feliciſſimum finem, nimirum ad beatitudinem ſempiternam perducat. Veſtris ad Deum precibus me valde commendo. Romæ vij. Kalend. Aprilis, Milleſimo quingenteſimo quinquageſimo tertio.

FINIS.

INDEX IN OMNES REGVLAS.

Ægritu-

Defe-

Mun-

Spi-

dei

 signan-

Quid

Præfectus sanitatis.

Præpositus.

In

Probatio secunda, & Novitii.

Probatio tertia

Procurator Collegii, & Domus Probationis.

In

Proximus

Recreatio.

Re-

Rector

X *Quan-*

Nil

FINIS.

